

**CONSILIUL SUPERIOR
AL MAGISTRATURII**

**ВЫСШИЙ СОВЕТ
МАГИСТРАТУРЫ**

2009, mun. Chișinău, str. M. Eminescu, 5
www.csm.md; email: aparatul@csm.md
tel:99-09-90, fax: 22-73-20

2009, г. Кишинэу, ул.М.Еминеску,5
www.csm.md; email: aparatul@csm.md
тел. 99-09-90, факс: 22-73-20

2	CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
leșire Nr.	1810 ucl
din " 01 "	04 2016

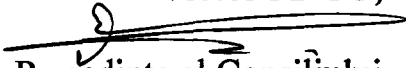
Stimate Domnule Președinte,

În conformitate cu prevederile art. 4 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, remitem Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.134/6 din 01 martie 2016 privind aprobarea Raportului de activitate al Consiliului Superior al Magistraturii și a instanțelor judecătorești, pentru anul 2015.

Anexă: Raportul privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii și a instanțelor judecătorești pentru anul 2015.

Cu respect,

Victor MICU,

Președinte al Consiliului
Superior al Magistraturii

**Domnului Andrian CANDU,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova**

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA
P.D.P. Nr. 1002
"13" 04 2016
Ora _____

HOTĂRÎRE

cu privire la aprobarea Raportului de activitate al Consiliului Superior al Magistraturii și a instanțelor judecătorești, pentru anul 2015

01 martie 2016
nr. 134/6

mun. Chișinău

Examinînd Raportul de activitate al Consiliului Superior al Magistraturii și a instanțelor judecătorești, pentru anul 2015 și audiind informația domnului Victor Micu, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii,

C O N S T A T Ă :

Conform prevederilor art. 4 alin. (4) lit. d) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Magistraturii prezintă anual, dar nu mai tîrziu de 1 aprilie, Parlamentului și Președintelui Republicii Moldova un raport asupra modului de organizare și funcționare a instanțelor judecătorești în anul precedent.

Totodată, potrivit art. 23³ alin. (1) lit. a) din Legea privind organizarea judecătorească, Adunarea Generală a Judecătorilor audiază raportul anual al Consiliului Superior al Magistraturii.

Astfel, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în temeiul art. 23² alin. (3) din Legea privind organizarea judecătorească, prin hotărîrea nr. 987/40 din 22 decembrie 2015, a dispus convocarea Adunării Generale a Judecătorilor, în ședință ordinară, iar în proiectul agendei ședinței Adunării Generale a Judecătorilor a fost inclusă chestiunea cu privire la prezentarea publică a Raportului privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii și a sistemului judecătoresc în anul 2015.

Prin urmare, Secretariatul a prezentat Plenului Consiliului, pentru aprobare, Raportul privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii și a instanțelor judecătorești în anul 2015.

Raportul conține informații privind activitățile desfășurate în anul 2015 de Consiliul Superior al Magistraturii și organele sale subordonate, în scopul exercitării competențelor stabilite prin lege, precum și informații despre activitatea instanțelor judecătorești în anul precedent.

În Raport sunt prezentați indicii cantitativi și calitativi privind activitatea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, modul de gestionare a carierei judecătorilor, selectarea candidaților la funcțiile de judecător și funcțiile administrative, formarea profesională și evaluarea performanțelor judecătorilor, inclusiv răspunderea disciplinară a magistraților.

De asemenea, Raportul conține date privind activitatea Inspecției judiciare și a instanțelor judecătorești, cît și despre bugetul instanțelor.

Concomitent, în Raport sunt evidențiate relațiile Consiliului Superior al Magistraturii și a sistemului judecătoresc cu publicul, activitatea grupurilor de lucru constituite în cadrul Consiliului, aspectele ce țin de utilizarea Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, rezultatele implementării Planului de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformare a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016, precum și alte aspecte relevante.

Reieşind din cele expuse şi examinînd Raportul, Plenul Consiliului concluzionează că, acesta urmează a fi aprobat şi prezentat public în cadrul şedinţei Adunării Generale a Judecătorilor din 11 martie 2015.

Astfel, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, conform prevederilor art. 4 şi 24 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii,

H O T Ă R Ă Ş T E:

1. Se aprobă Raportul privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii şi a instanţelor judecătoreşti, pentru anul 2015.
2. Hotărîrea se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

Preşedintele şedinţei Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii

Victor MICU

**RAPORTUL PRIVIND
ACTIVITATEA CONSILIULUI
SUPERIOR AL MAGISTRATURII ȘI
A INSTANȚELOR
JUDECĂTOREȘTI ÎN ANUL 2015**

CHIȘINĂU, 2016

CUPRINS

INTRODUCERE	3
CAPITOLUL I. ACTIVITATEA PLENULUI CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII	4
1.1 Ședințele Plenului Consiliului Superior al Magistraturii	4
1.2 Avizarea proiectelor de acte normative	6
1.3 Aspecte privind asigurarea măsurilor de compatibilitate în vederea exercitării funcției de judecător	10
CAPITOLUL II. GESTIONAREA CARIEREI PROFESIONALE A JUDECĂTORILOR	15
2.1 Ocuparea posturilor de judecător și a funcțiilor de conducere în cadrul instanțelor judecătorești	15
2.2 Evaluarea performanțelor judecătorilor	27
2.3 Selectarea candidaților la funcțiile de judecător și funcții administrative în cadrul instanțelor judecătorești	34
2.4 Atribuțiile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii în domeniul formării profesionale a judecătorilor	40
2.5 Răspunderea disciplinară a judecătorilor	42
CAPITOLUL III. ASPECTE PRIVIND ACTIVITATEA INSPECȚIEI JUDICIARE	53
CAPITOLUL IV. ADMINISTRAREA INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI	63
4.1 Bugetul instanțelor judecătorești.	65
4. 2 Analiza judiciară a activității instanțelor judecătorești.	71
CAPITOLUL V. RELAȚIILE CU PUBLICUL	92
CAPITOLUL VI. ALTE ASPECTE PRIVIND ACTIVITATEA CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII	98
6. 1 Activitatea Grupurilor de lucru constituite în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii	98
6.2 Adunarea Generală a Judecătorilor	100
6.3 Aspecte privind utilizarea Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor	104
6.4 Implementarea Planului de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformare a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016	107
CONCLUZII	118

INTRODUCERE

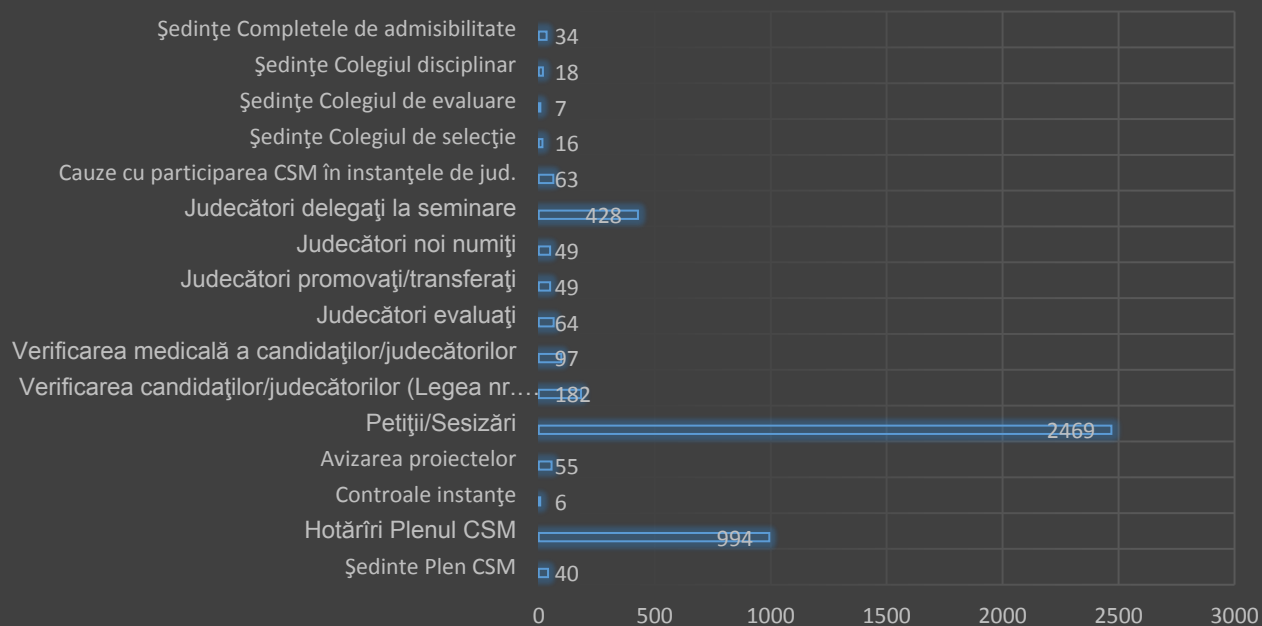
Consiliul Superior al Magistraturii este un organ cu atribuții importante în vederea asigurării condițiilor organizatorice și de imparțialitate pentru o bună funcționare a instanțelor judecătorești, fără ingerințe exterioare. Or, într-un stat de drept, independența justiției este esențială pentru menținerea stabilității în raporturile juridice, statului de drept în general.

În acest sens, rolul principal al CSM este de a sprijini eforturile întru menținerea și consolidarea independenței judecătorilor și, în acest scop, pârghii și mecanisme pentru a proteja independența lor.

Astfel, în perioada anului 2015 Consiliul Superior al Magistraturii și-a continuat activitatea conform prevederilor Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la Consiliul Superior a Magistraturii și legislației în vigoare. Anul 2015 fiind o continuare a implementării reformelor orientate spre dezvoltarea și consolidarea capacităților instituționale, dar și consolidarea sistemului judiciar.

În mod prioritar, pe parcursul anului 2015, Consiliul Superior al Magistraturii a continuat eforturile pentru realizarea obiectivelor propuse, precum și a sarcinilor asumate prin Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformare a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016.

Prezentare privind activitățile de bază realizate în anul 2015

Capitolul I

ACTIVITATEA PLENULUI CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

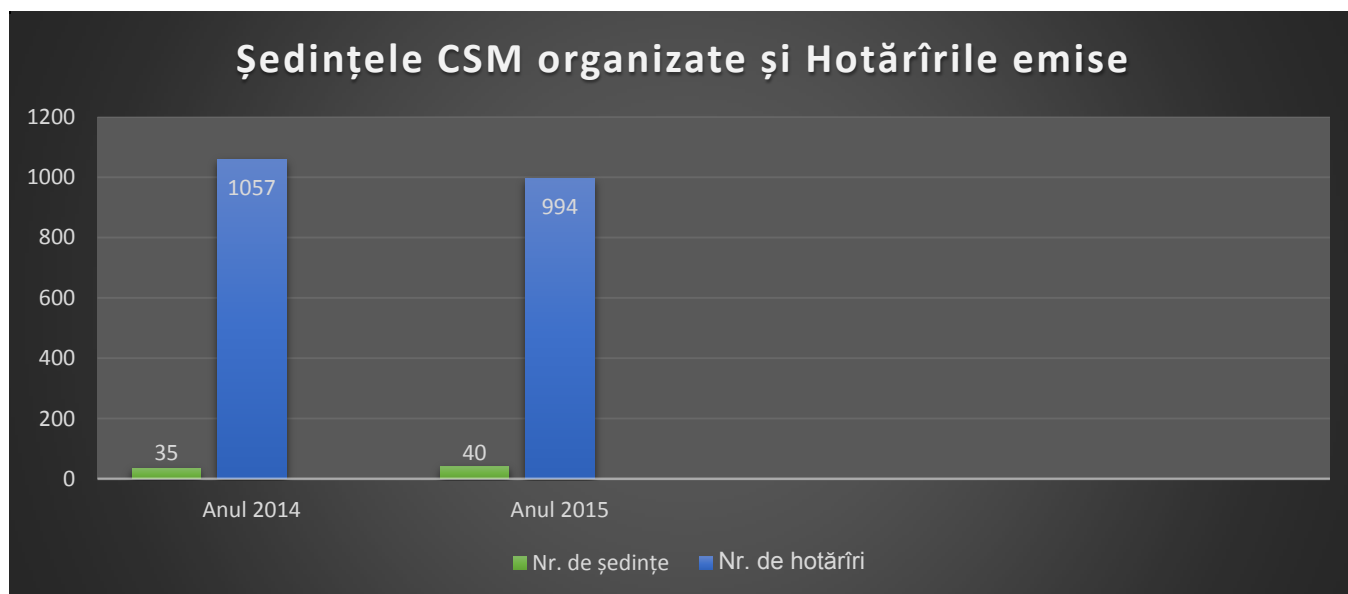
1.1. Ședințele Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

În perioada anului 2015 Consiliul Superior al Magistraturii și-a continuat activitatea conform prevederilor Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și legislației în vigoare.

Ca și în anii precedenți, în anul 2015 ședințele Plenului s-au desfășurat, de regulă, săptămânal, iar în cazuri excepționale, la interval de două săptămâni. Problemele examinate au fost deduse din competența funcțională a Consiliului.

Pe parcursul anului 2015, întru soluționarea problemelor ce țin de organizarea activității, îndeplinirea justiției și autoadministrarea sistemului judecătoresc, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, s-a convocat în 39 de ședințe ordinare și 1 ședință extraordinară, fiind examinate în jur de 1114 chestiuni referitoare la numirea, promovarea, transferul, suspendarea și demisia judecătorilor din funcție, delegarea judecătorilor, desemnarea judecătorilor pentru exercitarea atribuțiilor judecătorești precum și alte chestiuni organizatorice ce țin de activitatea instanțelor judecătorești.

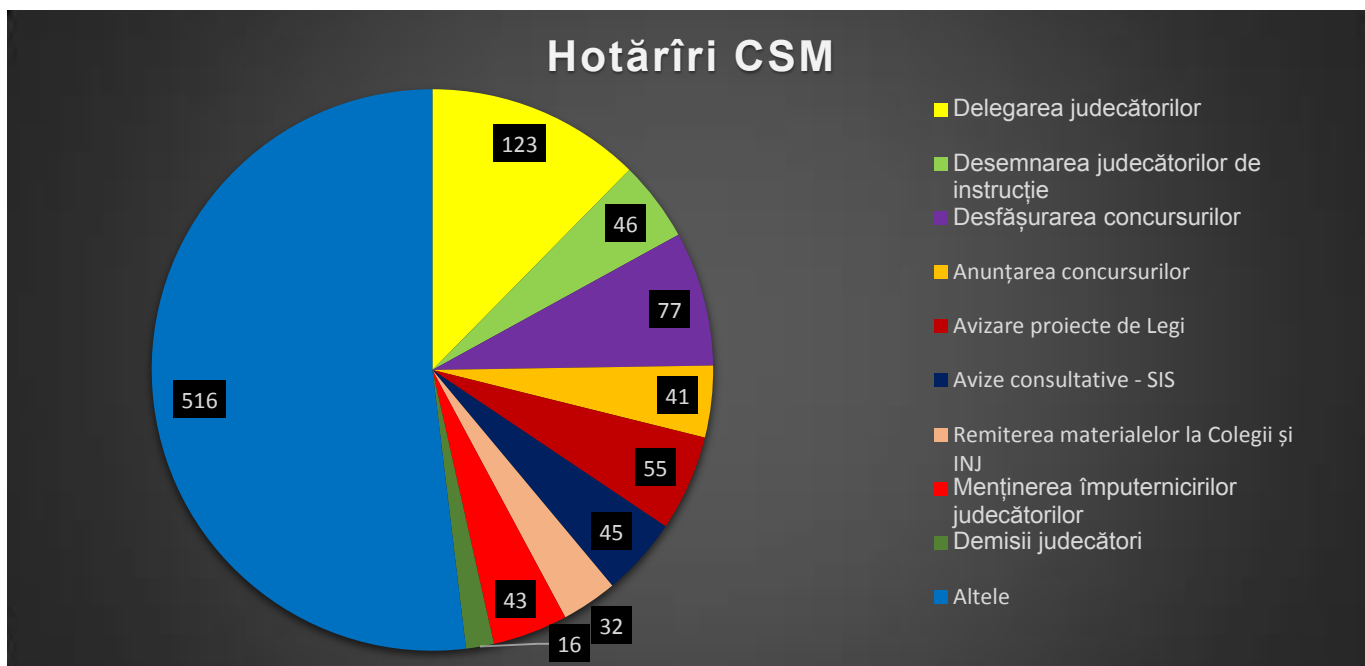
Prin urmare, în perioada anului 2015, au fost petrecute cu 5 ședințe mai mult decât în anul 2014, fiind emise 994 hotărâri, sau cu 63 hotărâri mai puțin decât în anul precedent.

În conformitate cu prevederile Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947-XIII din 19 iulie 1996, cu modificările și completările ulterioare, pe parcursul anului 2015,

toate ședințele Plenului Consiliului, au fost înregistrate prin utilizarea mijloacelor audio, înregistrările audio fiind anexate la procesul-verbal al ședințelor, iar la cererea participanților s-au eliberat copii de pe înregistrările audio. În același timp, au fost întâlnite unele impedimente la asigurarea transparenței activității Consiliului Superior al Magistraturii în ceea ce privește înregistrarea video a ședințelor Consiliului, care nu a fost efectuată în această perioadă, nefiind posibilă nici transmiterea on-line a ședințelor, însă, reprezentanții mass-media, precum și alte persoane interesate au avut posibilitatea participării directe la ședințele publice ale Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

De către Plenul CSM, în perioada anului 2015, au fost redactate 994 de hotărâri emise de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, hotărârile fiind remise ulterior persoanelor interesate și publicate pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii, astfel asigurând transparența activității Consiliului. Or, pe parcursul anului 2015, din numărul total de 994 hotărâri adoptate de către Plenul CSM, au fost publicate pe pagina web – 979, respectiv, 15 hotărâri nefiind publicate, din motiv că conțineau date cu caracter personal și se refereau la eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a judecătorilor sau ex-judecătorilor, precum și la examinarea avizelor consultative pe marginea verificării unor judecători sau candidați la funcția de judecător.

În vederea atingerii obiectivului fundamental al Consiliului Superior al Magistraturii și ținând cont, de elementele specifice modului de funcționare a Consiliului decurgând din caracterul său de organ colegial, precum de atribuțiile care îi revin în conformitate cu Legea cu privire la CSM, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii și cu celelalte acte normative relevante, în cadrul ședințelor Plenului CSM, au fost examinate și soluționate chestiuni de o importanță sporită

pentru sistemul judecătoresc, care au un impact pozitiv atât pentru reformarea sectorului justiției, cât și pentru creșterea încrederii societății în actul judecătoresc. În această ordine de idei pot fi menționate următoarele hotărâri:

- hot. nr. 978/39, cu privire la aprobarea Ghidului privind implementarea bunelor practici de excelență în instanțele judecătorești din Republica Moldova, elaborat pentru a ajuta instanțele judecătorești să introducă măsuri de calitate și politici de asigurare a calității în instanțele judecătorești. Or, acest ghid este inspirat din exemplele celor mai bune practici internaționale, Cadrul Internațional de Excelență Judecătorească și rezultatele implementării unui proiect în domeniul excelenței judecătorești în trei instanțe pilot din Republica Moldova în anul 2015.

- hot. nr. 968/39, cu privire la Avizul Consultativ nr. 18 (2015) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, referitor la locul sistemului judiciar și relația acestuia cu celelalte puteri ale statului într-o democrație modernă. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii apreciind dezideratele expuse în Avizul Consultativ nr. 18 (2015) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni au o importanță majoră, în particular, pentru sistemul judecătoresc al Republicii Moldova și în general pentru mecanismul de realizare a principiului separației puterilor în stat.

- hot. nr. 900/36, cu privire la demersul domnului Mihai Poalelungi, președinte al Curții Supreme de Justiție referitor la examinarea posibilității delegării unei misiuni de experți din cadrul Uniunii Europene pentru efectuarea unei monitorizări a actului de justiție exercitat în Republica Moldova. Hotărâre prin care s-a solicitat aportul șefului Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, domnului Pirkka Tapiola, privitor la examinarea posibilității delegării pe bază permanentă, pentru o perioadă de un an de zile, a unei misiuni de experți din cadrul Uniunii Europene pentru efectuarea unei monitorizări ample și complete a actului de justiție exercitat în Republica Moldova. Solicitarea respectivă a fost întemeiată pe experiența țărilor din Europa de Sud-Est, care au demonstrat elocvent că, practicile Uniunii Europene, inclusiv, cele de monitorizare și asistență, reprezintă cele mai viabile soluții pentru sistemul judecătoresc din Republica Moldova. În același timp, Consiliul a menționat faptul că, pe parcursul ultimilor ani, grație suportului logistic și financiar acordat de instituțiile Uniunii Europene, au fost înfăptuite un șir de acțiuni importante în vederea realizării reformelor în sistemul judiciar și care au dus la eficientizarea actului de justiție în general și mărirea încrederii justițiabililor în sistemul judecătoresc.

1.2. Avizarea proiectelor de acte normative.

A. Avizarea proiectelor de acte normative.

În decursul anului 2015 s-a observat o creștere continuă a volumului de activitate la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, în acord cu noile atribuții stabilite în sarcina Consiliului prin legile de reformă a sistemului judiciar, precum și ca urmare a implicării acestuia în diverse programe și proiecte privind serviciul public al justiției.

Astfel, se evidențiază intensificarea colaborării Consiliului Superior al Magistraturii cu Comisia juridică numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova, Ministerul Justiției și alte instituții de stat din perspectiva procesului legislativ. În cadrul acestei conlucrări, Consiliul și-a exercitat atribuțiile referitoare la avizarea actelor normative care privesc activitatea autorității judecătorești.

În exercitarea atribuțiilor sale conferite de lege, *în anul 2015 Consiliului Superior al Magistraturii i-au fost înaintate spre avizare 55 de proiecte de acte normative* care privesc atât activitatea autorității judecătorești cât și activitatea altor autorități statale.

Din numărul total al proiectelor de lege parvenite spre examinare, 38 proiecte de lege au parvenit de la președintele Comisiei juridice numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova. Alte 17 proiecte au parvenit de la Ministerul Justiției, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Centrul Național Anticorupție, Procuratura Generală și alte instituții de stat.

Din totalul de 55 de proiecte de acte normative înaintate spre avizare Consiliului Superior al Magistraturii, 38 au primit aviz favorabil fără observații, 14 proiecte de lege au fost avizate pozitiv cu unele propuneri de îmbunătățire la definitivarea proiectului, din partea Consiliului, și trei proiecte de acte normative au primit aviz negativ, aici pot fi menționate:

➤ proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești, care în opinia CSM va duce la existența dublării funcțiilor și atribuțiilor care deja sunt exercitate de către administratorii instanțelor judecătorești și Consiliul Superior al Magistraturii. Or, instituirea mai multor organe cu aceleași atribuții sau atribuții similare este inutilă și inefficientă. Totodată, o astfel de restructurare va implica cheltuieli suplimentare, atât pentru întreținerea activității agenției cât și a personalului acesteia, costuri care neargumentate se vor solda cu gestionarea nerezonabilă a banilor publici.

➤ proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, ce se referă la includerea dreptului unui reprezentant ales de către părți, care nu deține licență de avocat să reprezinte în instanța de judecată interesele ultimilor. În carul dezbaterilor Plenul Consiliului a menționat că „asistența juridică trebuie întotdeauna să includă asistența unei persoane profesional calificate pentru practicarea dreptului”. Or, modificările care se propun, ce țin de oferirea posibilității de reprezentare în instanța de judecată a persoanelor ce nu dețin licența de avocat, ar putea aduce prejudicii procesului de înfăptuire a justiției în Republica Moldova, prin participarea la acest proces a persoanelor necalificate, nesupuse controlului profesional și standardelor deontologice.

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului civil al Republicii Moldova elaborat în scopul armonizării legislației privind contractul de servicii turistice cu prevederile Directivei 90/314/CEE a Consiliului din 13.06.1990 privind pachetele de servicii turistice pentru călătorii, vacanțe și circuite. În opinia CSM, în prezent Republica Moldova are o strategie corectă de adoptare de legi speciale pentru fiecare instituție din domeniul de consum (clauze abuzive, practici comerciale incorecte, credit de consum etc) ca apoi toate să fie unificate într-un Cod al consumatorului. Or, deja au fost adoptate o serie de acte normative ce au drept scop unificarea legislației în domeniul respectiv (Legea nr.105 din 13.03.2003, Legea nr.256 din 09.12.2009, Legea nr.202 din 12.07.2013 etc). Prin urmare, Plenul Consiliului a notificat un dezacord parțial

proiectului de Lege nr. 372 pentru modificarea și completarea Codului civil al Republicii Moldova și a propus transpunerea Directivei 90/314/CEE a Consiliului din 13.06.1990 privind pachetele de servicii turistice pentru călătorii, vacanțe și circuite într-o lege specială, ce va avea ca subiect special – consumatorul.

Semnificativ, în legătură cu exercitarea atribuției legale de avizare a proiectelor de acte normative, este faptul că în cursul anului 2015 au fost supuse avizării Consiliului, propunerile legislative privind modificarea și completarea Codului Civil, Codului Contravențional, Codului penal, Legii cu privire la statutul judecătorului, Legii cu privire la organizarea judecătorească, Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 pentru testarea integrității profesionale, elaborate în urma dezbaterilor purtate în subcomisiile speciale constituite la nivelul Parlamentului.

Ținând cont de necesitatea reformării și modernizării legislației, impusă atât de profundele transformări în plan politic, social și economic care au avut loc în societatea noastră de la adoptarea codurilor în vigoare în prezent, cât și de exigențele decurgând din angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul procesului de integrare europeană, propunerile legislative au fost avizate favorabil.

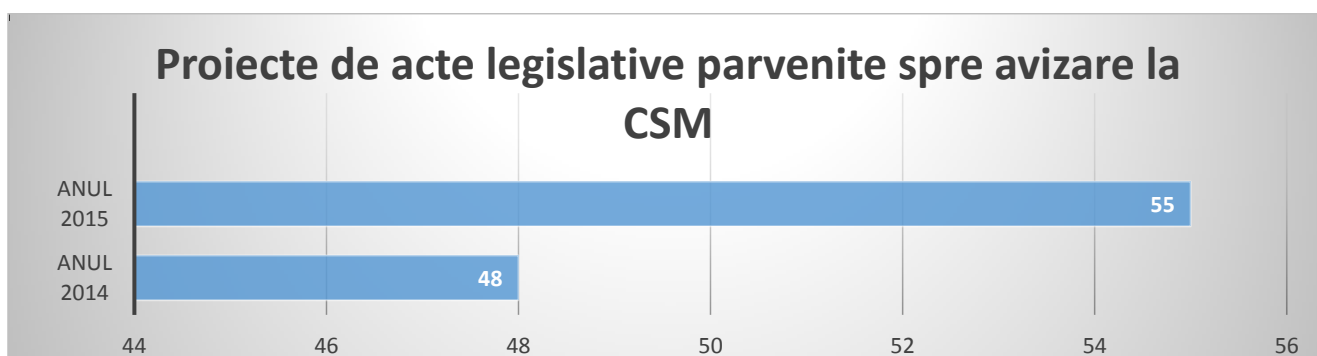
Pentru fiecare solicitare au fost formulate însă mai multe observații și propuneri, menite să îmbunătățească reglementările diferitelor instituții juridice.

În această ordine de idei putem exemplifica cu un proiect de lege extrem de important pentru sistemul judecătoresc, parvenit spre avizare ce se referă la reorganizarea sistemului instanțelor judecătorești. Potrivit proiectului Legii vizat, s-a propus fuzionarea judecătoriilor prin contopire. Astfel, se propune reorganizarea judecătoriilor din mun. Chișinău într-o singură instanță, Judecătoria mun. Chișinău. Cât privește instanțele din țară, acestea urmează a fi comasate din punct de vedere administrativ, formînd în total 15 judecătorii și 4 curți de apel după cum urmează: judecătoriile Bălți, Anenii-Noi, Cimișlia, Edineț, Cantemir, Strășeni, Căușeni, Comrat, Criuleni, Drochia, Soroca, Ialoveni, Ungheni, Orhei. Necesitatea optimizării se explică prin faptul că unele instanțe judecătorești nu-și justifică existența din punctul de vedere al eficienței și al dreptului material și procesual aplicat. Analizînd proiectul de lege propus spre avizare, Plenul Consiliului a specificat că concentrarea judecătorilor în instanțe mai mari, va duce la dezvoltarea instanței din

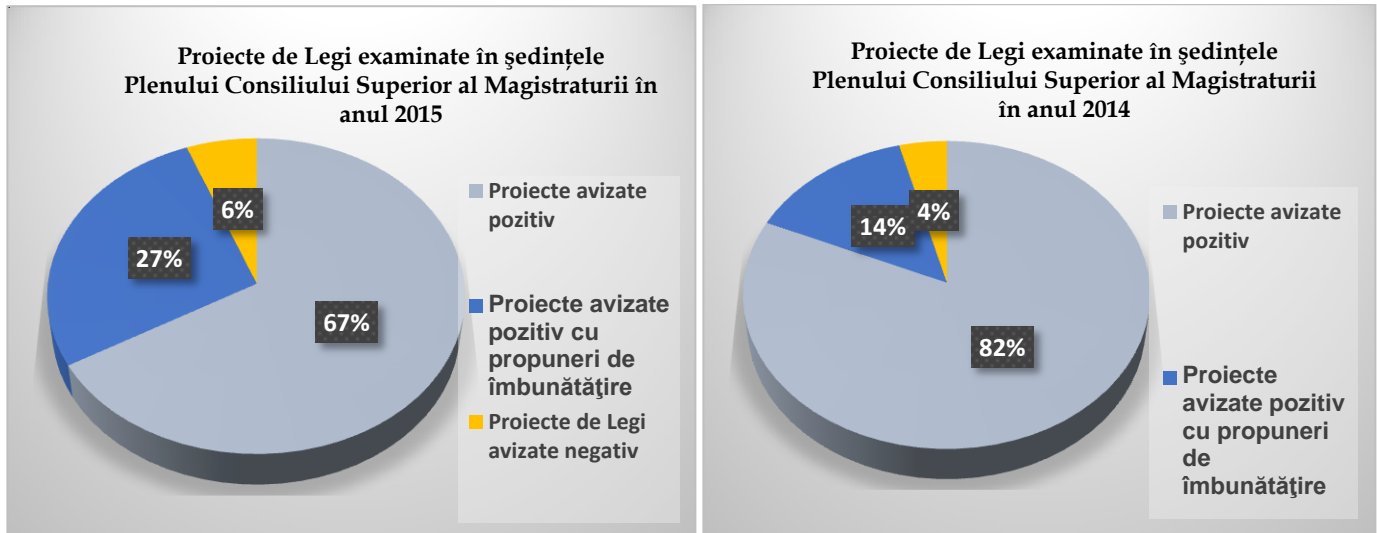
punct de vedere logistic, concurențial, calitativ dar, totodată, Consiliulul a remarcat și faptul că, adoptarea proiectului respectiv, în redacția actuală va crea impedimente majore în procesul de înlăptuire a justiției în RM. Or, proiectul în cauză nu se referă în genere la metodele optime ce ar permite interacțiunea eficientă a organelor de drept, administrația publică și instanțele de judecată. Prin urmare, adoptarea acestei legi ar trebui să fie precedată de reforma administrației publice locale și reforma procuraturii.

Un alt exemplu elocvent este proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013, pentru testarea integrității profesionale în baza prevederilor Hotărârii Curții Constituționale, care a declarat unele norme din Lege ca fiind neconstituționale și ajustarea cadrului legislativ în vigoare la prevederile Legii nr. 325, pentru testarea integrității profesionale. Analizând respectivul proiect de lege Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a expus un șir de propuneri în partea motivantă a hotărârii, sugerând a fi luate în considerație la definitivarea proiectului. Și anume, Consiliul a menționat că respectivul proiect reglementează foarte vag, procedura de selectate a persoanei ce urmează a fi verificată de către testator, fapt care ar putea crea un șir de interperetări în ceia ce privește modalitatea de selectare a agenților publici. Totodată, Consiliul a menționat că, potrivit hotărârii Curții Constituționale nr. 7 din 16 aprilie 2015, alineatele (2) și (3) ale art. 10 și alin. (1), (2) și (4) ale art. 11 din Legea 325 din 23 decembrie 2013, sunt declarate neconstituționale. Or, în textul proiectului de lege respectiv, articolele menționate rămân în aceeași redacție.

Analizând comparativ numărul proiectelor de Lege remise spre avizare la CSM, în anii 2015, 2014, se atestă o creștere cantitativă a acestora de la an la an. Astfel, dacă în anul 2014 au parvenit spre avizare 48 proiecte de legi de la diferite instituții de stat, în anul 2015 numărul acestora a crescut pînă la 55 proiecte de legi.

Totodată, este important a menționa faptul că, spre deosebire de 2014, an în care au fost avizate pozitiv majoritatea proiectelor de acte legislative parvenite în adresa CSM (82%), în 2015, numărul acestora a scăzut la 67%. În ceea ce privește proiectele avizate negativ de către Plenul CSM, observăm că acestea au crescut, și anume 6% în 2015, spre deosebire de 4%, în 2014. Și proiectele avizate pozitiv cu propuneri de îmbunătățire, atestă o dinamică în 2015, comparativ cu 2014, fapt ce poate fi observat în reprezentarea grafică atașată.

B. Elaborarea și modificarea regulamentelor cu privire la activitatea sistemului judecătoresc.

În conformitate cu Planul de activitate al Consiliului Superior al Magistraturii pentru anul 2015, aprobat prin hotărârea CSM nr. 34/2 din 27 ianuarie 2015, Consiliul a realizat un spectru larg de activități în vederea reglementării activității CSM și a instanțelor judecătorești, și anume:

- Prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 597/24 din 11 august 2015, a fost aprobat Regulamentul arhivei Consiliului Superior al Magistraturii.

- Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 587/24 din 11 august 2015, a aprobat Standardele de comunicare și deservire a justițiabililor în instanțele judecătorești din Republica Moldova.

- Regulamentul cu privire la Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcției vacante de judecător, de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești a fost aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 418/17 din 02 iunie 2015, prin aceeași hotărâre fiind abrogată Procedura de includere în Registru a participanților la concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecător, de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești, aprobată prin Hotărârea CSM nr. 87/4 din 29 ianuarie 2013.

- Totodată, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 669/26, la data de 15 septembrie 2015, a fost aprobat Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru suplinirea funcției de judecător, președinte și vicepreședinte al instanței judecătorești.

- La 03 martie 2015, prin hotărârea CSM nr. 144/7 a fost aprobat Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii.

- Ghidul privind implementarea bunelor practici de excelență în instanțele judecătorești din Republica Moldova, a fost aprobat de către Consiliul Superior al Magistraturii la data de 15 decembrie 2015, prin hotărârea CSM nr. 978/39.

- Prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 668/26 din 15 septembrie 2015, Consiliul, a aprobat Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii.

1.3 Aspecte privind asigurarea măsurilor de compatibilitate în vederea exercitării funcției de judecător.

A. Verificarea integrității judecătorilor de către Serviciul de Informații și Securitate.

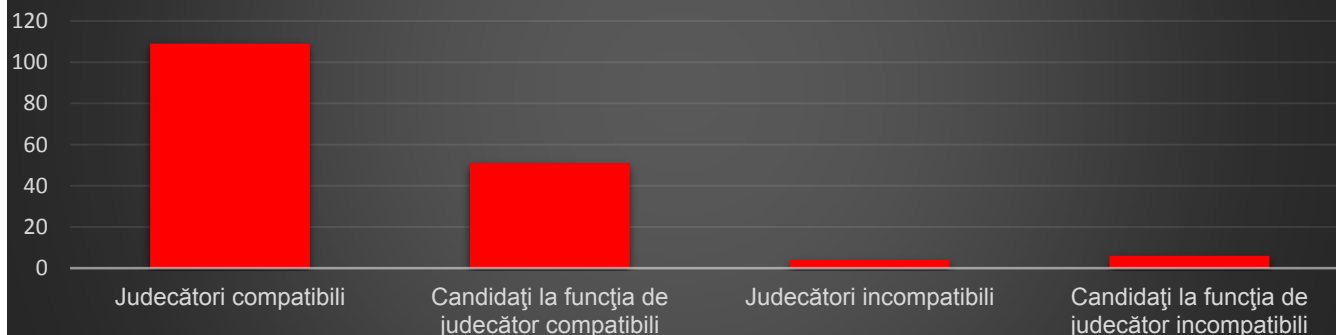
Garantarea independenței justiției depinde și de gradul de responsabilizare a tuturor celor care îndeplinesc în concret actul de justiție față de propria activitate și de modul în care își îndeplinesc atribuțiile. În vederea garantării procedurilor de selectare a judecătorilor și promovare obiective și eficiente, pe parcursul anului 2015, raporturile de colaborare ale Consiliului Superior al Magistraturii cu Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova au fost intensificate, în vederea verificării judecătorilor sub aspect de integritate. Or, potrivit Legii nr. 271-XVI din 18.12.2008 cu privire la verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice, Consiliul Superior al Magistraturii inițiază verificarea candidaților la funcția de judecător și a judecătorilor în funcție. În urma verificării candidaților, și parvenirii avizului consultativ de la organul de verificare, Consiliul se expune asupra compatibilității sau incompatibilității candidaților/titularilor la funcția de judecător.

Astfel, pe parcursul anului de raportare a fost inițiată verificarea în privința a 123 judecători și 59 candidați la funcția de judecător, fiind colectate și remise de către Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii în adresa organului de verificare 185 de chestionare. Fiind examinate în ședință avizele consultative, au fost declarați compatibili cu funcția de judecător 109 judecători și 51 candidați la funcția de judecător.

În vederea constatării corespunderii cerințelor de integritate cu funcția de judecător și înlăturării oricăror suspiciuni, ce discreditează autoritatea sistemului judecătoresc prin existența unor motive întemeiate pentru care ocuparea funcției publice de către careva judecători ar fi incompatibilă cu interesele acestei funcții, Consiliul Superior al Magistraturii a inițiat verificarea suplimentară în privința a 4 judecători. Or, potrivit art. 15 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la statutul judecătorului, *judecătorul este obligat să se abțină de la faptele care dăunează intereselor serviciului și prestigiului justiției, care compromit cinstea și demnitatea de judecător, provoacă îndoieli față de obiectivitatea lui.*

Pe parcursul anului, în baza verificărilor SIS, au fost declarați incompatibili cu funcția de judecător 3 candidați la funcția de judecător și 1 judecător în funcție. Or, organul de verificare a indicat factori de risc specificați la art. 4 lit. a) din Legea nr. 271-XVI din 18.12.2008 cu privire la verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice și anume activități contrare intereselor funcției publice, inclusiv situații care provoacă conflict de interese.

Compatibilitatea și incompatibilitatea titularilor/candidaților la funcția de judecător

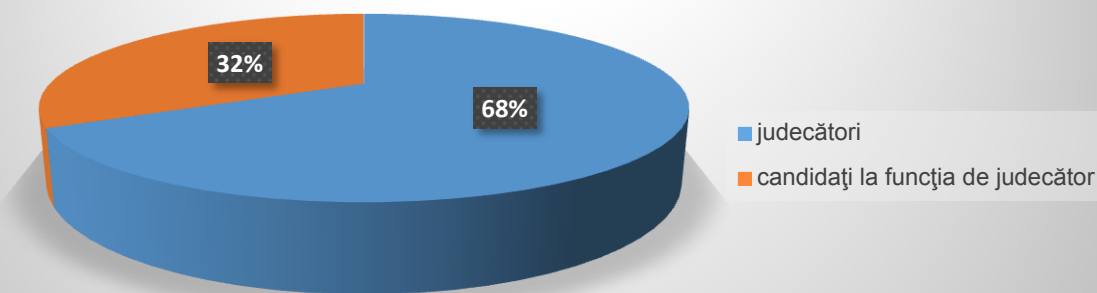

În privința a 9 judecători și 5 candidați la funcția de judecător care au fost supuși verificării în anul 2015, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii urmează să se expună în cadrul ședințelor ce se vor desfășura în anul 2016.

Totodată, la compartimentul respectiv, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a adoptat 29 de hotărâri, care în vederea asigurării transparenței au fost publicate pe pagina web a CSM.

Din numărul total de verificări inițiate de către Consiliul Superior al Magistraturii, 68%, se referă la judecători în funcție, care au fost inițiate în legătură cu solicitările de promovare sau expirare a termenului de valabilitate. Alte 32%, se referă la candidații la funcția de judecător, care au solicitat accesarea în funcție.

Verificarea integrității judecătorilor și candidaților la funcția de judecător

B. Verificarea stării de sănătate a judecătorilor.

Potrivit prevederilor art. 6¹ alin. (2) și (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului, verificarea stării de sănătate a judecătorilor în funcție are loc o dată la 5 ani. Verificarea stării de sănătate include de asemenea evaluarea psihologică și psihiatrică a candidaților la funcțiile de judecător și a judecătorilor în funcție. Alin. (5) al Legii nominalizate statuează că, starea de sănătate a judecătorilor în funcție urmează a fi verificată de către o comisie specializată a Ministerului Sănătății care eliberează certificatul medical corespunzător privind starea sănătății și

concluziile privitor la corespunderea candidaților și a judecătorilor în funcție exigențelor pentru exercitarea funcției, care ulterior se prezintă Consiliului Superior al Magistraturii.

Prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 479 din 22 aprilie 2013, publicat în Monitorul Oficial nr. 136-139 din 28 iunie 2013, a fost aprobat Regulamentul cu privire la verificarea stării de sănătate a candidaților la funcția de judecător și a judecătorilor în funcție, privind corespunderea pentru exercitarea funcției de judecător. Conform acestui regulament, judecătorii sunt obligați să fie verificați de către Comisia Specializată a Ministerului Sănătății.

La 17.06.2013 Ministerul Justiției a înregistrat Ordinul Ministerului Sănătății nr. 479 din 22.04.2013, coordonat cu Consiliul Superior al Magistraturii, cu privire la verificarea stării de sănătate a candidaților la funcția de judecător și a judecătorilor în funcție privind corespunderea pentru exercitarea funcției de judecător. În conformitate cu prevederile Ordinului vizat, Consiliul Superior al Magistraturii a negociat și a încheiat contracte de prestare a serviciilor de verificare medicală a judecătorilor în funcție cu Spitalul Clinic de Psihiatrie al Ministerului Sănătății din Republica Moldova și cu Dispensarul Republican de Narcologie.

Respectînd prevederile legale, Consiliul Superior al Magistraturii, prin Hotărîrea nr. 546/22 din 09 iulie 2013, a aprobat Graficul de verificare a stării de sănătate a judecătorilor în funcție. În conformitate cu acest grafic în perioada septembrie 2013 - decembrie 2014, urma să fie verificată starea de sănătate a tuturor judecătorilor sistemului judecătoresc.

Astfel, în perioada 2013-2014, din numărul total de 414 judecători au fost verificați de către Comisia Specializată a Ministerului Sănătății 392 judecători, care a constatat că judecătorii sunt apți pentru exercitarea funcției de judecător.

În conformitate cu actele prezentate de Comisiile Narcologică și Psihiatrică, de către acestea au fost verificați 403 judecători, 11 judecători din motive întemeiate nu s-au prezentat în termenul stabilit pentru verificarea stării de sănătate la Comisiile sus-menționate.

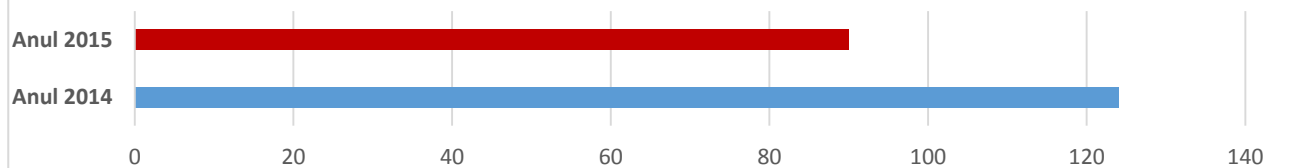
Astfel, alți 11 judecători, care au fost examinați de către Comisia Narcologică și Psihiatrică, dar nu au fost examinați de către Comisia Specializată a Ministerului Sănătății, au trecut verificarea medicală pe parcursul anului 2015.

În conformitate cu pct. 20 al Regulamentului, certificatele medicale privind starea sănătății judecătorilor în funcție privind corespunderea pentru exercitarea funcției de judecător au fost remise Consiliului Superior al Magistraturii. Conform certificatelor medicale prezentate de către Comisia Specializată a Ministerului Sănătății, toți judecătorii sunt apți pentru exercitarea funcției de judecător.

Totodată, în perioada ianuarie-decembrie 2015, de către CSM au fost eliberate 84 îndreptări către Comisiile specializate privind verificarea stării de sănătate pentru candidații la funcția de judecător, care potrivit art. 6¹ alin. (5) din Legea cu privire la statutul judecătorului, sunt verificați din punct de vedere medical, în aceleași condiții ca și judecătorii în funcție.

În această ordine de idei, e necesar a menționa că, pe parcursul anului 2015, se atestă o scădere considerabilă a îndreptărilor pentru verificarea medicală eliberate candidaților la funcția de judecător, comparativ cu anul 2014. Astfel, dacă în anul 2014 au fost eliberate de către Secretariatul CSM, 144 îndreptări, în 2015 numărul acestora a scăzut la 86.

Îndreptări eliberate pentru verificarea medicală a candidaților la funcția de judecător

Un rol deosebit în înfăptuirea unei justiții de calitate o are nu numai asigurarea pregătirii intelectuale a resurselor umane a acesteia, dar și starea fizică a judecătorilor, or, numai aflându-se în condiții fizice și psihice bune putem considera un judecător ca fiind eficient.

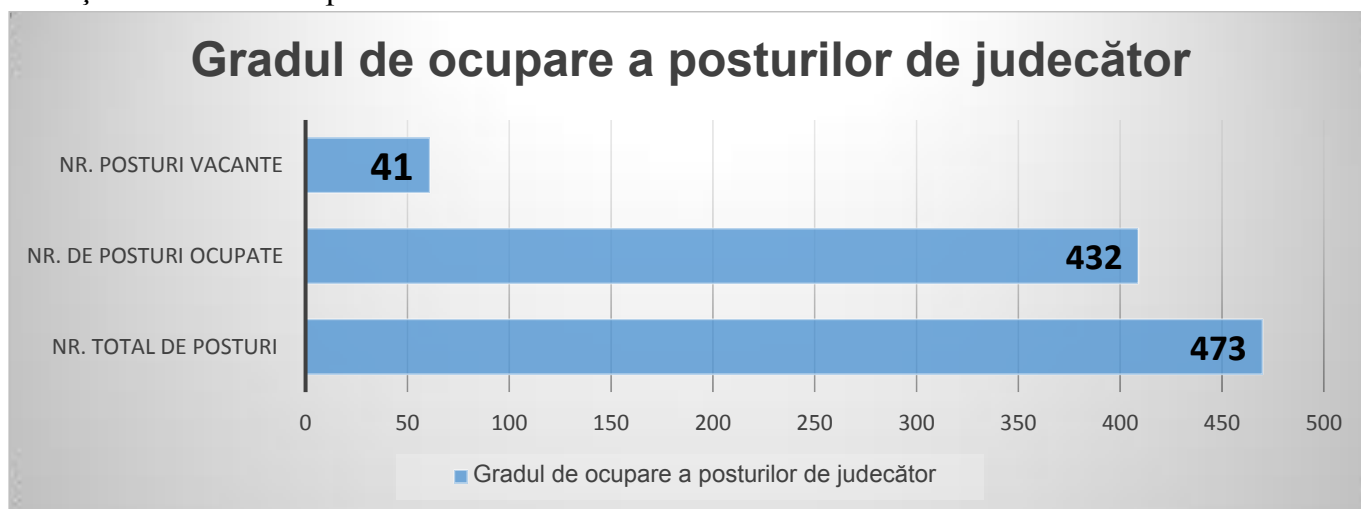
Capitolul II

GESTIONAREA CARIEREI PROFESIONALE A JUDECĂTORILOR

2.1. Ocuparea posturilor de judecător și a funcțiilor de conducere în cadrul instanțelor judecătorești.

Repartizarea optimă a volumului de muncă între judecătorii instanței, depinde în mare măsură de numărul funcțiilor vacante în cadrul instanței, or, activitatea în cadrul instanțelor de judecată, își pierde din productivitate în condițiile în care în instanța respectivă se atestă posturi vacante de judecător.

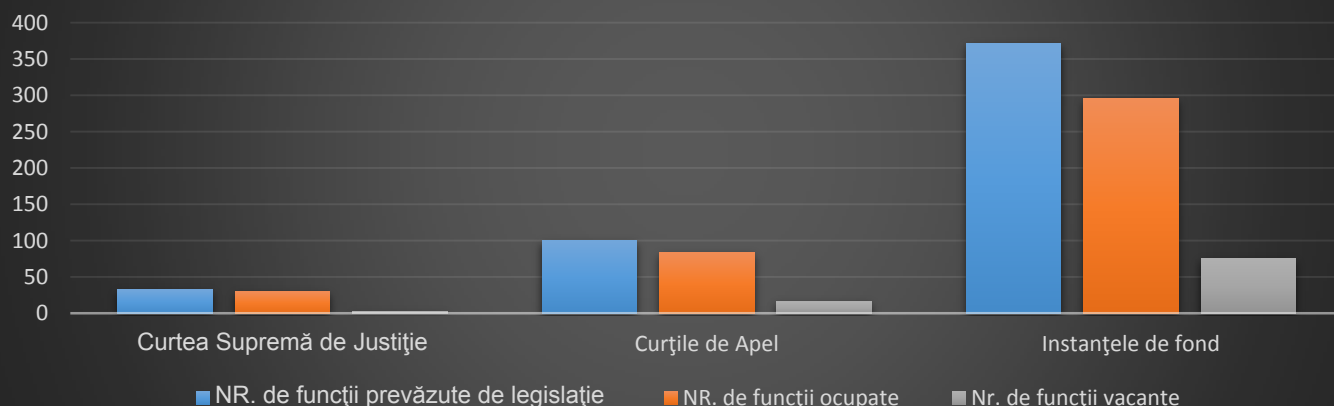
Sub acest aspect se indică asupra faptului că, potrivit datelor statistice, generate în cadrul Consiliului, la finele anului 2015, erau vacante 41 posturi de judecători în diferite instanțe judecătorești din țară. Acest fapt se răsfrânge negativ atât asupra funcționalității judecătorilor, cât și asupra calității actului judecătoresc, care necesită implicare maximă și timp pentru examinare minuțioasă a tuturor aspectelor indicate în dosar.

Astfel, un fenomen important, monitorizat de către CSM pe parcursul anului 2015, se referă la gradul de ocupare a posturilor de judecători per instanțe. Astfel, conform informațiilor deținute, la 31 decembrie 2015, din numărul total de 33 judecători, necesari la CSJ, 30 de posturi erau ocupate, alte 3 posturi fiind vacante, la curțile de apel din numărul total necesar de 94 judecători, activau 90 judecători, 4 posturi fiind vacante. O situație mult mai dificilă se observă în cadrul instanțelor de fond unde din numărul total de 346 judecători, activau 312 judecători, vacante fiind 34 posturi de judecători.

Totodată, în fondul de rezervă a judecătorilor și în instanțele din Transnistria, fiind alocate 31 de posturi de judecători.

Gradul de ocupare a posturilor de judecător la data de 31 decembrie 2015, pe instanțe judecătorești

A. Promovarea judecătorilor.

În conformitate cu art. 19 al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, cu completările și modificările ulterioare, Plenul Consiliului face propuneri Președintelui Republicii Moldova sau, după caz, Parlamentului referitor la numirea în funcția de judecător, președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești. Fiind respectate aceste reglementări, pe parcursul anului de referință, de către Președintele RM, la propunerea CSM, au fost numiți în funcții administrative, 22 judecători, dintre care, 16 în funcție de președinte al instanței și 6 în funcție de vicepreședinte, cu 6 judecători mai mulți, decât în anul precedent.

Lista judecătorilor promovați în funcții administrative în anul 2015

Nr.	Numele, Prenumele judecătorului	Instanța în care a fost numit în funcție	Funcția	Decretul
1.	Rabei Ion	Judecătoria Rîșcani	Președinte	Nr. 1431-VII din 22.01.2015
2.	Zaporojan Vitalie	Judecătoria Drochia	Președinte	Nr. 1438-VII din 22.01.2015
3.	Rusu Ion	Judecătoria Drochia	Vicepreședinte	Nr. 1448-VII din 04.02.2015
4.	Fujenco Dmitrii	Judecătoria Cahul	Președinte	Nr. 1525-VII din 16.04.2015
5.	Gherasim Dumitru	Judecătoria Bălți	Președinte	Nr. 1556-VII din 07.05.2015
6.	Goncearuc Ion	Judecătoria Florești	Președinte	Nr. 1555-VII din 07.05.2015
7.	Chiperi Maria	Judecătoria Anenii Noi	Vicepreședinte	Nr. 1558-VII din 07.05.2015

8.	Brai Igor	Judecătoria Anenii Noi	Președinte	Nr. 1557- VII din 07.05.2015
9.	Pădurari Valeriu	Judecătoria Bălți	Vicepreședinte	Nr. 1599- VII din 04.06.2015
10.	Lavciuc Elvira	Judecătoria Șoldănești	Președinte	Nr. 1666- VII din 08.07.2015
11.	Nașco Ion	Judecătoria Ștefan Vodă	Președinte	Nr. 1671- VII din 10.07.2015
12.	Parfeni Alexandru	Judecătoria Ungheni	Vicepreședinte	Nr. 1672- VII din 10.07.2015
13.	Pleșca Ion	Curtea de Apel Chișinău	Președinte	Nr. 1686- VII din 20.07.2015
14.	Comerzan Ghenadie	Judecătoria Briceni	Vicepreședinte	Nr. 1705- VII din 05.08.2015
15.	Caduc Viorica	Judecătoria Briceni	Președinte	Nr. 1704- VII din 05.08.2015
16.	Bejenaru Eugeniu	Judecătoria Ocnîța	Președinte	Nr. 1703- VII din 05.08.2015
17.	Veronica Cupcea	Judecătoria Orhei	Președinte	Nr. 1802-VII din 05.11.2015
18.	Palanciuc Ecaterina	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Vicepreședinte	Nr. 1847-VII din 27.11.2015
19.	Uzun Svetlana	Judecătoria Taraclia	Președinte	Nr. 1845-VII din 27.11.2015
20.	Criucicova Valentina	Judecătoria Călărași	Președinte	Nr. 1846-VII din 27.11.2015
21.	Aramă Zinaida	Judecătoria Cimișlia	Președinte	Nr. 1887-VII din 28.12.2015
22.	Soficiuc Marcel	Judecătoria Soroca	Președinte	Nr. 1891-VII din 30.12.2015

Urmare desfășurării concursurilor derulate, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, de către Președintele RM au fost promovați în funcție de judecător la o instanță superioară 17 judecători, pe când, în anul 2014, au avut loc doar 13 promovări la o instanță ierarhic superioară.

Listă judecătorilor promovați în funcție 2015, la o instanță superioară

Nr.	Numele, Prenumele judecătorului	Instanța în care a activat	Instanța în care a fost promovat	Decretul
1.	Bostan Angela	Judecătoria Hîncești	Curtea de Apel Chișinău	Nr. 1446-VII din 04.02.2015
2.	Negru Veronica	Judecătoria Rîșcani,	Curtea de Apel	Nr. 1446-VII

		mun. Chișinău	Chișinău	din 04.02.2015
3.	Simciuc Natalia	Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău	Curtea de Apel Chișinău	Nr. 1446-VII din 04.02.2015
4.	Moraru Oleg	Judecătoria Glodeni	Curtea de Apel Chișinău	Nr. 1447-VII din 04.02.2015
5.	Balmuș Svetlana	Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău	Curtea de Apel Chișinău	Nr. 11538-VII din 24.04.2015
6.	Dvurecenschii Evghenii	Judecătoria Taraclia	Curtea de Apel Cahul	Nr. 1582- VII din 20.05.2015
7.	Veleva Nina	Judecătoria Cahul	Curtea de Apel Cahul	Nr. 1582- VII din 20.05.2015
8.	Colev Grigori	Judecătoria Comrat	Curtea de Apel Comrat	Nr. 1661- VII din 01.07.2015
9.	Starciuc Ștefan	Judecătoria Cantemir	Curtea de Apel Comrat	Nr. 1661- VII din 01.07.2015
10.	Petrov Ruslan	Judecătoria Cahul	Curtea de Apel Cahul	Nr. 1668- VII din 08.07.2015
11.	Morozan Ghenadie	Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău	Curtea de Apel Chișinău	Nr. 1675- VII din 10.07.2015
12.	Brașoveanu Vladimir	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Curtea de Apel Chișinău	Nr. 1706- VII din 05.08.2015
13.	Gubenco Serghei	Judecătoria Comrat	Curtea de Apel Comrat	Nr. 1818-VII din 17.11.2015
14.	Brînza Liubovi	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Curtea de Apel Chișinău	Nr. 1848-VII din 27.11.2015
15.	Dașchevici Grigore	Judecătoria Călărași	Curtea de Apel Chișinău	Nr. 1848-VII din 27.11.2015
16.	Efros Valeriu	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Curtea de Apel Chișinău	Nr. 1848-VII din 27.11.2015
17.	Niță Ștefan	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Curtea de Apel Chișinău	Nr. 1848-VII din 27.11.2015

Explicația majorării numărului de promovări constă în aceea că numărul posturilor disponibile pentru valorificare a fost mai mare în anul 2015, față de anul precedent, ca urmare a demisionării judecătorilor de la curțile de apel și respectiv, Curtea Supremă de Justiție.

B. Transferul judecătorilor.

În conformitate cu alin. (1) al art. 4 din Legea nr. 947 din 19.07.96 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, cu completările și modificările ulterioare, întru exercitarea funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii, face propuneri Președintelui Republicii Moldova sau Parlamentului de numire, promovare la o instanță superioară, transferare la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte de

instanță, ori de eliberare din funcție a judecătorilor, președinților și vicepreședinților instanțelor judecătorești. Totodată, conform art. 20 al Legii 544 din 20.07.95 cu privire la statutul judecătorului, judecătorii pot solicita transferarea la o instanță de același nivel doar după expirarea a 5 ani de la numirea în funcție, iar judecătorii care dețin funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței judecătorești pot solicita transferarea la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară doar după expirarea mandatelor respective sau revocarea din funcție.

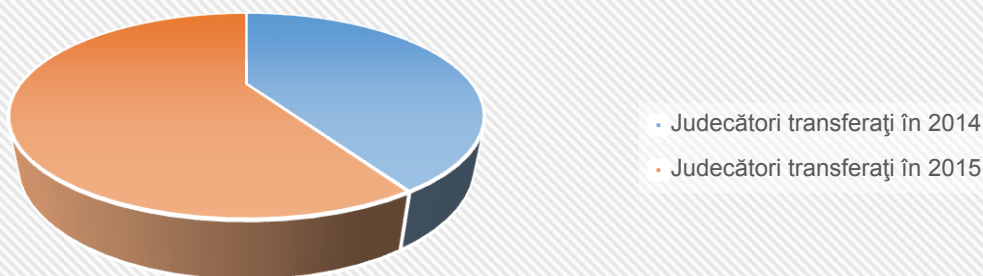
Întru respectarea prevederilor menționate, pe parcursul anului 2015, au fost transferați la o instanță de același nivel sau de nivel inferior 10 judecători. Aceste măsuri au fost generate de necesitatea asigurării bunei funcționări a instanțelor judecătorești.

Lista judecătorilor transferați în 2015

Nr.	Numele, Prenumele judecătorului	Instanța în care a activat	Instanța în care a fost transferat	Decretul
1.	Cristian Diana	Judecătoria Nisporeni	Judecătoria Strășeni	Nr. 1434 VII din 22.01.2015
2.	Boubătrîn Tamara	Judecătoria Glodeni	Judecătoria Ialoveni	Nr. 1435- VII din 22.01.2015
3.	Sîrbu Victoria	Judecătoria Hîncești	Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău	Nr. 1436- VII din 22.01.2015
4.	Țurcan Mihail	Judecătoria Căușeni	Judecătoria Ștefan Vodă	Nr. 1437- VII din 22.01.2015
5.	Munteanu Dorin	Judecătoria Basarabeasca	Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău	Nr. 1468- VII din 06.03.2015
6.	Ciobanu Andrian	Judecătoria Rîșcani	Judecătoria Glodeni	Nr. 1600-VII din 04.06.2015
7.	Avasiloaie Tatiana	Judecătoria Căușeni	Judecătoria Botanica, mun. Chișinău	Nr. 1653-VII din 26.06.2015
8.	Varaniță Viorelia	Judecătoria Orhei	Judecătoria Botanica, mun. Chișinău	Nr. 1653-VII din 26.06.2015
9.	Albu Corina	Judecătoria Ocnîța	Judecătoria Ialoveni	Nr. 1654-VII din 26.06.2015
10.	Pulbere Ruxanda	Judecătoria Bender	Judecătoria Botanica, mun. Chișinău	Nr. 1653-VII din 26.06.2015

Analizînd comparativ dinamica transferurilor judecătorilor pentru anii 2014-2015, se atestă în acest sens o creștere. Or, dacă în 2014 au fost transferați la o instanță de același nivel sau de nivel inferior 7 judecători, în anul 2015, numărul acestora a crescut la 10 judecători. Acest fapt, este condiționat de creșterea numărului de posturi vacante de judecători pe întreg sistemul, dar și din cauza volumului mare de activitate al unor instanțe judecătorești.

Dinamica procedurilor de transfer pentru anii 2014-2015

C. Judecători noi numiți în funcție.

Potrivit prevederilor Legii nr. 544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, Consiliul Superior al Magistraturii, în urma selectării candidaților prin concurs, propune Președintelui Republicii Moldova, numirea acestora în funcție de judecător pe un termen de 5 ani.

Astfel, pe parcursul anului 2015, pentru completarea posturilor vacante de judecător, de către Consiliul Superior al Magistraturii, au fost anunțate mai multe concursuri, fiind publicate hotărârile CSM în Monitorul Oficial al RM. După finalizarea acestor proceduri, respectând reglementările legislației în vigoare, Plenul Consiliului a propus Președintelui Republicii Moldova, numirea în funcția de judecător pe un termen de 5 ani, a 49 de candidați. Analizând comparativ datele statistice în domeniul respectiv, se atestă o creștere în această privință, or, în anul 2014, pe un termen de 5 ani în diferite instanțe judecătorești, au fost numiți 35 candidați.

E imperios a specifica faptul că din numărul total de candidați propuși pentru numirea în funcția de judecător pe un termen de 5 ani, 14 au fost din rîndul absolvenților Institutului Național al Justiției, iar 35, din rîndul candidaților participanți la concursul pentru accederea în funcția de judecător în baza vechimii în muncă prevăzută de legislația în vigoare.

Lista judecătorilor numiți în funcție în 2015

Nr.	Numele Prenumele judecătorului	Instanța în care a fost numit	Decretul
1.	Malcoci Iurie	Judecătoria Sîngerei	Nr. 1432-VII din 22.01.2015
2.	Midrigan Vitalie-Silviu	Judecătoria Botanica, mun. Chișinău	Nr. 1433-VII din 22.01.2015
3.	Sandu Victor	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Nr. 1449-VII Din04.02.2015
4.	Tizu Svetlana	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Nr. 1449-VII Din04.02.2015
5.	Murguleț Mihai	Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău	Nr. 1450-VII din 04.02.2015

6.	Bobu Natalia	Judecătoria Edineț	Nr. 1526-VII din 16.04.2015
7.	Mămăligă Natalia	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Nr. 1539-VII din 24.04.2015
8.	Badan-Melnic Eleonora	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Nr. 1539-VII din 24.04.2015
9.	Cazacu Grigorii	Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău	Nr. 1540-VII din 24.04.2015
10.	Ciumac Vitalii	Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău	Nr. 1540-VII din 24.04.2015
11.	Guzun Corneliu	Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău	Nr. 1540-VII din 24.04.2015
12.	Pasecinic Nicolae	Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău	Nr. 1541-VII din 24.04.2015
13.	Costaș Natalia	Judecătoria Bălți	Nr. 1542-VII din 24.04.2015
14.	Dadu Ion	Judecătoria Hîncești	Nr. 1561-VII din 07.05.2015
15.	Nicorici Marcela	Judecătoria Florești	Nr. 1557-VII din 07.05.2015
16.	Severin Viorica	Judecătoria Orhei	Nr. 1560-VII din 07.05.2015
17.	Bațalai Igor	Judecătoria Militară	Nr. 1601-VII din 04.06.2015
18.	Andronache Aurelia	Judecătoria Briceni	Nr. 1602-VII din 04.06.2015
19.	Palade Iurie	Judecătoria Cimișia	Nr. 1603-VII din 04.06.2015
20.	Valah Ciprian	Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău	Nr. 1604-VII din 04.06.2015
21.	Roic-Botezatu Lilia	Judecătoria Hîncești	Nr. 1605-VII din 04.06.2015
22.	Cojocaru Mihail	Judecătoria Bălți	Nr. 1606-VII din 04.06.2015
23.	Gurițanu Silvia	Judecătoria Leova	Nr. 1607-VII din 04.06.2015
24.	Gorlenco Inga	Judecătoria Cahul	Nr. 1608-VII din 04.06.2015
25.	Iarmaliuc Ludmila	Judecătoria Telenești	Nr. 1609-VII din 04.06.2015
26.	Berbec Natalia	Judecătoria Hîncești	Nr. 1667- VII din 08.07.2015
27.	Niculcea Andrei	Judecătoria Buiucani,	Nr. 1685- VII

		mun. Chișinău	din 15.07.2015
28.	Negurița Veaceslav	Judecătoria Călărași	Nr. 1684- VII din 15.07.2015
29.	Procopișina Aurelia	Judecătoria Briceni	Nr. 1676- VII din 15.07.2015
30.	Bulat Emil	Judecătoria Hîncești	Nr. 1685- VII din 15.07.2015
31.	Mocanu Andrei	Judecătoria Anenii Noi	Nr. 1707- VII din 05.08.2015
32.	Talmaci Iana	Judecătoria Strășeni	Nr. 1709- VII din 05.08.2015
33.	Chironet Ioana	Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău	Nr. 1708- VII din 05.08.2015
34.	Secieru Iraida	Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău	Nr. 1708- VII din 05.08.2015
35.	Arhip Alexandru	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Nr. 1710- VII din 05.08.2015
36.	Stratan Sergiu	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Nr. 1710- VII din 05.08.2015
37.	Tanase Oleg	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Nr. 1710- VII din 05.08.2015
38.	Bivol Tatiana	Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău	Nr. 1711- VII din 05.08.2015
39.	Țurcan Olesea	Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău	Nr. 1711- VII din 05.08.2015
40.	Budeci Vitalie	Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău	Nr. 1712- VII din 05.08.2015
41.	Pascari Roman	Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău	Nr. 1712- VII din 05.08.2015
42.	Turculeț Leonid	Judecătoria Cahul	Nr. 1754-VII din 17.09.2015
43.	Manoli Grigore	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Nr.1849-VII din 27.11.2015
44.	Chihai Veniamin	Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău	Nr. 1850-VII din 27.11.2015
45.	Plamadealal Alina	Judecătoria Orhei	Nr. 1851-VII din 27.11.2015
46.	Roșca Alexandru	Judecătoria Bălți	Nr. 1852-VII din 27.11.2015
47.	Prisacari Cristina	Judecătoria Edineț	Nr. 1892-VII din 30.12.2015
48.	Jamba Olga	Judecătoria Soroca	Nr. 1893-VII din 30.12.2015

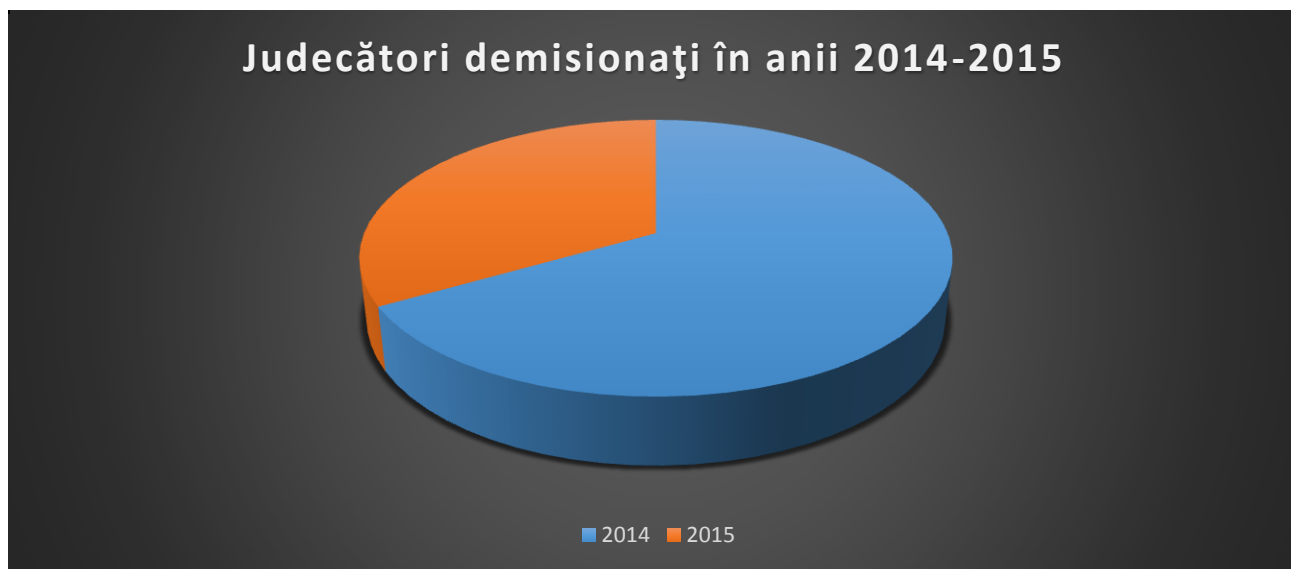
49.	Slobozean Silvia	Judecătoria Strășeni	Nr. 1894-VII din 30.12.2015
-----	------------------	----------------------	--------------------------------

Totodată, în conformitate cu art. 11 din Legea cu privire la statutul judecătorului, după expirarea termenului de 5 ani, judecătorii sunt numiți în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă 65 ani. Astfel, în anul 2015, pînă la atingerea plafonului de vîrstă a fost numit în funcție doar un judecător, spre deosebire de 2014, an în care 20 judecători au fost numiți în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă.

D. Judecători demisionați/ eliberați din funcție.

În conformitate cu art. 26 al Legii cu privire la statutul judecătorului, judecătorul are dreptul la demisie prin depunerea cererii de demisie, inclusiv în cazul reorganizării sau dizolvării instanței judecătorești.

Prin urmare, pe parcursul anului 2015, 25 de judecători au plecat din sistemul judecătoresc. Astfel, comparativ cu anul precedent, se atestă o scădere în acest sens, fapt confirmat de informațiile statistice, potrivit cărora în 2014, au demisionat din funcție, 46 judecători.

Lista judecătorilor demisionați din funcție în anul 2015

Nr.	Numele Prenumele judecătorului	Instanța în care a activat	Decretul
1.	Nogai Nicolae	Curtea de Apel Bender	Nr.1430- VII din 19.01.2015
2.	Taban Vasile	Judecătoria Șoldănești	Nr.1451- VII din 04.02.2015
3.	Silarin Iurie	Judecătoria Ștefan-Vodă	Nr. 1453-VII din 12.02.2015
4.	Balaban Sergiu	Judecătoria Hîncești	Nr. 1464-VII din 03.03.2015

5.	Antonov Mihail	Curtea de Apel Bender	Nr. 1467-VII din 04.03.2015
6.	Parpalac Aurelia	Curtea de Apel Bender	Nr. 1467-VII din 04.03.2015
7.	Druguş Grigore	Curtea de Apel Bender	Nr. 1467-VII din 04.03.2015
8.	Botnaru Grigore	Judecătoria Străşeni	Nr. 1505-VII din 06.04.2015
9.	Roibu Elena	Judecătoria Criuleni	Nr. 1504-VII din 06.04.2015
10.	Macinskaia Vera	CSJ	HP nr. 17 din 20.02.2015
11.	Micu Tudor	Curtea de Apel Chişinău	Nr. 1472-VII din 12.03.2015
12.	Guţu Ion	Judecătoria Făleşti	Nr. 1470-VII din 12.03.2015
13.	Vasilevici Lilia	Judecătoria Centru, mun. Chişinău	Nr. 1572-VII din 15.05.2015
14.	Clima Nicolae	CSJ	Nr.97 din 14.05.2015
15.	Mironov Vitalie	Judecătoria Sîngerei	Nr. 1656-VII din 30.06.2015
16.	Coţaga Liudmila	Judecătoria Rezina	Nr. 1657-VII din 30.06.2015
17.	Eni Ghenadie	Curtea de Apel Cahul	Nr. 1658-VII din 30.06.2015
18.	Dimina Elena	Curtea de Apel Comrat	Nr. 1669-VII din 08.07.2015
19.	Mandraburcă Alexandru	Judecătoria Şoldăneşti	Nr. 1670-VII din 08.07.2015
20.	Conoval Eugenia	Curtea de Apel Chişinău	Nr. 1723-VII din 13.08.2015
21.	Doga Anatolie	Curtea de Apel Chişinău	Nr. 1742-VII din 04.09.2015
22.	Ocerednîi Nicolae	Judecătoria Bălţi	Nr. 1777-VII din 05.10.2015
23.	Lazari Veaceslav	Judecătoria Străşeni	Nr. 1792-VII din 20.10.2015
24.	Moraru Mihail	Judecătoria Ungheni	Nr. 1808-VII din 09.11.2015
25.	Sciastlivîi Iurie	Judecătoria Ialoveni	Nr. 1854-VII din 02.12.2015

Totodată, e necesar a menţiona faptul că potrivit art. 25 a Legii menţionate supra, judecătorul este eliberat din funcţie de organul care l-a numit în cazul:

- a) depunerii cererii de demisie;
- b) stabilirii necorespunderii evidente funcţiei deţinute, ca rezultat al evaluării performanţelor;
- d) transferului într-o altă funcţie în condiţiile legii;

f) comiterii unei abateri disciplinare specificate la în Legea nr.178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor;

g) pronunțării hotărîrii definitive de condamnare;

h) pierderii cetățeniei Republicii Moldova;

i) nerespectării prevederilor art. 8;

j) constatării incapacității de muncă, dovedite prin certificat medical;

k) expirării împluternicirilor în legătură cu nenumirea judecătorului pînă la atingerea plafonului de vîrstă, precum și în legătură cu atingerea de către acesta a plafonului de vîrstă;

l) constatării, prin hotărîre judecătorească definitivă, a capacității de exercițiu restrînse sau a incapacității de exercițiu.

În această ordine de idei, se specifică că, în perioada raportată ținînd cont de prevederile legale, prin Decretele Președintelui RM, la propunerea Plenului CSM, au fost eliberați din funcția de judecător, 5 judecători.

Lista judecătorilor eliberați funcție în anul 2015

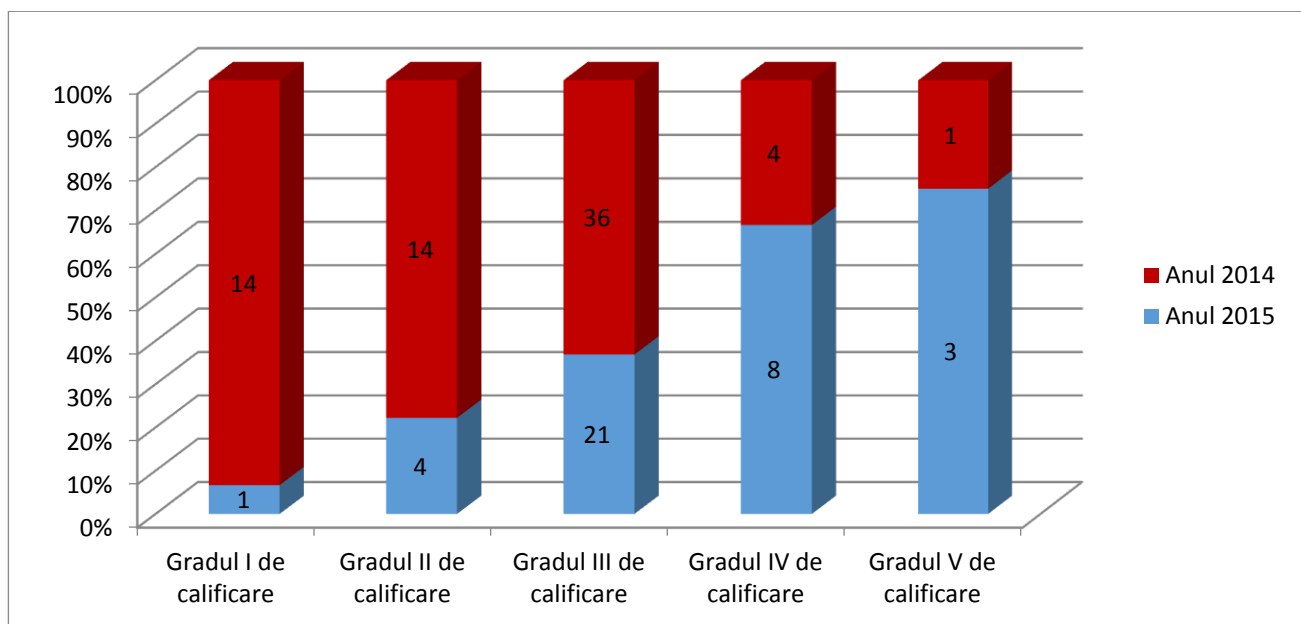
Nr.	Numele Prenumele judecătorului	Instanța în care a activat	Decretul
1.	Nogai Nicolae	Curtea de Apel Bender	Nr.1430- VII din 19.01.2015
2.	Taban Vasile	Judecătoria Șoldănești	Nr.1451- VII din 04.02.2015
3.	Balaban Sergiu	Judecătoria Hîncești	Nr. 1464-VII din 03.03.2015
4.	Roibu Elena	Judecătoria Criuleni	Nr. 1504-VII din 06.04.2015
5.	Vasilevici Lilia	Judecătoria Centru, mun. Chișinău	Nr. 1572-VII din 15.05.2015

E. Conferirea titlurilor onorifice și gradelor de calificare judecătorilor

Potrivit Regulamentelor privind conferirea titlului onorific „*Decan al autorității judecătorești*” și „*Veteran al sistemului judiciar*”, aprobate prin hotărîrile Consiliului Superior al Magistraturii nr. 523/21 din 03 iulie 2013 și respectiv, nr. 523/21 din 03 iulie 2013, avînd drept scop stimularea morală a muncii îndelungate a judecătorului și a devotamentului lui față de profesia aleasă, în perioada de raportare au fost conferite 17 titluri onorifice judecătorilor sistemului judecătorec din RM, dintre acestea titlul „*Decan al autorității judecătorești*”, s-a conferit la 4 judecători și „*Veteran al sistemului judiciar*” la 13 judecători. Totodată, pe parcursul anului 2015 s-a decernat *Diploma de Onoare* a Consiliului Superior al Magistraturii pentru 6 judecători.

În conformitate cu Regulamentul cu privire la conferirea gradelor de calificare judecătorilor, elaborat în conformitate cu Legea nr. 947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al

Magistraturii, cu modificările ulterioare, Legea Republicii Moldova nr. 544-XIII din 20 iulie 1997 cu privire la statutul judecătorului, cu modificările ulterioare, alte acte normative ce reglementează activitatea judecătorilor, aprobat prin hotărîrea CSM, nr. 534/18 din 17 iunie 2014, pe parcursul anului 2015, de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, au fost emise 11 hotărîri, prin care au fost conferite grade de calificare la 37 de judecători.

2.2. Evaluarea performanțelor judecătorilor.

Înfăptuirea justiției este o sarcină pe cât de nobilă și onorabilă, pe atât de grea și responsabilă. Realizarea ei solicită în permanență magistraților o muncă asiduă și scrupuloasă, dar și o atitudine profesionistă și onestă. Fiind parte integrantă a societății și aflându-ne mereu în atenția opiniei publice, magistrații zi de zi depun eforturi susținute pentru ca, în procesul înfăptuirii actului de justiție, să dea dovadă de intransigență, imparțialitate și corectitudine, de tenacitate și conștiinciozitate. De profesionalismul și integritatea magistraților depinde cât de calitativ, eficient și convingător va fi actul de justiție înfăptuit, prin aceasta reușind să câștigăm încrederea justițiabililor în sistemul judecătoresc.

Consiliul Superior al Magistraturii în mod direct, cât și prin intermediul organelor aflate în subordinea sa, exercită atribuții de autodministrare a sistemului judecătoresc, în scopul sporirii calității actului de justiție, transparenței activității judiciare și credibilității societății civile în justiție.

În subordinea Consiliului Superior al Magistraturii activează **Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor**, (Legea nr. 154-XIII din 05 iulie 2012) **Colegiul pentru selectarea și cariera judecătorilor**, **Colegiul disciplinar** (Legea nr. 178 din 25.07.2014) și **Inspekția judiciară** (instituită prin Legea nr. 185-XVI din 26 iulie 2007). Componenta, modul de organizare și funcționare a celor trei colegii și a Inspekției judiciare sînt stabilite prin legi și regulamente de activitate, aprobate de Consiliul Superior al Magistraturii.

Colegiul de evaluare ca organ din subordinea Consiliului Superior al Magistraturii, are drept scop asigurarea evaluării performanțelor judecătorilor și își desfășoară activitatea în corespundere cu prevederile Legii nr. 154 din 05 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, Regulamentului cu privire la criteriile, indicatorii și procedura de evaluare a performanțelor judecătorilor, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 212/8 din 05 martie 2013, Regulamentului privind organizarea activității Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 59/3 din 22 ianuarie 2013.

Este de menționat, că la 05 noiembrie 2015, în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă a expirat mandatul de judecător al doamnei Svetlana Novac, membru și președinte al Colegiului de evaluare, aleasă în componența Colegiului din partea judecătorilor Curții Supreme de Justiție la Adunarea Generală a Judecătorilor din 23 noiembrie 2012. Astfel, prin Hotărârea Adunării Generale a Judecătorilor nr.9 din 11 septembrie 2015, doamna Iulia Sîrcu, judecător al Curții Supreme de Justiție a fost aleasă în calitate de membru al Colegiului de Evaluare pentru restul perioadei mandatului doamnei Svetlana Novac, și anume pentru perioada 06 noiembrie 2015 – 23 noiembrie 2016.

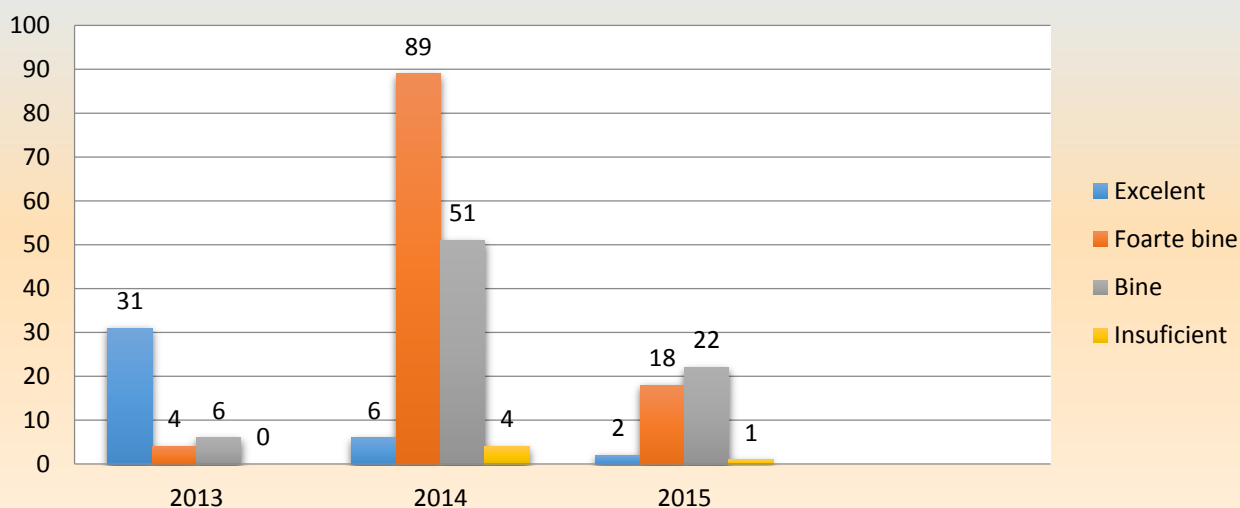
Principalul obiectiv al Colegiului de evaluare, în anul 2015, la fel ca și în anii precedenți, l-a constituit **evaluarea ordinară și extraordinară** a performanțelor judecătorilor, în vederea asigurării sistemului judecătoresc cu judecători calificați și identificării celor care nu fac față statutului de ”magistrat”.

În perioada ianuarie – decembrie 2015, Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor s-a convocat în 7 ședințe, a evaluat, în mod ordinar și extraordinar, 64 de judecători și 3 președinți din instanțele judecătorești ale Republicii Moldova, adoptînd 70 de hotărîri.

Conform art. 30 alin. (4) al Legii nr. 154 din 05.07.2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor și Graficului aprobat prin hotărîrea CSM nr. 545/22 din 09.07.2013, în mod ordinar (periodic) au fost evaluați **43 de judecători** din cadrul Curții de Apel Chișinău, Judecătoriilor Botanica, Buiucani și Rîșcani din mun. Chișinău, Judecătoriilor Anenii Noi, Bender, Cahul, Căușeni, Ceadr-Lunga, Comrat, Leova, Ocnița, Orhei, Soroca, Ștefan-Vodă, Taraclia, Telenești, Ungheni, Vulcănești și Judecătoriei Comerciale de Circumscripție.

În rezultatul desfășurării procedurii de evaluare ordinară, Colegiul de evaluare a acordat judecătorilor evaluați următoarele calificative: „excelent” – 2 *judecători*, „foarte bine” – 18 *judecători*, „bine” – 22 *judecători* și „insuficient” – 1 *judecător*. Prin hotărîrea nr. 33/4 din 27.03.2015, judecătorului, apreciat cu calificativul ”insuficient”, i s-a acordat termen pentru susținerea evaluării repetate în luna martie 2016.

Calificativele acordate judecătorilor

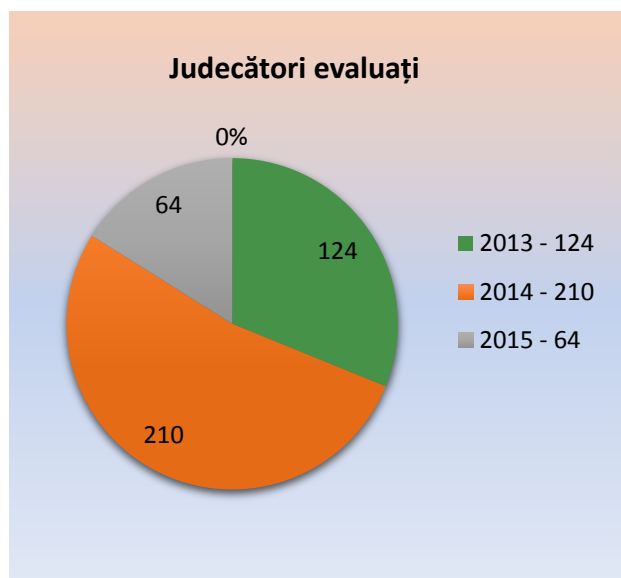
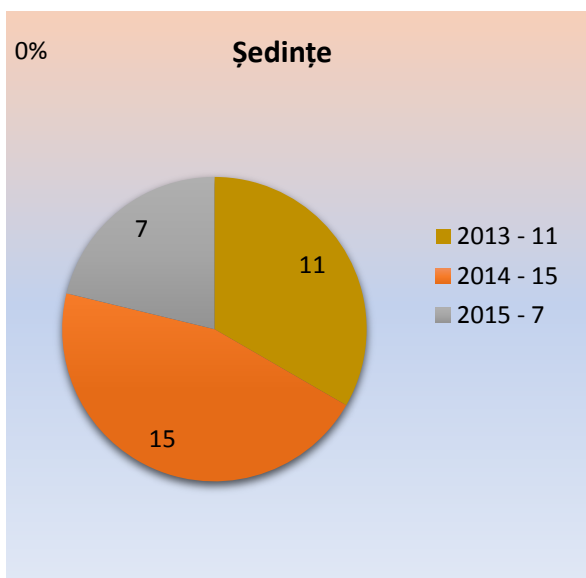
În temeiul art. 13 alin. (3) și alin. (4) din Legea nr. 154 din 05.07.2012, în mod extraordinar, la cererea personală a judecătorilor, în legătură cu numirea în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă, promovarea la o instanță superioară, numirea în funcția de președinte/vicepreședinte de instanță, transferul la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, precum și în cazul obținerii calificativului „insuficient” la evaluarea periodică, au fost evaluați **22** judecători din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău, Judecătoriilor Botanica, Buiucani, Centru și Ciocana din mun. Chișinău, Judecătoriilor Anenii Noi, Basarabeasca, Bălți, Bender, Călărași, Căușeni, Ceadr-Lunga, Criuleni, Edineț, Hîncești, Ialoveni și Leova.

În rezultatul desfășurării procedurii de evaluare, **6 judecători** au obținut calificativul „excelent”, **33 judecători** – calificativul „foarte bine”, **25 judecători** – calificativul „bine” și **1 judecător** – calificativul „insuficient”. Judecătorului, apreciat cu calificativul „insuficient”, i s-a acordat termen pentru susținerea evaluării repetate în luna martie 2016.

Colegiul de evaluare a adoptat 3 hotărîri în privința judecătorilor care exercită și funcția de președinte al instanței judecătorești, fiind evaluată activitatea acestora, atît în calitate de judecători, cît și în calitate de președinți ai instanțelor judecătorești.

În consecință, **3 președinți ai instanțelor judecătorești** – președinții Curții Supreme de Justiție, Judecătoriei Soroca și Judecătoriei Ungheni, au fost apreciați cu calificativul „**excelent**”.

Comparativ cu anii 2013 – 2014, în anul 2015 Colegiul de evaluare a desfășurat un număr mai mic de ședințe, fiind evaluați mai puțini judecători, deoarece evaluarea periodică a judecătorilor s-a realizat, în mare parte, în perioada 2013 – 2014, iar în anul 2015 a rămas un număr mai mic de judecători care urmau a fi supuși procedurii de evaluare ordinară.

La fel, evaluarea extraordinară s-a desfășurat în anul 2015 în caz de necesitate, conform cerințelor stabilite prin lege, la solicitarea judecătorilor, deoarece, în cazurile promovării la o instanță superioară, numirii în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță și transferului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, evaluarea extraordinară nu se efectuează dacă în ultimii 2 ani judecătorul a fost supus evaluării periodice, astfel, în cazurile enunțate fiind valabile rezultatele obținute la evaluarea periodică.

A. Evaluarea performanțelor judecătorilor în legătură cu numirea în funcția de judecător pînă la atingerea plafonului de vîrstă

În temeiul prevederilor art. 11 alin (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, candidații selectați pentru funcția de judecător, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, se numesc în funcția de judecător pe un termen de 5 ani, însă, ulterior, pot fi numiți în funcția de judecător pînă la atingerea plafonului de vîrstă, în baza rezultatelor obținute la evaluare și la selecție.

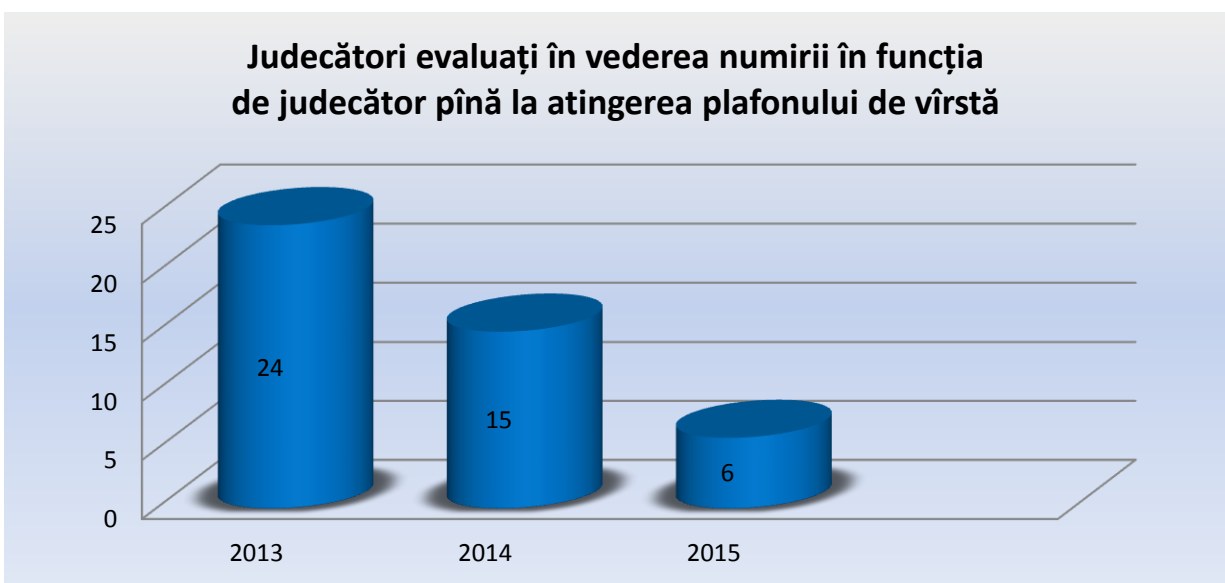
Conform art. 13 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 154 din 05.07.2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, în cazul numirii în funcția de judecător pînă la atingerea plafonului de vîrstă, judecătorii urmează să fie evaluați în mod extraordinar.

Prin urmare, din cauza expirării împuternicirilor, 6 judecători, numiți în funcție pe un termen de 5 ani, au fost supuși procedurii de evaluare extraordinară, la cererea personală, de către Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor, după cum urmează:

Nr.	Numele, prenumele judecătorului	Instanța unde activează judecătorul	Hotărîrea Colegiul de evaluare	Calificativul
1.	Clevadî Natalia	Judecătoria Bălți	nr.56/6 din 20.11.2015	Foarte bine
2.	Croitor Dorina	Judecătoria Călărași	nr. 59/6 din 20.11.2015	Foarte bine

3.	Ialanji Arina	Judecătoria Bender	nr. 57/6 din 20.11.2015	Foarte bine
4.	Molcianova Tatiana	Judecătoria Basarabeasca	nr. 62/7 din 18.12.2015	Foarte bine
5.	Muruianu Maria	Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău	nr.65/7 din 18.12.2015	Foarte bine
6.	Ursachi Corina	Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău	nr.60/6 din 20.11.2015	Foarte bine

În perioada 2013 – 2015, în vederea numirii în funcția de judecător pînă la atingerea plafonului de vîrstă, au fost evaluați, în total, 45 de judecători: în anul 2013 – 24 judecători, în anul 2014 – 15 judecători și în anul 2015 – 6 judecători.

B. Evaluarea performanțelor judecătorilor în legătură cu numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței de judecată

Potrivit art. 9 alin. (1) din Legea nr. 544–XIII din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, funcțiile de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești sînt ocupate în bază de concurs, organizat de către Consiliul Superior al Magistraturii în baza Regulamentului aprobat de Consiliu.

În acest context, în anul 2015, în legătură cu expirarea mandatului unor președinți sau vicepreședinți ai instanțelor judecătorești, au fost anunțate concursuri, cu publicarea informației în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pentru suplinirea acestor funcții.

În temeiul prevederilor art. 13 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 154 din 05.07.2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, în cazul numirii în funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței de judecată, judecătorii urmează să fie supuși procedurii de evaluare.

De asemenea, conform art. 3 alin. (1) din aceeași Lege, Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor asigură selecția candidaților pentru numirea judecătorilor în funcția de președinte sau

de vicepreședinte de instanță judecătorească, examinând dosarele și actele prezentate de către acești candidați, organizând și desfășurând interviuri cu aceștia și acordându-le punctaj, conform criteriilor de numire în funcțiile respective.

Totodată, potrivit art. 3 alin. (3) al Legii menționate, în procesul de selecție a judecătorilor pentru numirea în funcția de președinte ori de vicepreședinte de instanță judecătorească, Colegiul pentru selecție va ține cont, în mod obligatoriu, de hotărârile Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor.

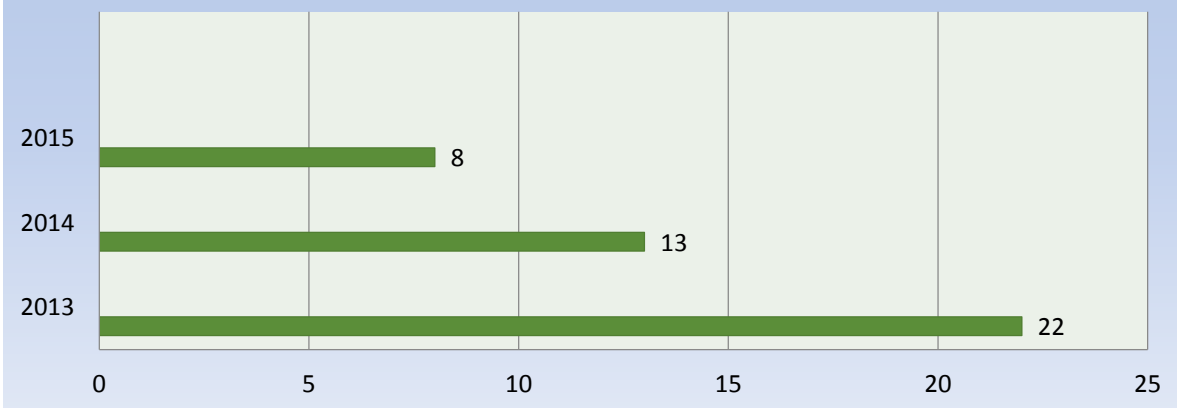
Prin urmare, Consiliul Superior al Magistraturii a inițiat procedurile de evaluare și, ulterior, de selectare a judecătorilor care au depus cereri pentru participarea la concursurile privind suplینirea funcțiilor administrative de președinte sau vicepreședinte al instanțelor judecătorești.

Pe parcursul anului 2015 au fost evaluați în mod extraordinar, la cererea personală, în vederea numirii în funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței de judecată, 8 judecători, după cum urmează:

Nr.	Numele, prenumele judecătorului	Instanța unde activează judecătorul	Hotărîrea Colegiul de evaluare	Calificativul
1.	Chiperi Maria	Judecătoria Anenii Noi	nr. 10/2 din 13.02.2015	Foarte bine
2.	Clima Vladislav	Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău	nr. 49/5 din 14.08.2015	Excelent
3.	Juganari Marcel	Judecătoria Călărași	nr. 50/5 din 14.08.2015	Foarte bine
4.	Nichitenco Veronica	Judecătoria Căușeni	nr. 48/5 din 14.08.2015	Foarte bine
5.	Peni Alexandra	Judecătoria Ceadâr-Lunga	nr. 47/5 din 14.08.2015	Foarte bine
6.	Poalelungi Mihail	Curtea Supremă de Justiție	nr. 68/7 și 69/7 din 18.12.2015	Excelent
7.	Pșenița Eugeniu	Judecătoria Edineț	nr. 58/6 din 20.11.2015	Foarte bine
8.	Ursu Viorica	Judecătoria Criuleni	nr.64/7 din 18.12.2015	Foarte bine

În perioada 2013 – 2015, Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor a evaluat 43 de judecători în legătură cu participarea acestora în calitate de candidați la concursurile organizate de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru suplینirea funcției de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești: în anul 2013 – 22 judecători, în anul 2014 – 13 judecători și în anul 2015 – 8 judecători.

Judecători evaluați în vederea numirii în funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței de judecată

C. Evaluarea performanțelor judecătorilor în legătură cu promovarea într-o instanță judecătorească ierarhic superioară

În temeiul prevederilor art. 13 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 154 din 05.07.2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, în cazul promovării la o instanță ierarhic superioară, judecătorii urmează a fi supuși procedurii de evaluare.

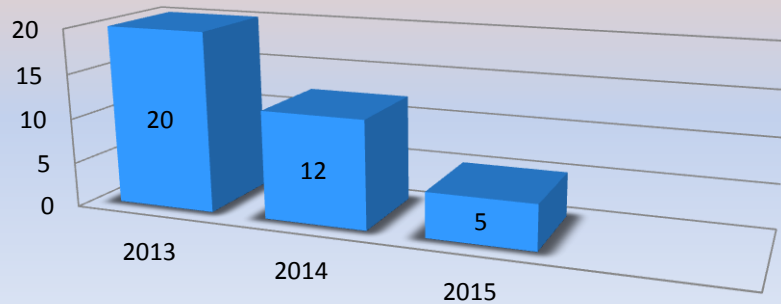
Potrivit art. 5 alin. (3) din aceeași Lege, în procesul de selecție a judecătorilor pentru promovarea la o instanță judecătorească superioară, Colegiul pentru selecție urmează să țină cont, în mod obligatoriu, de hotărârile Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor.

Astfel, la cererea personală, în vederea promovării la o instanță ierarhic superioară, au fost evaluați, în mod extraordinar, următorii 5 judecători:

Nr.	Numele, prenumele judecătorului	Instanța unde activează judecătorul	Hotărârea Colegiului de evaluare	Calificativul
1.	Barbos Ludmila	Judecătoria Ialoveni	nr. 55/6 din 20.11.2015	Bine
2.	Cotorobai Vitalie	Judecătoria Hîncești	nr. 51/5 din 14.08.2015	Foarte bine
3.	Galupa Marina	Judecătoria Leova	nr. 52/6 din 20.11.2015	Foarte bine
4.	Manole Domnica	Curtea de Apel Chișinău	nr. 54/6 din 20.11.2015	Excelent
5.	Puica Viorica	Judecătoria Botanica, mun. Chișinău	nr. 53/6 din 20.11.2015 și nr. 61/7 din 18.12.2015	Excelent

În perioada 2013 – 2015, Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor a evaluat 37 judecători în legătură cu promovarea la o instanță ierarhic superioară: în anul 2013 – 20 judecători, în anul 2014 – 12 judecători și în anul 2015 – 5 judecători.

Judecători evaluați în vederea promovării la o instanță ierarhic superioară

D. Evaluarea performanțelor judecătorilor în legătură cu transferul la o instanță judecătorească de același nivel

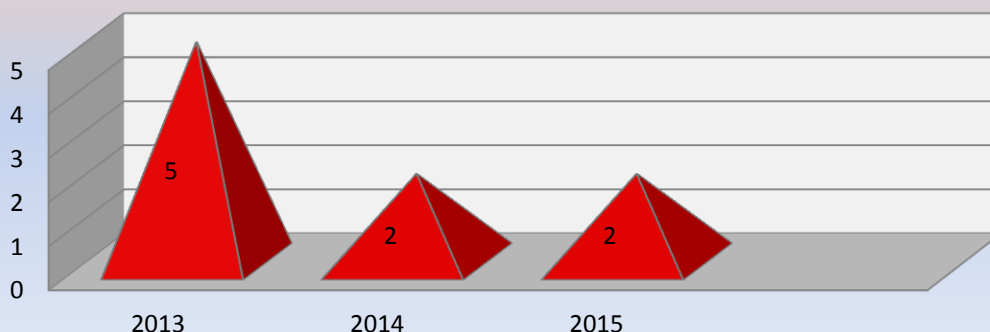
În conformitate cu dispozițiile art. 13 alin. (4) lit. d) din Legea nr. 154 din 05.07.2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor, în cazul solicitării transferului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, judecătorul urmează să fie evaluat în mod extraordinar.

În acest context, pe parcursul anului 2015, în vederea transferului la o instanță de același nivel, au fost evaluați 2 judecători de către Colegiul de evaluare, care au solicitat să fie evaluați și pentru o eventuală promovare la o instanță ierarhic superioară.

Nr.	Numele, prenumele judecătorului	Instanța unde activează judecătorul	Hotărârea Colegiului de evaluare	Calificativul
1.	Barbos Ludmila	Judecătoria Ialoveni	nr. 55/6 din 20.11.2015	Bine
2.	Galupa Marina	Judecătoria Leova	nr. 52/6 din 20.11.2015	Foarte bine

Prin comparație, constatăm că în anul 2015 și în anul 2014 au fost evaluați câte 2 judecători în vederea transferului la o instanță de același nivel, însă în anul 2013 au fost evaluați în acest scop 5 judecători.

Judecători evaluați în vederea transferului la o instanță de același nivel

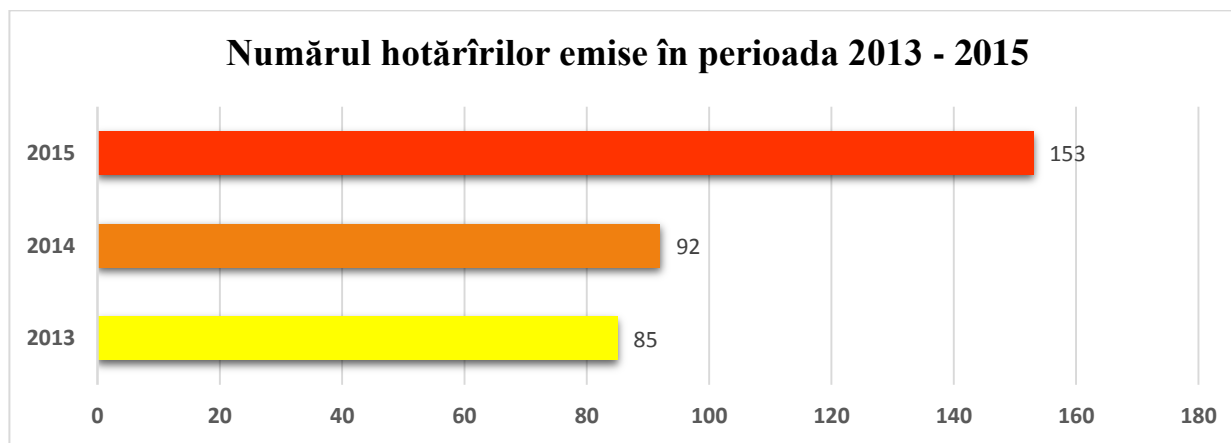
Totodată, se remarcă faptul că nici un judecător nu a fost evaluat în vederea transferului la o instanță judecătorească inferioară.

2.3. Selectarea candidaților la funcția de judecător și funcții administrative în cadrul instanțelor judecătorești.

Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor, în anul 2015, a avut o activitate intensă ce a generat rezultate calitative pentru sistemul judecătoresc. În total, s-au organizat 16 ședințe, cu 6 mai mult decât în anul 2014 și cu 5 mai mult decât în anul 2013.

Astfel, pe parcursul anului 2015, Colegiul de selecție a emis 153 de hotărâri motivate în privința următoarelor categorii de candidaturi:

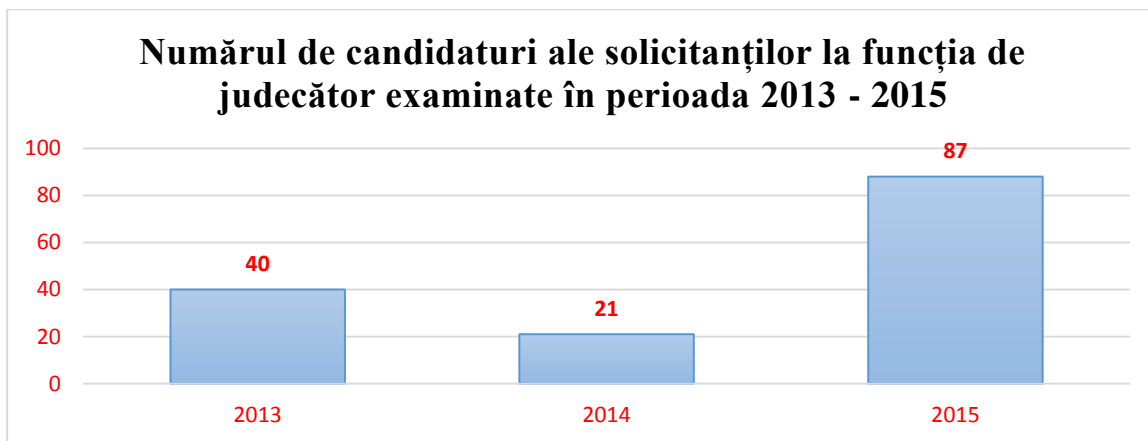
- Candidați la funcția de judecător – 87;
- Judecători care solicită numirea în funcție de președinte/vicepreședinte al instanței judecătorești – 35;
- Judecători care solicită promovarea la o instanță judecătorească ierarhic superioară – 23;
- Judecători care solicită transferul la o instanță judecătorească de același nivel – 8;
- Judecători care solicită transferul într-o instanță judecătorească ierarhic inferioară – 0.

A. Procedura de selectare a candidaților care solicită accederea în funcția de judecător

Procedura și criteriile de selectare a candidaților la funcția de judecător sunt stabilite în Regulamentul cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor, aprobat prin hotărârea CSM nr. 211/8 din 05 martie 2013, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, Colegiul de selecție a examinat materialele în privința a **87** de candidați la funcția de judecător, ceea ce reprezintă o valoare aproximativ de 4 ori mai mare în comparație cu anul 2014 și de 2 ori mai mare ca în anul 2013.

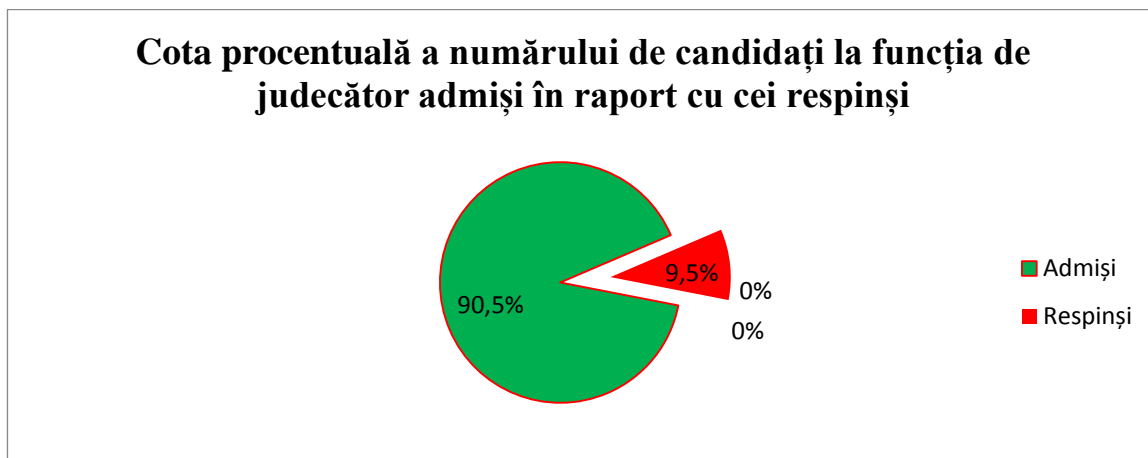

Din totalul candidaturilor examinate, **16** au fost respinse pentru etapa ulterioară de participare la concursurile pentru suplinirea funcțiilor vacante de judecători.

Motivul de respingere rezidă în faptul că persoanele nu au acumulat punctajul minim necesar (70), impus de pct. 6 al Regulamentului cu privire la criteriile de selecție promovare și transferare a judecătorilor.

Nu au existat candidaturi respinse din motivul că nu au întrunit condițiile obligatorii impuse de art. 6 al Legii cu privire la statutul judecătorilor nr. 544-XIII din 20 iulie 1995.

Din 16 candidaturi respinse **4** persoane și-au exprimat dezacordul cu hotărârile Colegiului emise în privința sa, cu depunerea contestațiilor în conformitate cu prevederile art. 11 din Legea nr. 154 din 05 iulie 2012, privind selecția evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor.

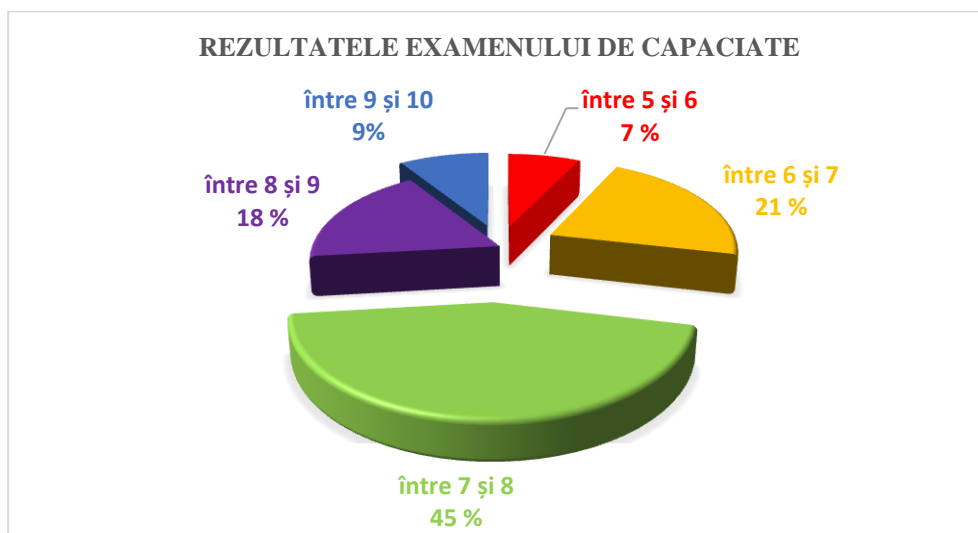
Pretinsele încălcări la care s-au referit candidații au vizat, în particular, aprecierea cu un anumit punctaj a diferitor criterii stabilite de Regulament, cum ar fi spre exemplu: aprecierea publicațiilor, a caracteristicilor de persoanlitate prezentate, a interviului și motivării personale, cunoașterea limbilor de lucru al Curții Europene a Drepturilor Omului.

Ca urmare a examinării contestațiilor în ședințele Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, acestea au fost respinse, pe motivul că s-au referit la fondul hotărârilor.

De asemenea, din rîndul candidaturilor admise de către Colegiul de selecție, a fost depusă o contestație de către Costiuc Ana, prin care s-a exprimat dezacordul cu punctajul acordat pentru

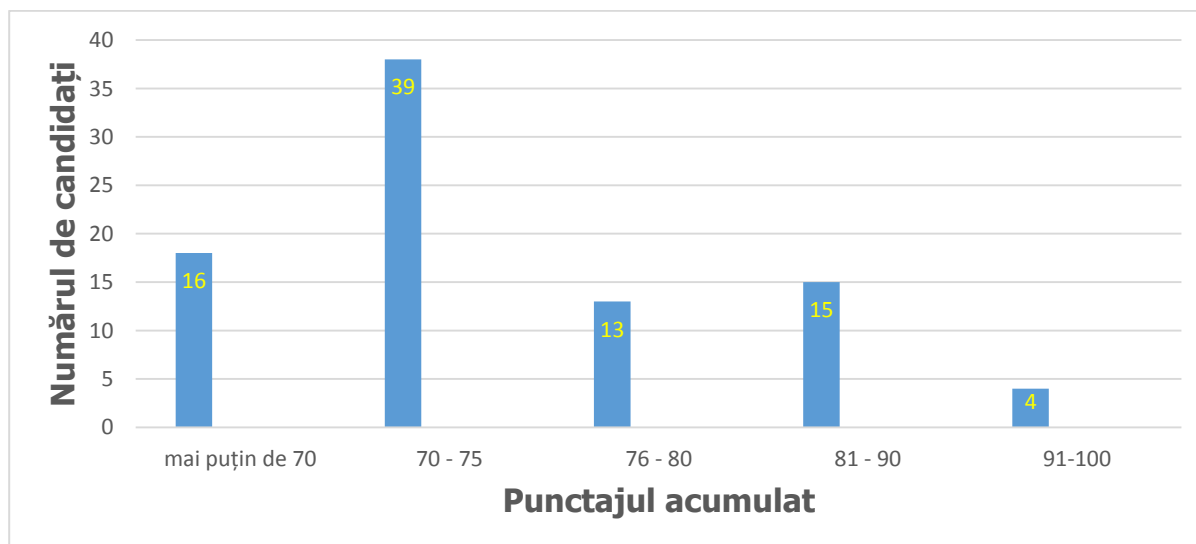
activitatea în funcțiile de specialitate juridică. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a respins contestația pe motivul că nu se referă la procedura de emitere și adoptare, fiind luat în considerare faptul că în cadrul ședinței contestatarul și-a retras contestația recunoscând că argumentele expuse se referă la fondul hotărîrii adoptate de către Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor.

Un rol determinant la stabilirea punctajului final al candidaților la funcția de judecător îl are nota obținută la examenul de capacitate, care poate fi apreciată cu pînă la 30 de puncte. În acest sens trebuie de menționat că din 62 de persoane care au susținut examenul de capacitate au fost obținute rezultate variate după cum este reprezentat în figura grafică de mai jos:

Avînd în vedere că ponderea candidaților respinși constituie 9,5 %, după cum este arătat în figura **grafică nr. 3**, este de remarcant faptul că notele obținute de către majoritatea la examenul de capacitate sunt cuprinse în intervalul „5” – „7”.

Rezultatele obținute de către candidații la funcția de judecător ca urmare a procedurii de selecție sunt expuse în **figura grafică de mai jos**:

B. Procedura de selectare a judecătorilor care solicită promovare la o instanță judecătorească ierarhic superioară

În conformitate cu prevederile Capitolului III al Regulamentului cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor, aprobat prin hotărârea CSM nr. 211/8 din 05 martie 2013, cu modificările și completările ulterioare, pe parcursul anului 2015, au fost examinate candidaturile a **23** de judecători în funcție, în legătură cu intenția de a fi promovați la o instanță judecătorească ierarhic superioară.

Cu referire la tendința judecătorilor de evoluare în cariera profesională și preferințele acestora față de o instanță concretă, se constată, că din totalul judecătorilor supuși procedurii de selectare, **5** au solicitat promovarea la Curtea Supremă de Justiție; **16** – la Curtea de Apel Chișinău; **1** judecător la Curtea de Apel Cahul și **1** judecător la Curtea de Apel Comrat.

Hotărârile adoptate de către Colegiul de selecție pe marginea candidaturilor pentru promovare la o instanță judecătorească ierarhic superioară nu au fost contestate.

Ca urmare a procedurii de selectare, Consiliul Superior al Magistraturii a desfășurat mai multe concursuri în urma cărora au fost înaintați pentru promovare mai mulți judecători. O parte minoră din concursuri au fost considerate eșuate din cauza că nici unul din candidații înscriși în concurs nu a acumulat numărul necesare de voturi.

C. Procedura de selectare a judecătorilor care solicită promovarea în funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești

În conformitate cu prevederile art. 20 din Legea cu privire la statutul judecătorilor, cu modificările și completările ulterioare, numirea în funcție de președinte sau vicepreședinte face parte din cariera judecătorilor.

Pornind de la premisa că finalitatea procedurii de selectare constă în alegerea celor mai potriviți candidați, inclusiv pentru funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești, Colegiul de selecție, călăuzindu-se de prevederile legale a examinat în baza criteriilor stabilite la pct. 12 Capitolul III și Capitolul IV al Regulamentului cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor mai multe candidaturi cu emiterea unor hotărâri în acest sens.

Așadar, la funcția de președinte de instanță au fost examinate candidaturile a 29 judecători:

№	Nume, prenume	Instanța pentru care candidează
1.	Fujenco Dmitrii	Judecătoria Cahul
2.	Lavciuc Elvira	Judecătoria Șoldănești
3.	Țurcan Ion	Judecătoria Centru, mun. Chișinău
4.	Lazari Veaceslav	Judecătoria Strășeni
5.	Gonciaruc Ion	Judecătoria Florești
6.	Gherasim Dumitru	Judecătoria Bălți
7.	Boubătrîn Tamara	Judecătoria Ialoveni
8.	Brai Igor	Judecătoria Anenii Noi

9.	Rusu Anatolie	Judecătoria Edineț
10.	Soficiuc Marcel	Judecătoria Soroca
11.	Cupcea Veronica	Judecătoria Orhei
12.	Sciastlivîi Iurie	Judecătoria Ialoveni
13.	Nașco Ion	Judecătoria Ștefan Vodă
14.	Hîrbu Iurie	Judecătoria Telenești
15.	Mîțu Ghenadie	Judecătoria Soroca
16.	Caduc Viorica	Judecătoria Briceni
17.	Criucicova Valentina	Judecătoria Călărași
18.	Bejenaru Eugeniu	Judecătoria Ocnîța
19.	Pleşca Ion	Curtea de Apel Chișinău
20.	Juganari Marcel	Judecătoria Călărași
21.	Nichitenco Veronica	Judecătoria Căușeni
22.	Dimitriadi Tatiana	Curtea de Apel Cahul
23.	Bostan Angela	Curtea de Apel Comrat
24.	Uzun Svetlana	Judecătoria Taraclia
25.	Clima Vladislav	Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău
26.	Aramă Zinaida	Judecătoria Cimișlia
27.	Sandu Ion	Judecătoria Căușeni
28.	Pșenița Eugeniu	Judecătoria Edineț
29.	Burduh Victor	Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău

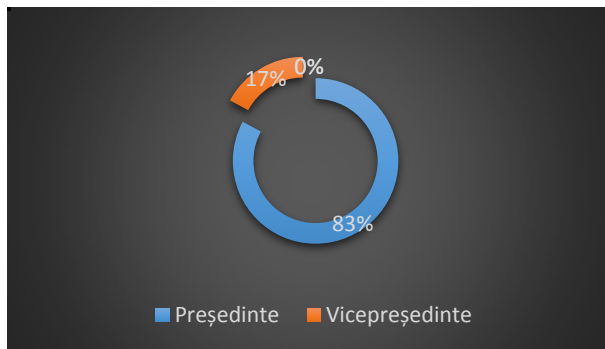
Din totalul hotărîrilor emise pe marginea candidaturilor la funcția de președinte de instanță, nominalizate în tabelă, nu au fost înregistrate contestații.

În rezultatul desfășurării concursurilor, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova a emis decrete de numire în funcție a următorilor judecători: Fujenco Dmitrii, Gonciaruc Ion, Gherasim Dumitru, Brai Igor, Cupcea Veronica, Caduc Viorica, Criucicova Valentina, Bejenaru Eugeniu, Uzun Svetlana, Soficiuc Marcel.

De asemenea, Colegiul de selecție a examinat următoarele 6 candidaturi pentru funcția de vicepreședinte al instanței judecătorești:

Nr	Nume, prenume	Instanța pentru care candidează
1.	Chiperi Maria	Judecătoria Anenii Noi
2.	Parfeni Alexandru	Judecătoria Ungheni
3.	Comerzan Ghenadie	Judecătoria Briceni
4.	Palanciuc Ecaterina	Judecătoria Centru, mun. Chișinău
5.	Răducanu Tatiana	Curtea Supremă de Justiție
6.	Mereuță Tamara	Judecătoria Hîncești

Hotărârile emise în privința candidaților la funcția de vicepreședinte al instanței judecătorești nu au fost contestate și ca urmare a desfășurării concursurilor, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii au fost numiți în funcție următorii: Chiperi Maria, Parfeni Alexandru, Comerzan Ghenadie, Palanciuc Ecaterina, Aramă Zinaida.

D. Procedura de selectare a judecătorilor care solicită transferul la o instanță judecătorească de același nivel sau la o instanță judecătorească ierarhic inferioară

La fel ca și în anii precedenți, numărul judecătorilor care au solicitat transferul la o instanță judecătorească de același nivel a fost unul redus. Motivele înaintate de către candidați în susținerea intenției de transfer la o instanță judecătorească de același nivel au fost similare și anume: locul de trai, familia, timpul utilizat pentru deplasare la serviciu și cheltuielile de transport semnificative.

Așadar, Colegiul a examinat 7 candidaturi prin prisma criteriilor obiective stabilite la Capitolul V din Regulamentul cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor:

Nr. d/o	Numele, prenumele	Instanța judecătorească în care activează	Instanța judecătorească în care s-a solicitat transferul
1.	Ciobanu Adrian	Judecătoria Rîșcani	Judecătoria Glodeni
2.	Mironov Oxana	Judecătoria Dondușeni	Judecătoria Botanica, mun. Chișinău
3.	Rusu Anatolie	Judecătoria Edineț	Judecătoria Ungheni
4.	Orîndaș Victor	Judecătoria Comercială de Circumscripție	Judecătoria Strășeni
5.	Bostan Angela	Curtea de Apel Chișinău	Curtea de Apel Comrat
6.	Barbos Ludmila	Judecătoria Ialoveni	una din judecătoriile din mun. Chișinău
7.	Juganari Marcel	Judecătoria Călărași	una din judecătoriile din mun. Chișinău

2.4 Atribuțiile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii în domeniul formării profesionale a judecătorilor

Independența justiției se află în legătură directă cu gradul de profesionalism al judecătorilor antrenați în actul de justiție, indice de calitate esențial a funcționării acestuia, ceea ce presupune dezvoltarea permanentă a programului de formare profesională, inițială și continuă, a magistraților

din cadrul instanțelor judecătorești. Ținând cont de acest fapt, Consiliul Superior al Magistraturii și-a stabilit unul dintre obiectivele prioritare pentru anul 2015 formarea profesională continuă a judecătorilor și personalului auxiliar.

În domeniul formării profesionale continue, pentru an. 2015, accentele s-au pus pe domeniile prioritare stabilite în documentele strategice, pe dezvoltarea de competențe aplicative și etică profesională, pe dobândirea unor tehnici și abilități non-juridice, pe caracterul practic al temelor studiate, jurisprudența CEDO, calitatea actelor procesuale etc.

Activitățile de formare continuă s-au desfășurat sub formă de: seminare, cursuri de instruire, ateliere de lucru, mese rotunde, conferințe naționale și internaționale.

Potrivit art. 19 alin. (2) din Legea privind Institutul Național al Justiției, judecătorii au dreptul la formare continuă, prin selectarea temelor din program, și trebuie să acumuleze un număr de cel puțin 40 de ore anual.

Formarea continuă se organizează atât la sediul Institutului, cât și în circumscripțiile curților de apel (pentru judecători, asistenți judiciari, grefieri, contabili).

La elaborarea Planului de formare profesională continuă al judecătorilor s-au luat în considerație propunerile Consiliului European, ale unor specialiști din domeniul dreptului, a societății civile, inclusiv practica altor state și evaluarea rezultatelor formării profesionale continue din anii anteriori.

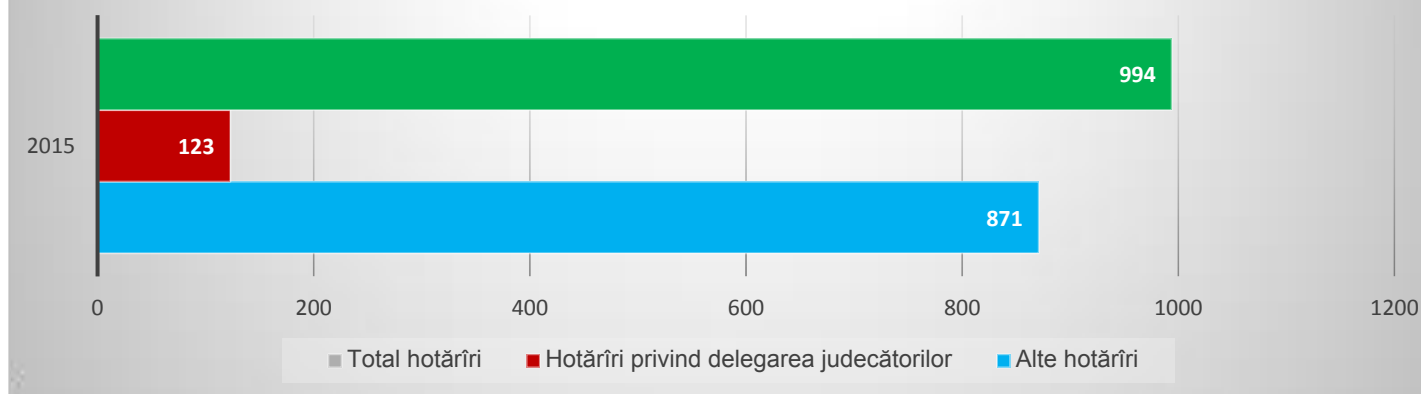
La coordonarea Planului de formare continuă pentru an. 2015 cu Consiliul INJ, Consiliul Superior al Magistraturii a accentuat necesitatea aplicării uniforme a legislației și instruirea în domenii prioritare ce rezultă din documentele strategice, ținându-se cont de necesitatea specializării, uniformizarea practicii judiciare, interpretarea și soluționarea lacunelor existente în legislația națională.

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 17/1 din 13 ianuarie 2015, a fost aprobat Planul de formare continuă a judecătorilor pentru semestrul I, 2015. Iar mai târziu, planul sus menționat a fost completat cu noi acțiuni de formare în domeniile considerate ca prioritare și aprobat prin Hotărârea CSM nr. 332/ 15 din 05 mai 2015.

Pentru semestrul II, 2015 Planul de formare continuă a judecătorilor, a fost aprobat prin Hotărârea CSM nr. 607/24 din 11 august 2015.

De remarcat este faptul că, în perioada de referință Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a adoptat 123 de hotărâri, prin care au fost delegați 428 de judecători la diverse activități de instruire.

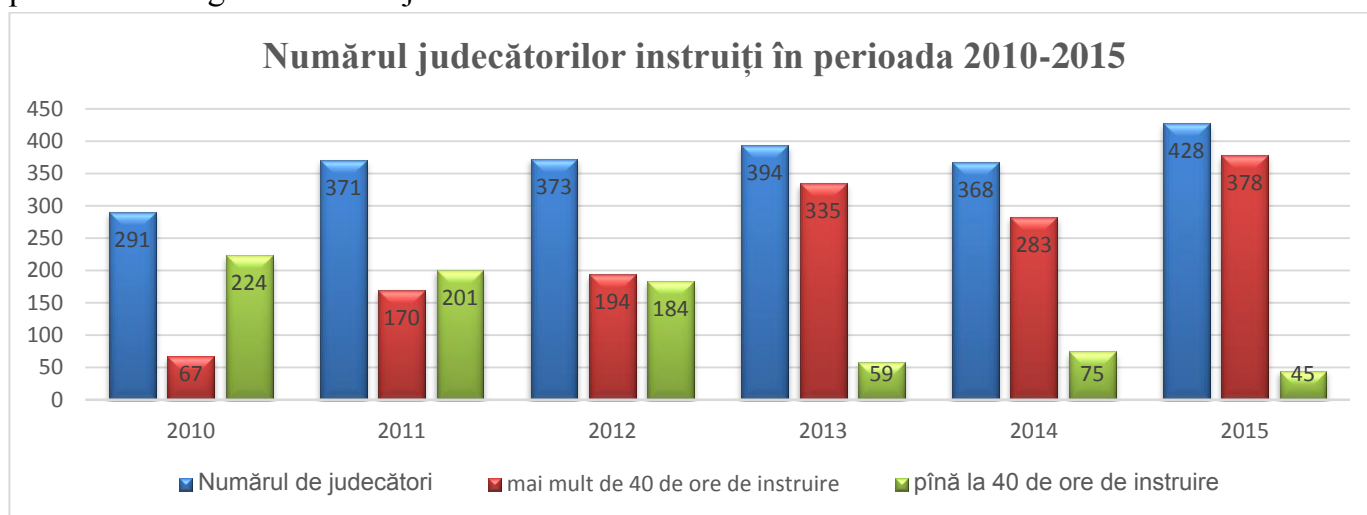
HOTĂRÎRI

Astfel, pe parcursul anului 2015, Plenul CSM a autorizat delegarea a 428 judecători pentru participare la 92 seminare de instruire continuă, mese rotunde, dintre care, 9 seminare cu tematici în domeniul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și jurisprudența CEDO.

Conform informațiilor statistice, în perioada 2014-2015 au fost instruiți în cadrul Institutului Național al Justiției aproape tot corpul de judecători – 98% din numărul total de judecători în funcție. Nivelul de instruire a corpului judecătoresc atinge plafoanele de vîrf în ultimii doi ani. Creșterea interesului judecătorilor față de instruire în ultimii ani se datorează faptului că la fiecare trei ani are loc evaluarea judecătorilor de către Colegiul de evaluare din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Informația privind numărul de ore acumulate de către judecători în perioada 2010-2015 se prezintă în diagrama de mai jos.

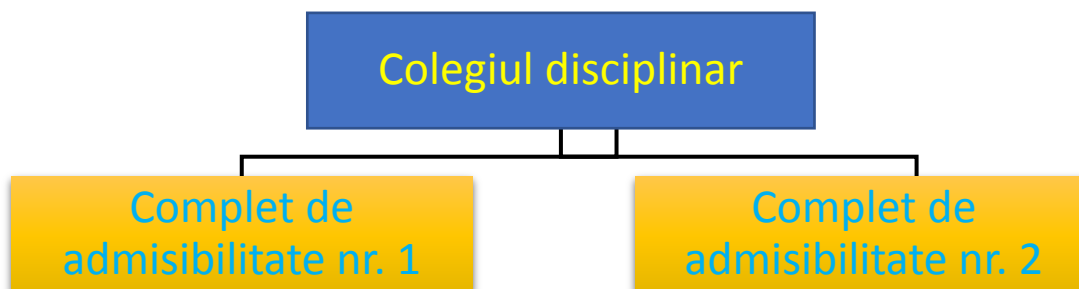
În aceeași măsură, garantarea independenței justiției depinde și de gradul de responsabilizare a tuturor celor care îndeplinesc în concret actul de justiție față de propria activitate și de modul în care își îndeplinesc atribuțiile, idee care impune pe de o parte coparticiparea cât mai largă a corpului magistraților și chiar a societății civile la deciziile strategice care privesc reforma sistemului judiciar, cât și buna instituire și derulare a unor proceduri de evaluare și control obiective și eficiente.

2.5 Răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Colegiul disciplinar, este un organ care funcționează în subordinea Consiliului Superior al Magistraturii, examinează cauzele disciplinare în privința judecătorilor și aplică sancțiuni disciplinare.

La 01 ianuarie 2015, a intrat în vigoare Legea nr.178 din 25 iulie 2014, cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor (în continuare Legea nr. 178), iar în scopul implementării Legii menționate, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 144/7 din 03 martie 2015, a fost aprobat Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar. Odată cu intrarea în vigoare a Legii sus-menționate, a fost abrogată Legea nr. 950-XIII cu privire la Colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor din 19 iulie 1996 (în continuare Legea nr. 950).

O reglementare nouă, adusă de Legea nr. 178, este instituirea Completelor de admisibilitate ale Colegiului disciplinar, două la număr, care sunt create în vederea examinării admisibilității sesizărilor cu privire la faptele care pot constitui abateri disciplinare și examinării contestațiilor asupra deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. Acestea sunt formate anual, prin hotărârea Colegiului și sunt constituite din 3 membri ai Colegiului. În completul de admisibilitate sunt incluși, în mod obligatoriu, doi judecători și un reprezentant al societății civile.

Prin implementarea Legii nr. 178, procedura și modul de activitate a Colegiului disciplinar au fost modificate esențial. Colegiul disciplinar a fost investit cu noi atribuții și competențe.

Prin instituirea Completelor de admisibilitate, faza de intentare a procedurii disciplinare este înlocuită cu procedura admisibilității, art. 27-29 din Legea nr. 178. Prin introducerea acestor prevederi, dreptul exclusiv de intentare a procedurii disciplinare, de la membrul CSM, se transferă la un Complet compus din 3 membri ai Colegiului disciplinar. Completul decide, în baza materialelor prezentate de Inspekția judiciară, este admisibilă, sau nu, sesizarea pentru a fi examinată în fond de Colegiul disciplinar.

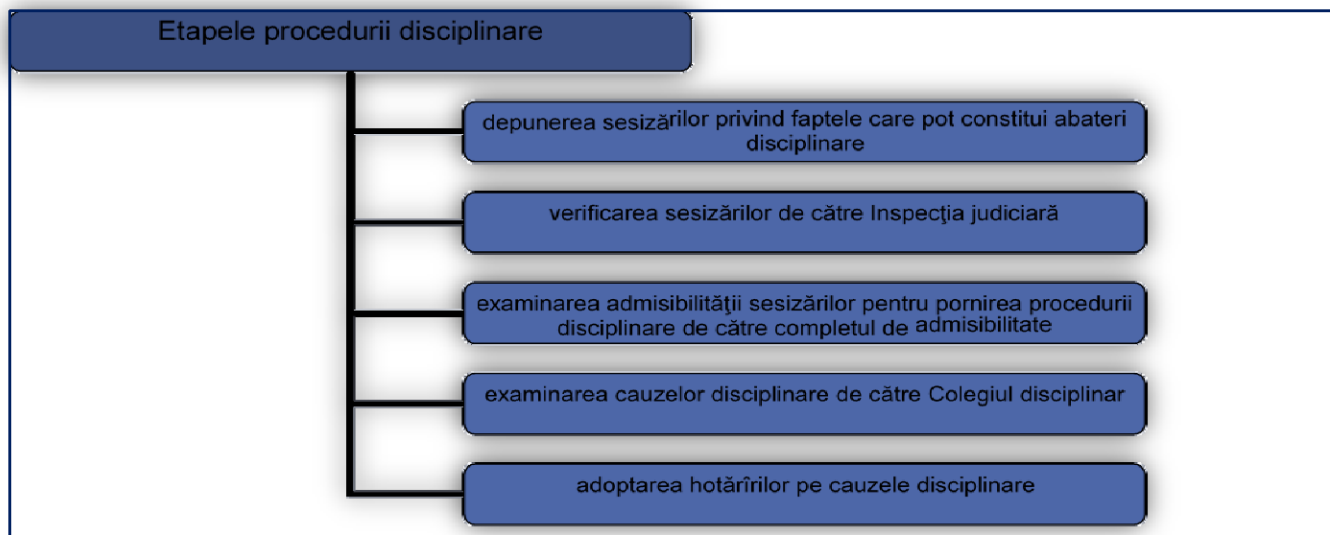
Ședințele în plen ale Colegiului sunt publice, cu excepția cazurilor când acestea sunt declarate închise conform prevederilor art. 34 al Legii nr. 178. Examinarea cauzelor disciplinare are loc cu prezența obligatorie a judecătorului, persoanei care a depus sesizarea și a inspectorului-judecător care a efectuat verificări pe marginea sesizării înaintate.

Pentru fiecare cauză șeful desemnează, prin dispoziție, în mod aleatoriu, un membru raportor. Membrul Colegiului raportor este obligat de a pregăti materialele procedurii disciplinare pentru ședință, la necesitate a solicita materiale suplimentare, a informa membrii Colegiului cu privire la conținutul procedurii disciplinare și la concluziile prealabile la care a ajuns acesta, precum și pregătirea proiectului hotărârii Colegiului disciplinar.

În perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2015, la Colegiul disciplinar au fost înregistrate **15** proceduri restante și transferate din anul 2014, **35** de sesizări cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare, declarate admisibile de Completele de admisibilitate și **25** de contestații asupra hotărârilor Completelelor de admisibilitate. În total au fost înregistrate **75** de cauze disciplinare în privința judecătorilor de toate nivelurile. În același timp, la Colegiul disciplinar au fost înregistrate și examinate **12** cereri de abținere și **6** cereri de recuzare a membrilor Colegiului disciplinar.

Cele **15** proceduri restante și transferate din anul 2014 au fost examinate în conformitate cu Legea nr. 950, or, art. 43 alin. (2) din Legea nr. 178, în vigoare de la 01 ianuarie 2015, stipulează că, plîngerile cu privire la abaterile disciplinare în privința cărora au fost emise decizii de intentare a procedurii disciplinare și cauzele au fost transmise Colegiului disciplinar, se examinează conform procedurii prevăzute de Legea nr. 950-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Colegiul disciplinar și la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Cu excepțiile menționate mai sus, Colegiul disciplinar în perioada anului 2015 a examinat cauze disciplinare în conformitate cu procedura stabilită de Legea nr. 178, care include mai multe etape consecutive și anume:

Prin urmare, la Colegiul disciplinar au fost înregistrate cauze disciplinare în care au fost imputate abateri disciplinare prevăzute la art. 22 alin. (1) din Legea nr. 544/1995, cu privire la statutul judecătorului:

- încălcarea obligației de imparțialitate, abatere prevăzută la art. 22 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 544/1995, a fost invocată în 1 dispoziție de intentare a procedurii disciplinare;

- aplicarea neuniformă a legislației, intenționat sau din neglijență gravă, dacă acest fapt a fost constatat de instanța ierarhic superioară și a condus la casarea hotărârii defectuoase, abatere prevăzută la art. 22 alin.(1) lit. b) din Legea nr. 544/1995, a fost invocată în 2 dispoziții de intentare a procedurii disciplinare;

- încălcarea normelor Codului de etică al judecătorului, abatere prevăzută la art. 22 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 544/1995, a fost invocată în 7 dispoziții de intentare a procedurii disciplinare;

- încălcarea, din motive imputabile, a termenelor de examinare a cauzelor aflate în procedură sau încălcarea normelor imperative ale legislației, abatere prevăzută la art. 22 alin. (1) lit. f¹) din Legea nr.544/1995, a fost invocată în 11 dispoziții de intentare a procedurii disciplinare;

- nerespectarea dispozițiilor privind distribuirea aleatorie a dosarelor, abatere prevăzută la art. 22 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 544/1995, a fost invocată în 1 dispoziție de intentare a procedurii disciplinare;

- încălcarea termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești și de transmitere a copiilor de pe acestea participanților la proces, abatere prevăzută la art. 22 alin. (1) lit. h¹) din Legea nr. 544/1995, a fost invocată în 1 dispoziție de intentare a procedurii disciplinare;

- atitudinea nedemnă, în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, față de colegi, avocați, experți, martori sau alți participanți la proces, abatere prevăzută la art. 22 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 544/1995, a fost invocată în 1 dispoziție de intentare a procedurii disciplinare.

Inclusiv, cauze disciplinare în care au fost imputate abateri disciplinare prevăzute la art. 4 din Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor:

- aplicarea în mod intenționat, cu rea-voință sau aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației contrar practicii judiciare uniforme, abatere prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. b) Legea nr. 178, a fost invocată în 8 cauze disciplinare;

- imixtiunea în activitatea de înfăptuire a justiției a altui judecător, abatere prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. d) Legea nr. 178, a fost invocată în 1 cauză disciplinară;

- încălcarea, din motive imputabile judecătorului, a termenelor de îndeplinire a acțiunilor de procedură, inclusiv a termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești și de transmitere a copiilor acestora participanților la proces, abatere prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. g) Legea nr. 178, a fost invocată în 11 cauze disciplinare;

- încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției, abatere invocată la art. 4 alin. (1) lit. i) Legea nr. 178, a fost invocată în 20 cauze disciplinare;

- atitudinea nedemnă în procesul de înfăptuire a justiției față de colegi, avocați, experți, martori sau alte persoane, abatere prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. k) Legea nr. 178, a fost invocată în 1 cauză disciplinară;

- încălcarea prevederilor referitoare la incompatibilitățile, interdicțiile și restricțiile de serviciu care îi privesc pe judecători, abatere prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. l) Legea nr. 178, a fost invocată în 1 cauză disciplinară;

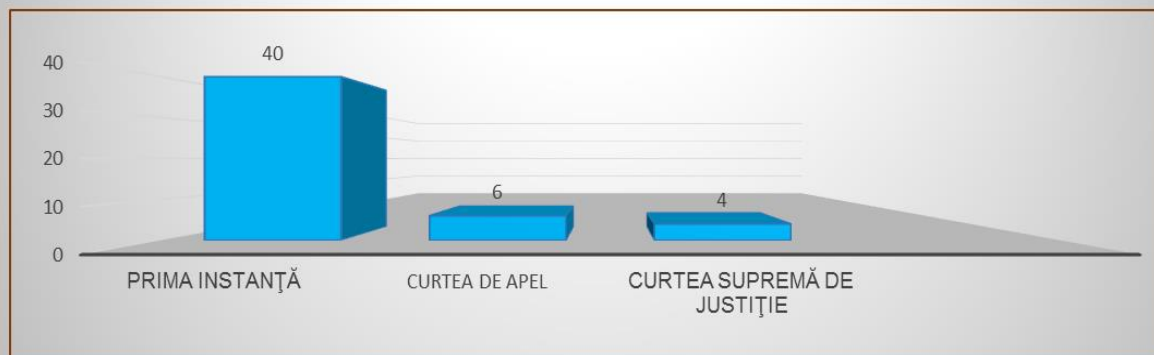
-utilizarea unor expresii inadecvate în cuprinsul hotărârilor judecătorești ori, motivarea în mod vădit contrară raționamentului juridic, de natură să afecteze prestigiul justiției sau demnitatea funcției de judecător, abatere prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. o) Legea nr. 178, a fost invocată în 1 cauză disciplinară;

- alte manifestări care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, abatere prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. p) Legea nr. 178, a fost invocată în 2 cauze disciplinare.

Cauzele disciplinare intentate vizează judecătorii din instanțe de toate nivelurile.

Informația privind numărul de cauze intentate în privința judecătorilor după nivelul de instanțe, se prezintă în diagrama de mai jos.

Numărul de cauze disciplinare pe nivele de instanțe

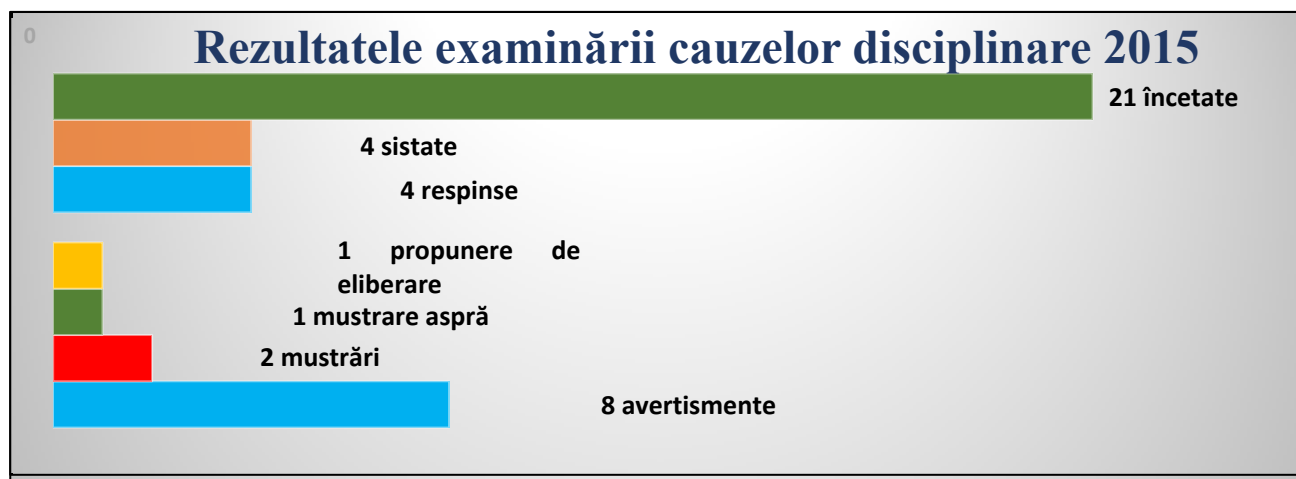

Analizând numărul total de cauze înregistrate la Colegiul disciplinar în anul 2015, constatăm că, acestea vizează judecători din 21 de instanțe judecătorești:

Judecătoria Rîșcani, Chișinău - 8 cauze disciplinare;
Judecătoria Buiucani, Chișinău - 8 cauze disciplinare;
Judecătoria Centru, Chișinău - 4 cauze disciplinare;
Judecătoria Botanica - 2 cauze disciplinare;
Judecătoria Orhei - 2 cauze disciplinare;
Judecătoria Leova - 2 cauze disciplinare;
Judecătoria Soroca - 2 cauze disciplinare;
Judecătoria Căușeni - 2 cauze disciplinare;
Judecătoria Cahul - 1 cauză disciplinară;
Judecătoria Ungheni - 1 cauză disciplinară;
Judecătoria Briceni - 1 cauză disciplinară;
Judecătoria Anenii Noi - 1 cauză disciplinară;
Judecătoria Rezina - 1 cauză disciplinară;
Judecătoria Grigoriopol - 1 cauză disciplinară;
Judecătoria Criuleni - 1 cauză disciplinară;
Judecătoria Ceadâr-Lunga1 - 1 cauză disciplinară;
Judecătoria Ocnîța - 1 cauză disciplinară;
Judecătoria Nisporeni - 1 cauză disciplinară;
Curtea de Apel Chișinău - 2 cauze disciplinare;
Curtea de Apel Bălți - 2 cauze disciplinare;
Curtea Supremă de Justiție - 4 cauze disciplinare.

Pe parcursul anului 2015, Colegiul disciplinar a petrecut 18 ședințe, în cadrul cărora au fost examinate:

15 - proceduri disciplinare restante din anul 2014;
26 - sesizări declarate admisibile de Completele de admisibilitate (cauze disciplinare);
20 - contestații asupra hotărârilor Completele de admisibilitate (3 fiind conexe).

De asemenea, este de reținut că, împotriva unuia și același judecător au fost intentate și examinate câte 2 cauze:

1. Marian Matcovschi, judecător la Judecătoria Leova;
2. Alexandru Gheorghieș, judecător la Curtea de Apel Bălți;
3. Natalia Chircu, judecător la Curtea de Apel Bălți;
4. Liuba Pruteanu, judecător la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău;
5. Maria Muruianu, judecător la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău;
6. Serghei Papuha, judecător la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău;
7. Ion Cotea, judecător la Judecătoria Cahul.

Cu referire la examinarea contestațiilor asupra hotărîrilor Completului de admisibilitate privind examinarea sesizării asupra faptelor ce pot constitui abateri disciplinare de către judecător, se menționează că, în anul 2015 au fost înregistrate 25 de contestații, 3 fiind conexe. Din totalul de contestații înregistrate, 20 au fost examinate toate fiind respinse.

În același timp, la Colegiu au mai fost înregistrate 10 contestații asupra hotărîrilor Completelor de admisibilitate cu privire la examinarea contestațiilor împotriva deciziilor Inspecției judiciare de respingere a sesizărilor, care au fost restituite autorului, fără examinare, deoarece Legea nr. 178 din 25.07.2014, nu stipulează procedura de examinare a contestațiilor asupra deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării și a modului de adoptare, și contestare a hotărîrilor în cauză. În acest sens, Colegiul a adoptat hotărîrea nr. 2/7 din 08 mai 2015, prin care a împuternicit președintele Colegiului disciplinar, domnul Valeriu Doagă, cu dreptul de a le restitui prin scrisoare.

În final putem vedea restanța Colegiului disciplinar pentru anul 2015

Pentru corectitudinea datelor statistice, urmează de indicat faptul că, de la 01 ianuarie 2015, din cele 35 de sesizări declarate admisibile de Completele de admisibilitate (cauze disciplinare), prin prisma Legii nr. 178 din 25.07.2014, examinate au fost 26, din care 5 au avut ca rezultat aplicarea sancțiunilor disciplinare sub formă de avertisment.

A. Aplicarea sancțiunilor disciplinare.

Aplicarea sancțiunii disciplinare de către Colegiul disciplinar are drept scop corijarea conduitei judecătorului ce a comis o abatere disciplinară cât și prevenirea pe viitor a unor fapte similare.

Avertismentul, cea mai blândă sancțiune disciplinară, a fost aplicată următorilor judecători: Garștea-Bria Svetlana (Botanica, mun. Chișinău), Ecaterina Buzu (Orhei), Vitalie Stratan (Botanica, mun. Chișinău), Renata Popescu-Balta (Anenii Noi), Serghei Papuha (Rîșcani, mun. Chișinău), Liuba Pruteanu (Buiucani, mun. Chișinău), Vasile Lupu (Ungheni), Grigore Șișcanu (Nisporeni).

Mustrare, a fost aplicată următorilor judecători: Marian Matcovschi (Leova), Ion Druță (CSJ).

Mustrare aspră, a fost aplicată judecătorului Marian Matcovschi (Leova).

Propunerea de eliberare din funcție, cea mai aspră sancțiune disciplinară, a fost aplicată:

Judecătorului Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, Lilia Vasilevici

Prin dispoziția de intentare a procedurii disciplinare a domnului Teodor Cârnaț membru al Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorului Lilia Vasilevici, i s-a imputat comiterea abaterii disciplinare prevăzută de art. 22 alin. (1) lit. f¹) din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului și anume: *încălcarea normelor imperative ale legislației*.

Urmare examinării procedurii disciplinare, Plenul Colegiului disciplinar a constatat că, judecătorul Lilia Vasilevici, examinând cauza penală de învinuire a lui V. Ciornîi în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217/1 alin. (4) lit. d) Cod penal, la stabilirea pedepsei, a aplicat ilegal prevederile art. 79 și 90 CP, aplicând persoanei vinovate o pedeapsă condiționată cu eliberarea de sub arest. Fapt stabilit și de instanța ierarhic superioară.

Aceste acțiuni au fost recunoscute ca o încălcare a normelor imperative ale legislației constituind abatere disciplinară prevăzută de art. 22 alin. (1) lit. f¹) din Legea cu privire la statutul judecătorului și, respectiv, i-a fost aplicată sancțiune disciplinară sub formă de ***propunere de eliberare din funcție*** (hotărîrea CD nr. 6/1 din 30.01.2015).

În activitatea sa, Colegiul disciplinar a evidențiat că, cele mai dese abateri comise de judecători sunt:

- aplicarea în mod intenționat, cu rea-voință sau aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației contrar practicii judiciare uniforme;
- încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției;
- încălcarea, din motive imputabile judecătorului, a termenelor de îndeplinire a acțiunilor de procedură, inclusiv a termenelor de redactare a hotărîrilor judecătorești și de transmitere a copiilor acestora participanților la proces.

Colegiul remarcă că, la examinarea cauzelor, judecătorii admit erori grave, în mod deosebit, la examinarea și emiterea încheierilor cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare cât și la

aplicarea art. 90 Cod penal, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, și în contextul dat, vine cu propunerea, de a organiza ore de instruire a judecătorilor în vederea excluderii admiterii erorilor în sensul enunțat. O altă abatere deseori comisă de judecători este încălcarea termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești și de transmitere a copiilor acestora participanților la proces.

Examinând cauzele disciplinare, Colegiul constată că, motivul comiterii abaterilor disciplinare, este volumul mare de lucru, în special se evidențiază instanțele de judecată din mun. Chișinău, Judecătoriile Centru, Rîșcani și Buiucani.

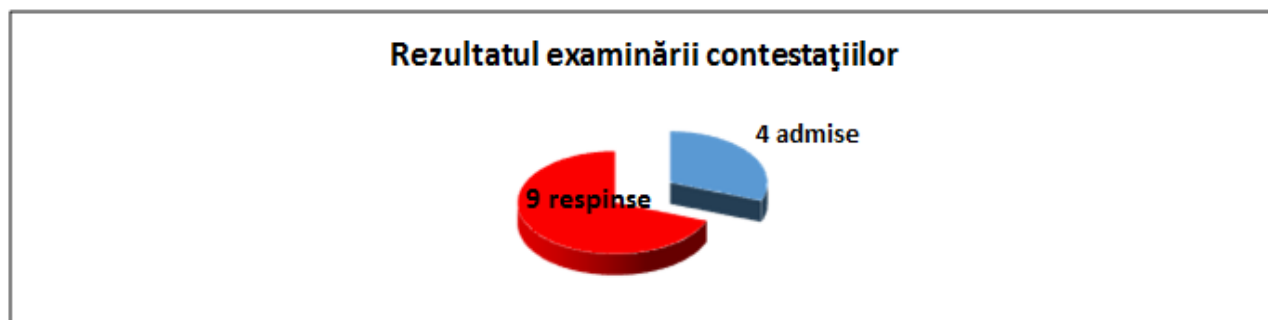
B. Contestațiile asupra hotărârilor emise de Colegiul disciplinar.

Una din garanții ale respectării drepturilor fundamentale ale părților, este existența căilor de atac. Prin aceasta se asigură calitatea actelor de dispoziție emise.

În contextul dat se reține că, hotărârile Colegiului disciplinar pot fi contestate la Consiliul Superior al Magistraturii, prin intermediul Colegiului, de către persoanele care au depus sesizarea, Inspekția judiciară sau judecătorul vizat în hotărâre, în termen de 15 zile de la data primirii copiei hotărârii motivate. Termenul de 15 zile este un termen de decădere. La expirarea acestui termen, hotărârile Colegiului disciplinar devin irevocabile (art. 39 din Legea 178).

În perioada vizată, la Consiliul Superior al Magistraturii, **au fost depuse și examinate 13 contestații** împotriva hotărârilor Colegiului disciplinar (împotriva hotărârii nr. 18/3 din 27.03.2015, emisă în privința judecătorului CSJ, Ion Druță, au fost depuse 2 contestații, de judecătorul vizat și de autorul dispoziției de intentare a procedurii disciplinare).

Contestațiile asupra hotărârilor Colegiului disciplinar au fost examinate în conformitate cu prevederile Legii nr. 178 din 25.07.2014.

Ca rezultat a admiterii contestațiilor, Consiliul Superior al Magistraturii **a anulat 2 hotărâri ale CD** de respingere a propunerii de aplicare a sancțiunii și a aplicat **sancțiuni** disciplinare sub formă de **avertisment** (jud. I. Cotea și I. Diaconu, L. Catan, I. Guzun), în același timp, **două hotărâri ale CD au fost anulate**, cu privire la aplicarea sancțiunii mustrare, (jud. I. Druță) și cu privire la încetarea cauzei disciplinare (jud. M. Ciugureanu).

Completele de admisibilitate ale Colegiului disciplinar – aspecte generale.

După cum s-a menționat mai sus, o reglementare nouă adusă de Legea nr. 178, este instituirea a două Complete de admisibilitate ale Colegiului disciplinar, care potrivit art. 27 alin.

(1) „verifică admisibilitatea sesizării cu privire la faptele, care pot constitui abateri disciplinare comise de judecători și decid asupra admisibilității sau respingerii sesizării”.

Acestea se formează anual, prin hotărârea Colegiului și sunt constituite din 3 membri ai Colegiului. În completul de admisibilitate sunt incluși, în mod obligatoriu, doi judecători și un reprezentant al societății civile.

Completele de admisibilitate ale Colegiului disciplinar examinează:

1. Rapoartele și dosarele cauzei disciplinare, transmise de Inspekția judiciară în vederea determinării admisibilității sau inadmisibilității sesizării.

Completele de admisibilitate ale colegiului disciplinar, decid:

a) admisibilitatea sesizării și transmiterea cauzei disciplinare spre examinare plenului colegiului disciplinar, în cazul în care din cuprinsul sesizării, dosarului cauzei disciplinare sau al raportului întocmit de inspectorul-judecător rezultă bănuiala rezonabilă că a fost comisă o abatere disciplinară;

b) respingerea sesizării;

2. Contestațiile asupra deciziilor de respingere a sesizării Inspekției judiciare;

Ședințele completelor de admisibilitate sunt deliberative dacă la ele participă toți cei 3 membri ai completului.

Data ședințelor completului se anunță de secretariat cu cel puțin 7 zile înainte de ziua ședinței prin intermediul mesajelor electronice adresate membrilor completului și publicării informației despre ședință pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

Ședințele completelor de admisibilitate sunt închise.

Pentru fiecare sesizare examinată de completul de admisibilitate se numește, în mod aleatoriu, un membru raportor, care este responsabil de prezentarea cauzei în ședința completului de admisibilitate și elaborarea proiectului hotărârii completului de admisibilitate.

Completele de admisibilitate adoptă hotărâri cu privire la admiterea sau respingerea deciziei inspekției judiciare de respingere a sesizării și hotărâri cu privire la admisibilitatea sau respingerea sesizării.

Date statistice cu privire la activitatea Completelor de admisibilitate

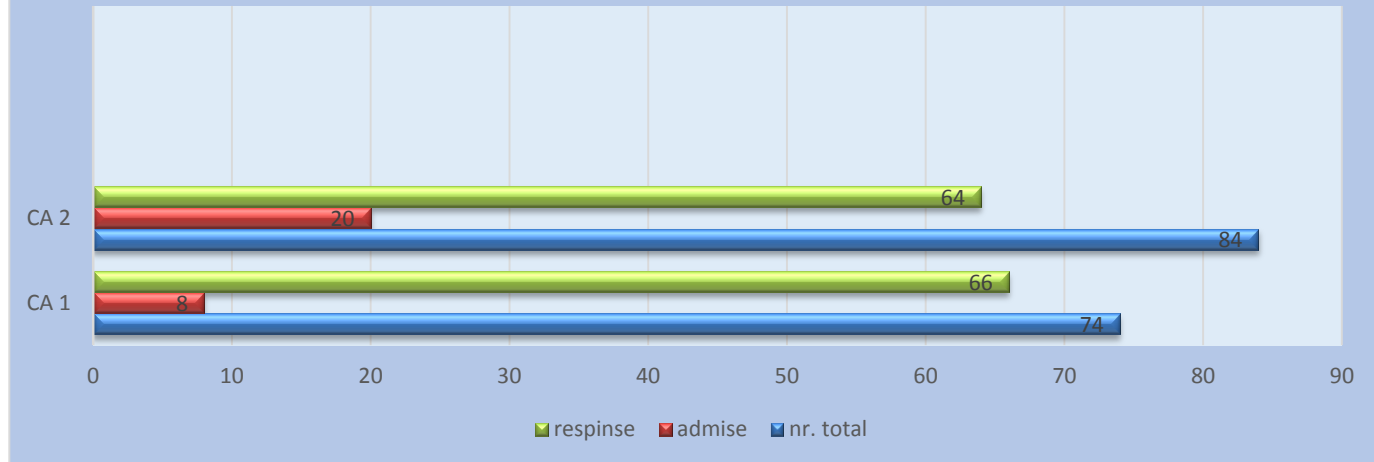
Pe parcursul anului 2015, la completele de admisibilitate au fost înregistrate **257** de rapoarte ale Inspekției judiciare și **385** de contestații asupra deciziilor Inspekției judiciare.

În perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2015, de către Completul de admisibilitate nr. 1 au fost examinate **74** rapoarte ale Inspekției judiciare și adoptate hotărâri, dintre care: **8** hotărâri de admitere a sesizărilor, care au fost transmise plenului Colegiului disciplinar pentru examinare și **66** de hotărâri de respingere a sesizărilor.

În aceeași perioadă, de către Completul de admisibilitate nr. 2 au fost examinate **84** de rapoarte ale Inspekției judiciare și adoptate hotărâri, dintre care: **20** de hotărâri de admitere a sesizării, care au fost transmise plenului Colegiului disciplinar pentru examinare și de **64** hotărâri de respingere a sesizării.

Informația privind numărul de rapoarte ale Inspekției judiciare examinate de către completele de admisibilitate pe parcursul anului 2015 se prezintă în diagrama de mai jos.

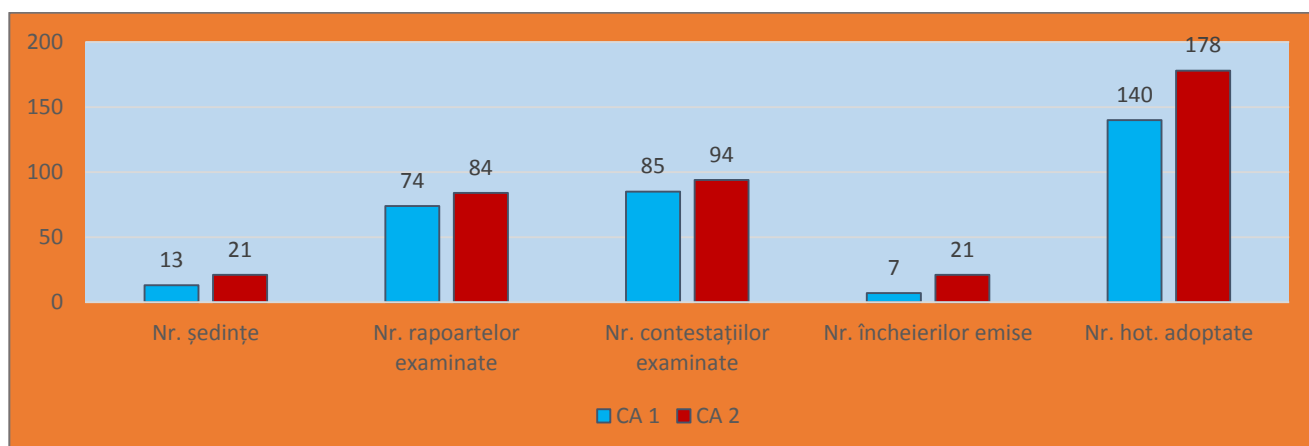
Numărul rapoartelor examinate în 2015

Astfel, în perioada cu referire de către completele de admisibilitate au fost examinate **179** de contestații, împotriva deciziilor Inspecției judiciare, drept urmare, **206** de contestații au rămas restante pentru anul 2016.

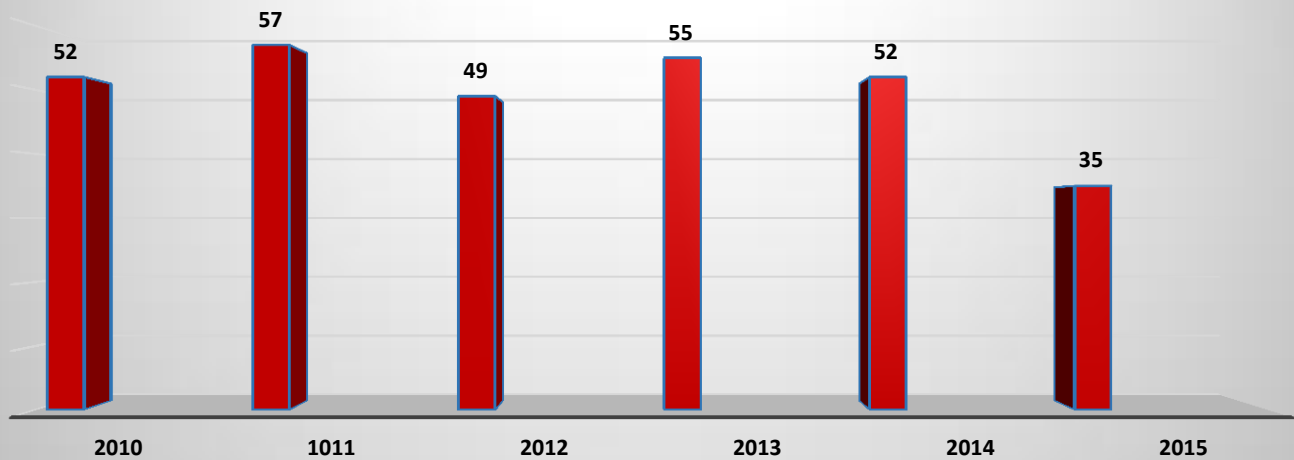
Totodată este de menționat faptul că, în perioada dată, în procesul examinării au fost emise **28** de încheieri de remitere Inspecției judiciare a procedurilor, pentru verificări suplimentare: **7** încheieri de către Completul de admisibilitate nr. 1 și **21** încheieri de către Completul de admisibilitate nr. 2.

Informația, privind activitatea completelor de admisibilitate în perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2015, este prezentată în diagrama de mai jos.

Instituirea Completelor de admisibilitate a dus la micșorarea considerabilă a numărului de proceduri disciplinare intentate, comparativ cu anii precedenți.

Proceduri disciplinare intentate aspect comparativ

Conform datelor statistice pentru anul 2015, observăm că, modificarea procedurii de intentare a cauzelor disciplinare prin instituirea Completelor, a dus și la micșorarea numărului de sancțiuni disciplinare aplicate.

Din informația prezentată mai sus, se mai constată cu certitudine că, sancțiunile aplicate de către Colegiul disciplinar în baza noii proceduri sunt mai blânde, ori din cele 26 de cauze disciplinare examinate în baza Legii nr. 178, au fost aplicate 5 avertismente, iar din cele 15 cauze restante, examinate în baza Legii vechi, au fost aplicate 7 sancțiuni disciplinare, din care, 1 eliberare din funcție, 2 mustrări, 1 mustrare aspră, 3 avertismente. Prin urmare, putem susține că, instituirea Completelor de admisibilitate este binevenită, deoarece a scăzut numărul de cauze intentate cât și de sancțiuni aplicate, însă mai este necesar de concretizat că, noua procedură a dus la tergiversarea examinării cauzelor disciplinare, ceea ce este în defavoarea părților. Mai mult ca atât, intentarea procedurii disciplinare de către Completele de admisibilitate ridică mai multe discuții privitor la faptul că, membrii care intentează procedura disciplinară, trei la număr, participă și la examinarea cauzei în fond.

Un aspect important ce ține de activitatea Colegiului este și faptul că, în anul 2015 Colegiul a avut un volum mai mare de lucru comparativ cu anii precedenți, acesta a examinat nu doar cauze disciplinare (41 la număr), dar și contestații asupra hotărârilor Completelor de admisibilitate (20 la număr), acestea au aceeași procedură de examinare, care în general, este mai complexă comparativ cu procedura veche, în special, prin asigurarea prezenței și audierii în ședința Plenului, nu doar a judecătorului dar și a inspectorului-judecător și a autorului sesizării.

Cu referire la activitatea Colegiului prin prisma Legii nr. 178, care a intrat în vigoare din 01 ianuarie 2015, ține de menționat faptul că, Colegiul disciplinar a evidențiat un șir de dificultăți, iar ca soluție, Colegiul consideră necesară operarea unor modificări ale Legii menționate, de asemenea, Colegiul consideră oportun de a organiza lunar, ședințe între membrii Completelor de admisibilitate și a inspectorilor-judecători în vederea eficientizării și sporirii calității examinării sesizărilor.

Capitolul III

ASPECTE PRIVIND ACTIVITATEA INSPECȚIEI JUDICIARE

Prin Legea din 26 iulie 2007 nr. 185-XVI, a fost modificată și completată Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, conform căreia a fost instituită Inspecția judiciară.

Inspecția judiciară este un organ care asigură, verificarea activității organizatorice a instanțelor judecătorești la îndeplinirea justiției și acționează potrivit principiului independenței operaționale.

Pe parcursul anului 2015, Inspecția judiciară și-a desfășurat activitatea în conformitate cu competențele prevăzute de art. 7¹ al Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Legii privind organizarea judecătorească, Legea cu privire la statutul judecătorului, Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, alte acte normative relevante și Planul de lucru pentru anul 2015.

În perioada de raportare Inspecția judiciară a activat în număr de 5 inspectori judecătorești și anume: Elena Gligor (semestru I), Nicolae Clima (semestru II), Ludmila Cernei, Ion Tutunaru, Valentin Verejan și Valeriu Catan.

În scopul exercitării atribuțiilor și întru executarea Planului de lucru al Inspecției Judiciare pentru anul 2015, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 147/7 din 03 martie 2015, de către Inspecția judiciară, potrivit art. 7² alin. (2) lit. b) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, a fost verificată activitatea organizatorică privind efectuarea justiției a 6 instanțe judecătorești (conform Planului de lucru pe anul 2015 au fost planificate pentru control 5 instanțe) și anume Judecătoria **Briceni**, Judecătoria **Drochia**, Judecătoria **Rîșcani (Nord)**, Judecătoria **Ștefan Vodă**, Judecătoria **Cantemir** și Judecătoria **Ceadâr-Lunga**.

Totodată, conform articolului nominalizat, a fost efectuat control inopinat la **Judecătoria Cahul** privind utilizarea Programului Integrat de gestionare a Dosarelor și anume înregistrarea audio a ședințelor de judecată, implementarea și gestionarea sistemului „Femida”.

Activitatea organizatorică a instanțelor judecătorești la îndeplinirea justiției se verifică de către Inspecția judiciară cu scopul de a asigura celeritatea procesului, transparența activității de îndeplinire a justiției și deschiderea față de societate, respectarea Codului de etică al judecătorului, conduita profesională înaltă a personalului instanțelor judecătorești.

Obiectivele controalelor au constat în verificarea organizării și coordonării eficiente a activității instanțelor judecătorești, perfectării și realizării procedurilor de personal, planificării și executării bugetului instanței, evidenței materialelor, dosarelor civile, penale, contravenționale și respectării procedurii la examinarea acestora, activității judecătorului de instrucție, utilizării Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD) și sistemelor audio (Femida), modului de soluționare a plângerilor și sesizărilor, activității de greafă, registratură și arhivă.

Ca urmare a controalelor desfășurate, de către Inspecția Judiciară au fost întocmite acte de control, proiectele căror, conform art. 7² alin. (6) din Legea cu privire la CSM, au fost prezentate spre informare instanțelor supuse controlului, acestea fiind în drept să prezinte, în termen de 10 zile lucrătoare, în formă scrisă, comentarii și obiecții în adresa Consiliului Superior al Magistraturii.

Actele finale de control au fost examinate în Plenul Consiliului Superior al Magistraturii cu emiterea hotărârilor pe marginea acestora.

În cadrul controalelor activității instanțelor de judecată la îndeplinirea justiției efectuate în anul 2015, s-a constatat că instanțele de judecată activează în conformitate cu prevederile Legii cu privire la organizarea judecătorească și Legii cu privire la statutul judecătorului. Deși, unii

judecători, chiar și cu o sarcină medie de examinare a dosarelor, nu întotdeauna au ținut cont de respectarea unor din principiile de efectuare a justiției, care să inspire societății încrederea față de justiție.

Avînd în vedere că, potrivit legii, activitatea organizatorică a instanțelor judecătorești la îndeplinirea justiției se verifică cu scopul de a asigura celeritatea procesului, transparența activității de îndeplinire a justiției, eficiența activității instanțelor judecătorești, respectarea Codului de etică al judecătorului, conduita profesională etc., în rezultatul controalelor s-a stabilit, că aceste deziderate ale legii, în principiu, au fost respectate, dar au fost depistate și cazuri, care derogă de la acest principiu.

Astfel, în judecătoria Cantemir, unul din judecători, transferat la o altă instanță, deseori, fără asigurarea unei celerități a procesului, examina unele dosare cu numirea a 4 – 6 ședințe pe an, toate de amînare, ca mai apoi examinarea dosarelor să parcurgă termenul de 2 – 2,5 ani (cauzele concrete, atît civile cît și penale, sunt descrise în actul de control al instanței).

Cazuri de încălcare a principiilor celerității procesului, eficienței activității instanțelor judecătorești, de nerespectare a Codului de etică al judecătorului, în scopul afirmării unei conduite profesionale, au fost semnalate și în timpul audienței cetățenilor, care au relevat despre numirea ședințelor după 2 -3 luni, cu amînări din diferite motive obiective și neobiective.

Ca rezultat, examinarea unor dosare se tărăgăna pe perioade mai mult de un an.

În una din notele informative, ca exemplu, s-a expus situația cetățenei B. O., care, fiind parte într-un litigiu, care se examina în una din judecătoriile mun. Chișinău, la orele de audiență, și-a expus indignarea cu modalitatea de organizare a ședințelor de judecată.

În special, a comunicat că cauza se află în procedura judecătorului de mult timp, fără examinare, că prima ședință de judecată a fost stabilită pentru data de 28.04.2015, care nu a avut loc, cea din 24 iulie 2015 a fost amînată, examinarea dosarului fiind amînată tocmai în luna ianuarie 2016.

Totodată, d-na B. O., a informat că, imobilul pentru care este acționată în judecată de achitare a restanței la energia termică nu-i mai aparține din anul 1999.

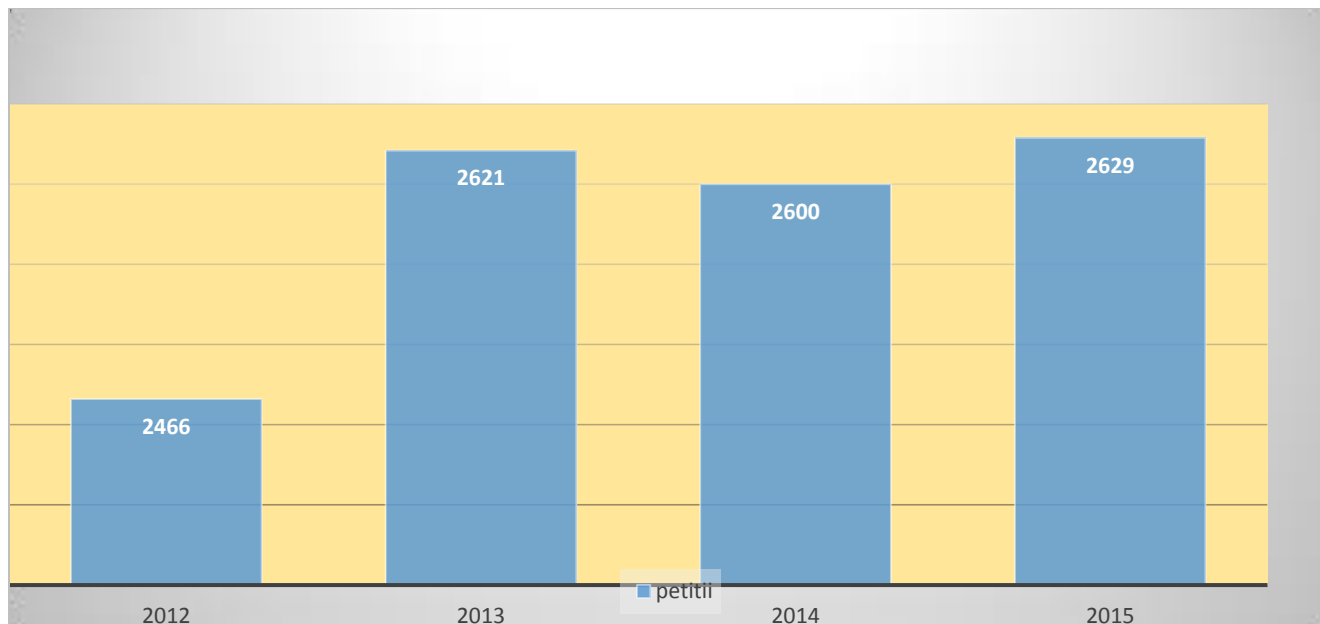
Chiar și prin sarcina existentă pentru un judecător din mun. Chișinău, o asemenea modalitate de examinare a dosarelor cu numirea a 2 ședințe pe an, ambele de amînare, nu denotă o respectare a principiului celerității și nu inspiră încredere în justiție și în senzația că se face dreptate.

Normele de conduită profesională obligă judecătorul ca acesta să se comporte așa în activitatea de îndeplinire a justiției, încât să mențină trează încrederea oamenilor în corectitudinea puterii judecătorești.

În temeiul art. 7¹ alin. (6) lit. b), b¹) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul examinează petițiile cetățenilor în probleme ce țin de etica judiciară, verifică sesizările privind faptele care pot constitui abateri disciplinare.

În perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2015, Inspecției judiciare i-au fost repartizate spre examinare **580** petiții și **1889** sesizări.

Dinamica numărului petițiilor/sesizărilor adresate Consiliului Superior al Magistraturii în perioada anilor 2012-2015

Majoritatea sesizărilor se referă la dezacordul cu hotărârile, încheierile și deciziile instanțelor judecătorești, comportamentul judecătorilor, încălcarea termenului de redactare a hotărârilor, încălcarea termenului rezonabil de soluționare a cauzelor, modul de repartizare a cauzelor parvenite în instanță, refuzul de a elibera copiile de pe actele judecătorești, conform solicitărilor, inclusiv în limba rusă, ș.a.

Caracterul petițiilor de asemenea a vizat dezacordul cu sentințele, hotărârile, încheierile și deciziile instanțelor judecătorești, unele chestiuni privind modalitatea de examinare a dosarelor, dar în care nu au fost invocate fapte de abateri disciplinare.

La toate petițiile examinate s-a dat răspuns în termenele stabilite de lege.

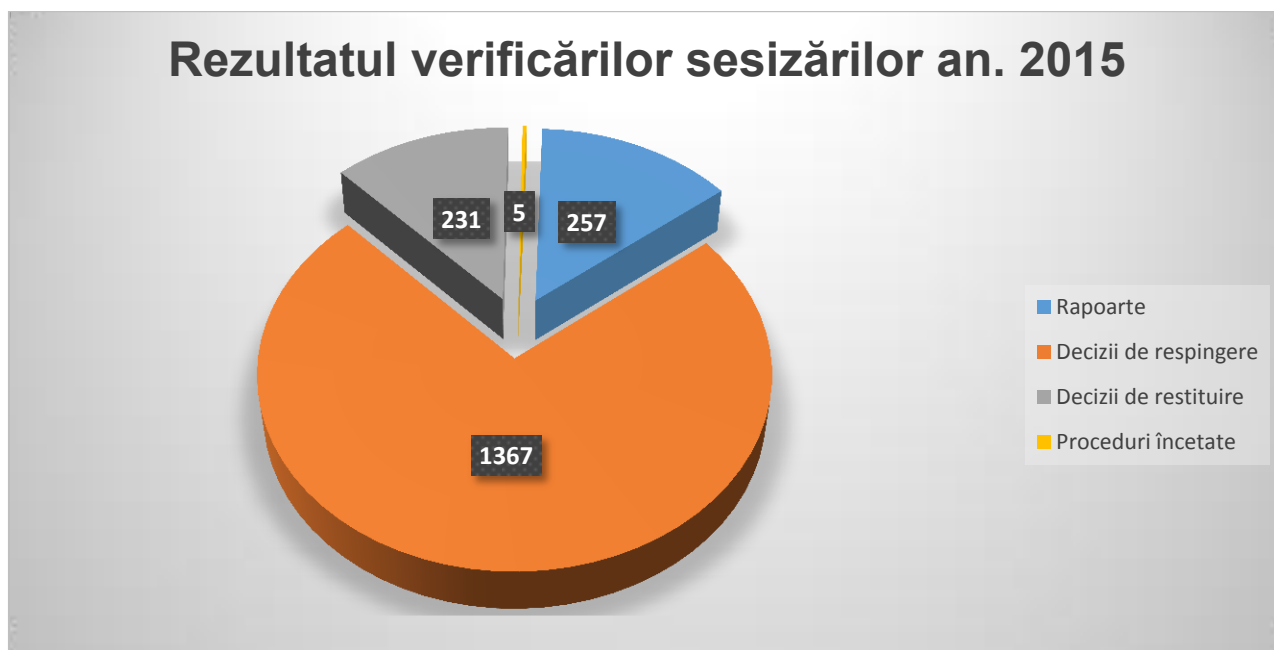
Potrivit art. 20, 22 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, sesizarea trebuie să corespundă anumitor condiții de formă și conținut, iar dacă sesizarea nu corespunde condițiilor de formă și conținut stabilite, inspectorul-judecător, în termen de 3 zile lucrătoare din ziua în care i-a fost repartizată sesizarea pentru verificarea prealabilă, o restituie autorului cu indicarea neajunsurilor stabilite, printr-o decizie nesuscetibilă de atac.

În temeiul aceluiași prevederi se semnifică noțiunea de sesizare vădit neîntemeiată, prin care se definesc sesizările în care sînt invocate fapte care nu fac referință la abaterile prevăzute de art.4, căreia i-a expirat termenul de prescripție prevăzut la art.5 sau care este declarată repetat, fără a aduce noi probe.

Totodată, constatînd caracterul vădit neîntemeiat al sesizării, inspectorul-judecător, în termen de 10 zile din data cînd i-a fost repartizată, respinge sesizarea printr-o decizie motivată, care poate fi contestată de către autorul sesizării în termen de 15 zile de la data recepționării deciziei, la completul de admisibilitate al colegiului disciplinar.

În rezultatul verificării sesizărilor au fost emise **1367 decizii de respingere, 231 decizii de restituire și 5 decizii de încetare a procedurii** (la cererea petiționarului).

Rezultatul verificărilor sesizărilor an. 2015

În cadrul examinării sesizărilor, Inspekția Judiciară a recepționat mai multe cereri ale autorilor sesizărilor cu privire la încetarea examinării pe diferite motive.

Pe 5 cereri, s-au admis cerințele de încetare a procedurilor de verificare a sesizărilor. Examinând temeiurile expuse în cererile de încetare a procedurilor de examinare a sesizărilor, în concordanță cu conținutul sesizărilor, s-a constatat că Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nu conține prevederi, care ar reglementa procedura de încetare a verificării sesizării pe motivul renunțării autorului sesizării la sesizare.

Pe 5 cazuri de încetare a procedurilor, s-a considerat că obținerea de a renunța la sesizare este un drept al oricărei persoane cu drept de a înainta sesizarea.

În conformitate cu art. 19 alin. (1) lit. a) din Lege, sesizarea privind faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecători poate fi înaintată de orice persoană interesată.

Dreptul de a înainta sesizarea nu contravine dreptului de a renunța la sesizare, cu excepția unor cazuri de încălcare disciplinară, care ar constitui temei de autosesizare de către Inspekția Judiciară.

Din descrierea faptelor, invocate în sesizările, pe care ulterior au parvenit cereri de încetare, nu se întrevădeau temeiuri de autosesizare de către Inspekția Judiciară, de aceea, aceste cereri au fost admise cu încetarea verificării sesizării.

Procedurile de încetare în temeiul cererilor (5 proceduri) nu contravin prevederilor alin. (4) art. 19 din Lege, potrivit cărora, revocarea sesizării nu exclude începerea sau desfășurarea procedurii disciplinare, deoarece pe toate 5 proceduri, faptele invocate ca abateri nu au constituit temeiuri de desfășurare în continuare a procedurilor disciplinare.

În procesul examinării sesizărilor s-au constatat mai multe incertitudini la adoptarea deciziilor de respingere a acestora pe temeiul calificării lor ca vădit neîntemeiate.

În primul rând, o sesizare prin care, mai cu seamă, sînt invocate fapte care nu fac referință la abaterile prevăzute de art. 4, tot urmează a fi verificată prin procedurile de verificare a sesizărilor.

Potrivit art. 23 alin. (1) din Lege, verificarea sesizării reprezintă etapa în cadrul căreia se stabilesc faptele imputate judecătorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte date concludente din care să se poată stabili **existența sau inexistența** elementelor abaterii disciplinare.

Astfel, pentru a constata că faptele imputate judecătorului, nu fac referință la abaterile prevăzute de art. 4, nu doar că sunt descrise, dar nu se face referire la litera legii, e necesar de întreprins măsurile prevăzute la alin. (2) art. 23 din Lege, **legiuitorul, însă stabilind pentru aceasta un termen de 10 zile, care este insuficient.**

O altă categorie de sesizări, în care autorii sesizărilor, chiar dacă au fost făcute referințe la temeiurile prevăzute de art. 4, dar care nu au fost confirmate prin interpretarea lor incorectă, de asemenea au fost respinse, prin adoptarea de decizii, ca vădit neîntemeiate.

Spre exemplu, în procesul verificării unei sesizări, prin care s-a solicitat atragerea la răspundere disciplinară a unui judecător de instrucție și a trei judecători de la instanța de recurs (Curtea de Apel), s-a constatat că autorii sesizării au considerat că acești judecători au admis încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției (art. 4 alin. (1) lit. i) din Lege) pentru faptul că, judecătorul de instrucție, în încheierea de respingere a plîngerii în temeiul art. 313 CPP, a indicat că aceasta este irevocabilă, iar judecătorii instanței de recurs, au respins recursul ca inadmisibil într-un mod ilegal, inadmisibil, arbitrar și contrar prevederilor imperative ale legii.

Prin decizia de respingere a sesizării ca vădit neîntemeiată, s-a considerat că autorii sesizării interpretează în felul său prevederile din art. 313 alin. (6) CPP, potrivit cărora încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă, **cu excepția încheierilor privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale**, care pot fi atacate cu recurs la Curtea de Apel în termen de 15 zile de la data pronunțării, iar autorii consideră că sub incidența excepțiilor menționate s-ar încadra și cazurile de contestare a ordonanței de suspendare a urmăririi penale.

Prin urmare, la asemenea sesizări, respinse prin decizii ca vădit neîntemeiate, chiar dacă se fac referințe la temeiurile de abatere disciplinară, prevăzute la art. 4, faptelor invocate, li se dă o apreciere de corespundere temeiurilor legale.

Astfel, prin practica de examinare a sesizărilor, se constată că o sesizare poate fi calificată ca vădit neîntemeiată, dacă sînt invocate fapte care nu fac referință la abaterile prevăzute de art.4 sau chiar dacă se face referință la anumite temeiuri din art. 4 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, acestea evident nu se încadrează în temeiurile invocate.

Potrivit art. 20 alin. (2) din Lege, inspectorul-judecător, constatînd caracterul vădit neîntemeiat al sesizării, în termen de 10 zile din data cînd i-a fost repartizată, respinge sesizarea printr-o decizie motivată, care poate fi contestată de către autorul sesizării în termen de 15 zile de la data recepționării deciziei, la completul de admisibilitate al Colegiului disciplinar.

Legea nu prevede în mod expres contestarea de mai departe a hotărârii completului de admisibilitate în cazul respingerii contestației ca inadmisibilă.

Potrivit hotărârii Colegiului disciplinar nr. 2/7 din 08 mai 2015, de examinare a contestațiilor lui Andrei Cozma împotriva hotărârii Completului de admisibilitate nr. 5/3 și Elenei Lapina împotriva hotărârii Completului de admisibilitate nr. 4/3, s-a luat act de contestațiile respective și s-a hotărît ca în viitor să fie împuternicit Președintele Colegiului disciplinar de a restitui prin scrisoare contestațiile asupra hotărîrilor completelor de admisibilitate cu privire la examinarea contestațiilor împotriva deciziilor Inspecției judiciare de respingere a sesizărilor ca vădit neîntemeiate.

Astfel, s-a stabilit o practică, că contestațiile împotriva deciziilor Inspecției Judiciare de respingere a sesizărilor ca vădit neîntemeiate, pot fi atacate doar în completul de admisibilitate, a cărui hotărîre este irevocabilă, iar în cazul perfectării unui Raport, chiar și cu concluzii de inexistență a faptelor, care ar constitui abatere disciplinară, acesta poate parcurge procedura pînă la instanța de judecată, Completul de 5 judecători al Curții Supreme de Justiție.

În rezultatul examinării sesizărilor, Inspekția judiciară a întocmit și prezentat completelor de admisibilitate ale Colegiului disciplinar pe perioada respectiv, **257 de rapoarte**, cea ce constituie 13,6% din numărul total de sesizări examinate.

Mai mult, marea majoritate a sesizărilor conțin concluziile fie de inexistență a faptelor care ar constitui abateri disciplinare, fie concluzii de inoportunitate de atragere la răspundere disciplinară din motive obiective (spre ex: redactarea hotărîrii motivate după revenirea judecătorului din concediu în temeiul apelului sau cererii depuse în perioada aflării judecătorului în concediu).

Până în prezent, Completele de Admisibilitate au examinat 156 rapoarte, dintre care **31 rapoarte** au fost **admise**, **125** au fost **respinse** și **101 rapoarte** sunt **în curs de examinare**.

Pe perioada anului 2015, la Completele de admisibilitate au fost înregistrate **385 de contestații** asupra deciziilor Inspekției Judiciare de respingere a sesizărilor ca vădit neîntemeiate, dintre care **5** contestații au fost **admise**, **174** au fost **respinse** și **206** sunt **în curs de examinare**.

Este de menționat, că potrivit art. 23 alin. (2) lit. a); alin. (3) lit. d) din Lege, Inspectorul-judecător, căruia i-a fost repartizată sesizarea, este obligat să întreprindă toate măsurile necesare pentru a verifica faptele invocate de autorul sesizării și a **stabili existența sau inexistența elementelor faptei** care poate constitui abatere disciplinară, să întreprindă alte măsuri pe care le consideră necesare pentru a **demonstra existența sau inexistența** elementelor abaterii disciplinare în faptele indicate în sesizare.

În temeiul art. 26 alin. (2) din Lege, raportul întocmit de inspectorul-judecător conține, descrierea succintă a **faptelor invocate** de autorul sesizării, a **faptelor constatate** de inspectorul-judecător, a probelor prezentate de autorul sesizării și a probelor colectate în timpul verificării de către inspectorul-judecător.

Prin urmare, la definitivarea verificării sesizării, în Raport, inspectorul – judecător, de rînd cu constatarea existenței sau inexistenței elementelor faptei și demonstrarea existenței sau inexistenței acestora, face o apreciere sub formă de concluzie despre abaterea disciplinară invocată și circumstanțele constatate.

În unele cazuri, chiar dacă în sesizare se invocă fapte, care potrivit legii, ar constitui abatere disciplinară, dar care în rezultatul verificării acestora nu se constată ca săvîrșite de judecători, inspectorii judecători, întocmesc rapoarte, care se remit completelor de admisibilitate, ale căror hotărîri pot fi contestate, și ulterior pînă la instanța de judecată.

Cu drept de exemplu, legea prevede ca temei de abatere disciplinară încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției (art. 4 alin. (1) lit. i) și încălcarea, din motive imputabile judecătorului, a termenelor de îndeplinire a acțiunilor de procedură, inclusiv a termenelor de redactare a hotărîrilor judecătorești și de transmitere a copiilor acestora participanților la proces (art. 4 alin. (1) lit. g).

În procesul verificării cîtorva sesizări pe aceste temeiuri, autorii au invocat încălcarea normelor imperative, spre exemplu, prevederile art. 345 din Codul muncii cu privire la termenele de examinare a litigiilor de muncă, în contradicție cu art. 192 CPC cu privire la noțiunea de termene rezonabile.

Într-o altă categorie de sesizări au fost invocate încălcarea termenelor de redactare a hotărîrilor motivate, mai cu seamă în perioadele depunerii cererii sau declarării apelului, cînd judecătorii lipseau de la serviciu (concediu, boală etc.).

Legislația procesuală nu reglementează în mod expres termenele de redactare a hotărîrii motivate în cazul în care judecătorul se află în concediu, în alte situații de lipsă de la serviciu în perioada în care urmează a fi redactată hotărîrea motivată (deplasări, concediu de boală etc.), de aceea, avînd în vedere aflarea judecătorului în concediu de odihnă anual, în perioada în care a

parvenit situația de redactare a hotărârii motivate, Inspekția Judiciară prin concluziile din Rapoarte a considerat că redactarea acestora în termenii, stabiliți de lege, de după revenirea din concediu, nu constituie o încălcare în sensul art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorului.

Ca urmare, la verificarea sesizărilor, în care se face referire la temeiurile de răspundere disciplinară, chiar dacă faptele invocate nu se confirmă sau sunt evident denaturate, inspectorul judecător este obligat de a întocmi un raport, care se remite completului de admisibilitate și care mai departe poate parcurge toate căile de contestare prin procedurile stabilite, iar în cazurile în care în sesizări nu se face referire la temeiurile de răspundere disciplinară sau faptele invocate nu se încadrează în temeiurile legale, inspectorul judecător este în drept de a respinge sesizarea, prin decizie, ca vădit neîntemeiată.

Potrivit art. 19 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Inspekția Judiciară, ca subiect de sesizare poate să se autosesizeze în privința faptelor, care le-au devenit cunoscute în exercitarea drepturilor sau atribuțiilor de funcție ce le dețin sau în baza informațiilor difuzate de mass-media.

Pe parcursul a. 2015 Inspekția Judiciară s-a autosesizat în 4 cazuri pe faptele cunoscute, din diferite surse, cu privire la activitatea sistemului judecătoresc, cu verificarea acestora și adoptarea soluțiilor, conform legii.

Elocvente, în acest sens, sunt publicațiile, tirajate în mai multe surse mass-media cu privire la încălcarea de către judecătorul Ghenadie Pavliuc a secretului deliberării la examinarea cazului de recunoaștere și punere în executare pe teritoriul Republicii Moldova a sentinței străine în privința lui Guma Valeriu și informațiile cu privire la judecătorii care au privatizat terenul în favoarea firmei „Finpar Invest”, pe care, după cum se susține, se află companiile de televiziune ale lui Vladimir Plahotniuc.

Astfel, în perioada 22 – 23 noiembrie 2015 în mai multe surse electronice de informare în masă, cu referire la www.zdg.md, au apărut informații cu privire la încălcarea de către judecătorul Ghenadie Pavliuc a secretului deliberării la examinarea cazului de recunoaștere și punere în executare pe teritoriul Republicii Moldova a sentinței străine în privința lui Guma Valeriu.

Publicațiile scrise din sursele electronice de informare în masă au apărut sub titlurile „Procurorul Bețișor a vizitat biroul judecătorului Pavliuc, înainte de eliberarea lui Valeriu Guma”, „Procurora Bețișor era în birou la judecătorul Pavliuc înainte de decizia „de salvare,, a lui Guma” , „Bețișor a încălcat secretul deliberării? Inspekția Judiciară s-a autosesizat”, „Inspekția Judiciară s-a autosesizat după publicarea imaginilor în care procurora Adriana Bețișor iese din biroul judecătorului Pavliuc”.

Din conținutul publicațiilor sub titlurile enunțate se susține că procurorul Adriana Bețișor se afla în biroul judecătorului Ghenadie Pavliuc înainte de pronunțarea sentinței prin care fostul deputat PD, Valeriu Guma a fost eliberat vineri de condamnarea cu 4 ani de închisoare și că Ziarul de Gardă a făcut public un filmuleț în care reporterul publicației a mers în biroul judecătorului Pavliuc unde i s-a spus că nu poate discuta cu el pentru că au loc deliberări, când de fapt avea loc procesul de judecată.

La data de 26 noiembrie 2015, în mai multe surse electronice de informare în masă au fost publicate informații cu privire la judecătorii care au privatizat terenul în favoarea firmei „Finpar Invest”, pe care, după cum se susține, se află companiile de televiziune ale lui Vladimir Plahotniuc.

În publicațiile din sursele electronice de informare în masă sunt vizați judecătorul judecătoriei Buiucani, Galina Moscalciuc și judecătorii Curții de apel Chișinău, Ion Muruianu, Nelea Budăi, Ana Gavriliță, care au participat la examinarea cauzei de obligare a Agenției

Proprietății Publice să încheie contract de vânzare-cumpărare cu „Finpar Invest” în privința unui teren de 1,17 ha de pe str. Ghiocilor din capitală.

Publicațiile scrise din sursele electronice de informare în masă au apărut sub titlurile „Finpar Invest”: Cine sunt judecătorii care l-au „împroprietat” pe Plahotniuc?”, „Judecători, în SLUJBA lui Plahotniuc? Instanța a obligat statul să vândă companiei terenul pe care sunt amplasate televiziunile acestuia”, „Magistrații care au obligat statul să vândă firmei ”Finpar Invest” terenul pe care se află televiziunile lui Plahotniuc”.

Informațiile respective au fost verificate, prin autosesizare, de către Inspekția Judiciară, care a constatat neveridicitatea lor cu concluzia că prin plasarea unei informații neverificate, sub genericul de încălcare a secretului deliberării de către judecătorul Ghenadie Pavliuc la examinarea cazului de recunoaștere și punere în executare a sentinței străine în privința lui Guma Valeriu, a fost indusă în eroare opinia publică, inclusiv, prin diverse comentarii, iar acțiunile judecătorului Ghenadie Pavliuc, la examinarea cazului de recunoaștere și punere în executare a sentinței străine în privința lui Guma Valeriu, au fost în conformitate cu legea, aflarea procurorului Adriana Bețișor în biroul judecătorului Ghenadie Pavliuc având loc în legătură cu efectuarea măsurilor speciale pe diferite cazuri și nu are nici o atribuție cu examinarea demersului Ministerului Justiției de recunoaștere și punere în executare a sentinței străine în privința lui Guma Valeriu.

În al doilea caz s-a constatat că, obiectul examinării, în speță, în prima instanță îl constituie un demers de înregistrare video a ședinței de judecată, finalizat cu o încheiere protocolară de admitere a înregistrării video a ședinței de judecată la deschiderea ședinței de judecată și pronunțarea hotărârii.

Curtea de apel, ca instanță de recurs, a examinat recursul împotriva încheierii protocolare în privința demersului de înregistrare video și s-a pronunțat prin decizia din data de 24 noiembrie 2015 de respingere a recursului.

Nici prima instanță și nici instanța de recurs nu s-au expus asupra fondului cauzei, iar din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor rezultă cert că cauza se află încă la faza de examinare.

Astfel, speța vizează aspecte de substanță procesuală și sunt atât de clare atât din încheierea protocolară a primei instanțe, cât și din conținutul deciziei instanței de recurs, încât era imposibil de a nu observa că fondul cauzei prin aceste acte judecătorești nu a fost soluționat.

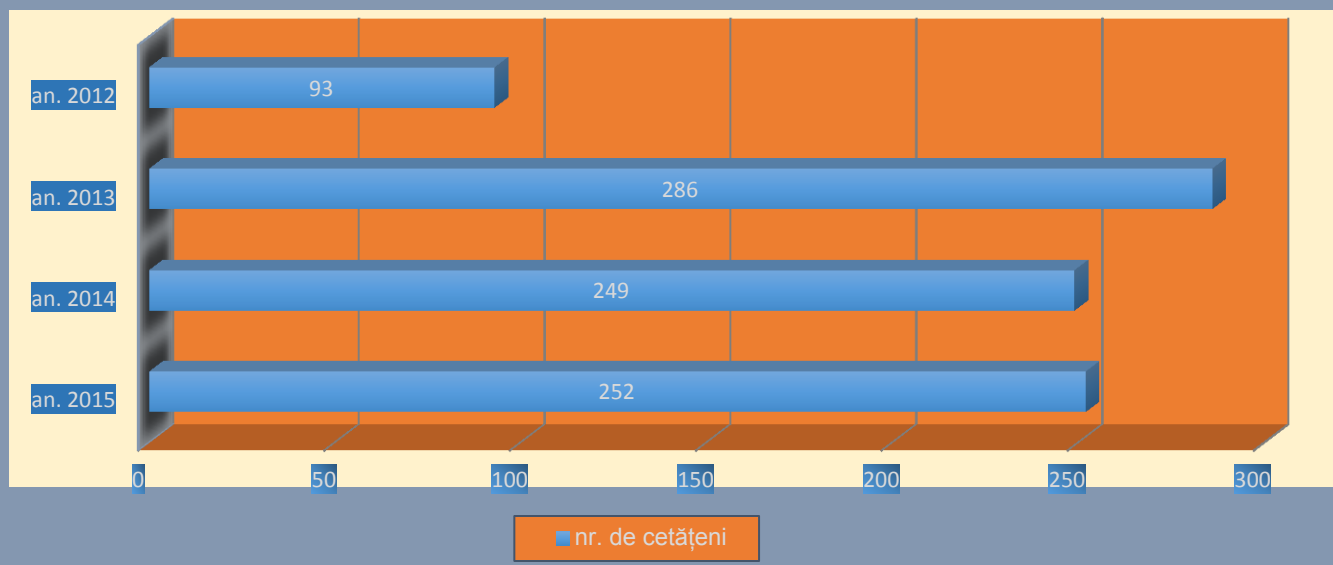
În acest aspect, informațiile difuzate în mass-media sunt contrare obiectului examinării, or, atât prima instanță cât și instanța de recurs, au examinat o chestiune de procedură, care se referă la autorizarea președintelui de ședință de înregistrare video a ședinței de judecată.

În circumstanțele descrise, informațiile plasate în sursele electronice de informare în masă, sub genericul de soluționare a litigiului în fond, prin obligarea de către instanțele de judecată a Agenției Proprietății Publice să încheie un contract de vânzare-cumpărare în privința unui teren de 1,17 ha, sunt eronate și au indus în eroare opinia publică.

Notele informative pe aceste cazuri au constituit obiect de discuții la ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

În perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2015, de Inspekția Judiciară au fost primiți în **audiență 252 de cetățeni**. Majoritatea persoanelor primite la audiențe invocau încălcarea termenelor de examinare a cauzelor, încălcarea termenului de redactare a hotărârilor, neeliberarea copiei hotărârii traduse în limba rusă, legalitatea hotărârilor și încheierilor instanțelor de judecată, cărora în procesul audienței li s-au explicat drepturile lor procesuale, competențele Consiliului Superior al Magistraturii, ale instanțelor ierarhic superioare, dreptul de contestare a soluțiilor etc.

Dinamica audiențelor pe an. 2012-2015

De asemenea, Inspekția judiciară, în perioada sus-menționată, a examinat **9 demersuri ale Procurorului General** a Republicii Moldova, care au avut ca obiect eliberarea acordului Consiliului Superior al Magistraturii la pornirea urmăririi penale împotriva a **17 judecători**, dintre care **7 au fost admise și 2 respinse**.

În conformitate cu art. 19 alin. (4) și (5) al Legii nr. 544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, urmărirea penală împotriva judecătorului poate fi pornită doar de către Procurorul General sau prim-adjunctul, iar în lipsa acestuia de către un adjunct în temeiul ordinului emis de Procurorul General, cu acordul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile Codului de procedură penală. În cazul săvârșirii de către judecător a infracțiunilor specificate la art.243, 324, 326 și 330² ale Codului penal al Republicii Moldova, precum și în cazul infracțiunilor flagrante, acordul Consiliului Superior al Magistraturii pentru pornirea urmăririi penale nu este necesar.

Astfel, prin Hotărîrea CSM nr. 133/7 din 03 martie 2015, pentru încălcarea art. 307 alin. (1) CP a fost eliberat acordul de pornire a urmăririi penale împotriva ex-judecătorului Judecătoriei Economice de Circumscripție, **Serghei Namașco**;

- prin Hotărîrea CSM nr. 169/8 din 10 martie 2015, pentru încălcarea art.307, 332 CP a fost eliberat acordul de pornire a urmăririi penale împotriva judecătorilor Curții de Apel Chișinău, **Marina Anton, Nina Traciuc, Mihail Ciugureanu, Ion Secrieru, Iurie Cotruță**;

- prin Hotărîrea CSM nr. 290/9 din 28 aprilie 2015, pentru încălcarea art. 324 CP a fost suspendat din funcție judecătorul Judecătoriei Anenii-Noi, **Veceslav Panfilii**;

- prin Hotărîrea CSM nr. 436/18 din 09 iunie 2015, pentru încălcarea art. 307, 332 CP a fost eliberat acordul de pornire a urmăririi penale împotriva judecătorului Judecătoriei Orhei, **Vasilii Nagruța**;

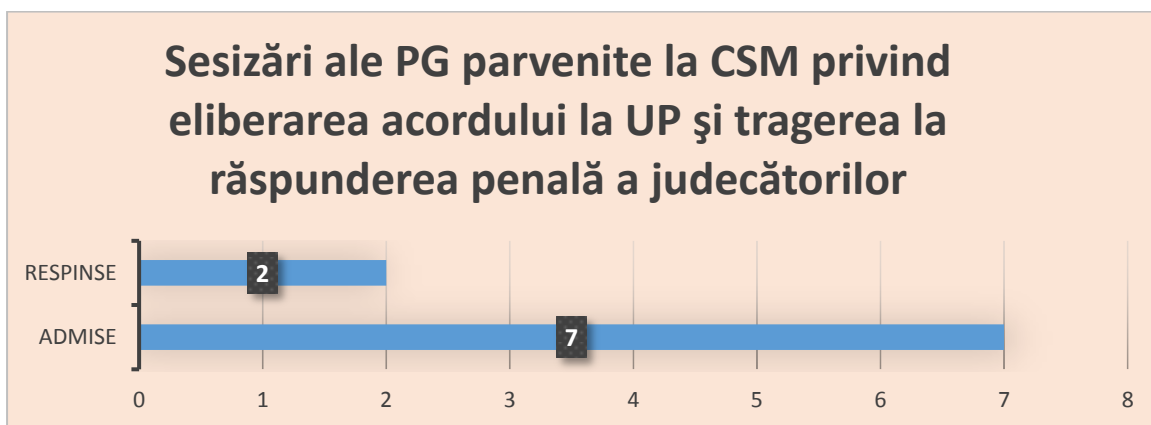
- prin Hotărîrea CSM nr. 459/19 din 23 iunie 2015, pentru încălcarea art. 307 alin. (1) CP a fost eliberat acordul de pornire a urmăririi penale împotriva ex-judecătorului Judecătoriei Strășeni, **Mihail Gavriliță**;

- prin Hotărîrea CSM nr. 543/22 din 14 iulie 2015, pentru încălcarea art. 42, 307 alin. (1), 328, 332 CP a fost eliberat acordul de pornire a urmăririi penale împotriva judecătorului

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău transferat temporar din cadrul Judecătoria Comerciale de Circumscripție, **Iurie Țurcan**;

- prin Hotărîrea CSM nr. 816/32 din 29 octombrie 2015, pentru încălcarea art. 307 alin. (1) CP a fost eliberat acordul de pornire a urmăririi penale împotriva judecătorului Judecătoria Strășeni, **Vasile Rusu**.

Totodată, prin Hotărîrile CSM nr. 204/9 din 18 martie 2015 și nr. 518/21 din 07 iulie 2015, au fost respinse demersurile Procurorului General privind eliberarea acordului de pornire a urmăririi penale pentru încălcarea art. 307 alin. (1) CP împotriva judecătorilor Curții de Apel Chișinău, **Domnica Manole, Sergiu Arnăuț, Gheorghe Crețu** și judecătorilor Curții Supreme de Justiție, **Ion Druță, Iulia Sîrcu, Valentina Clevadi**.

În același timp, Inspecția judiciară în perioada de raportare a verificat temeiul respingerii de către Președintele Republicii Moldova a candidaturilor propuse de Consiliul Superior al Magistraturii pentru:

- numirea în funcția de judecător;
- numirea în funcție de judecător până la atingerea plafonului de vârstă;
- numirea prin transfer în funcție de judecător la Curțile de Apel.

În urma verificărilor efectuate de Inspecția judiciară au fost întocmite **9** Note informative, care au fost examinate în cadrul ședințelor plene ale Consiliului Superior al Magistraturii.

Reeșind din cele menționate din activitatea Inspecției judiciare, derivă că, Inspecția judiciară exercită funcții deosebit de importante pentru asigurarea respectării de către judecători a normelor etice și disciplinare, care sunt esențiale pentru asigurarea integrității sistemului judecătoresc.

CAPITOLUL IV

ADMINISTRAREA INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (3) din Legea privind organizarea judecătorească, instanțele judecătorești se asigură cu numărul necesar de judecători, precum și cu numărul necesar de personal în condițiile prezentei legi și ale hotărîrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

În vederea realizării acestei prevederi legale, prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 70/2 din 27 ianuarie 2015, a fost aprobat efectivul limită de personal pe anul 2015 pentru instanțele judecătorești cu modificările ulterioare aprobate prin Hotărîrea CSM nr. 378/16 din 19 mai 2015. Astfel, efectivul limită de unități al instanțelor judecătorești a fost aprobat cu specificarea acestuia pe fiecare instanță aparte, după cum urmează:

- Curtea Supremă de Justiție, în limita de 253 unități, inclusiv, 33 posturi de judecător;
- curțile de apel, în limita de 468 unități, inclusiv, 94 posturi de judecător;
- judecătorii, în limita de 1874 unități, inclusiv, 343 posturi de judecători.

Reieșind din aceasta, de către instanțele judecătorești au fost elaborate scheme de încadrare ”începînd cu 01 ianuarie 2015” și prezentate Consiliului Superior al Magistraturii pentru aprobare și avizare la Ministerul Finanțelor.

Ulterior, la unele categorii de personal au avut loc modificări ale salariilor de funcție, inclusiv:

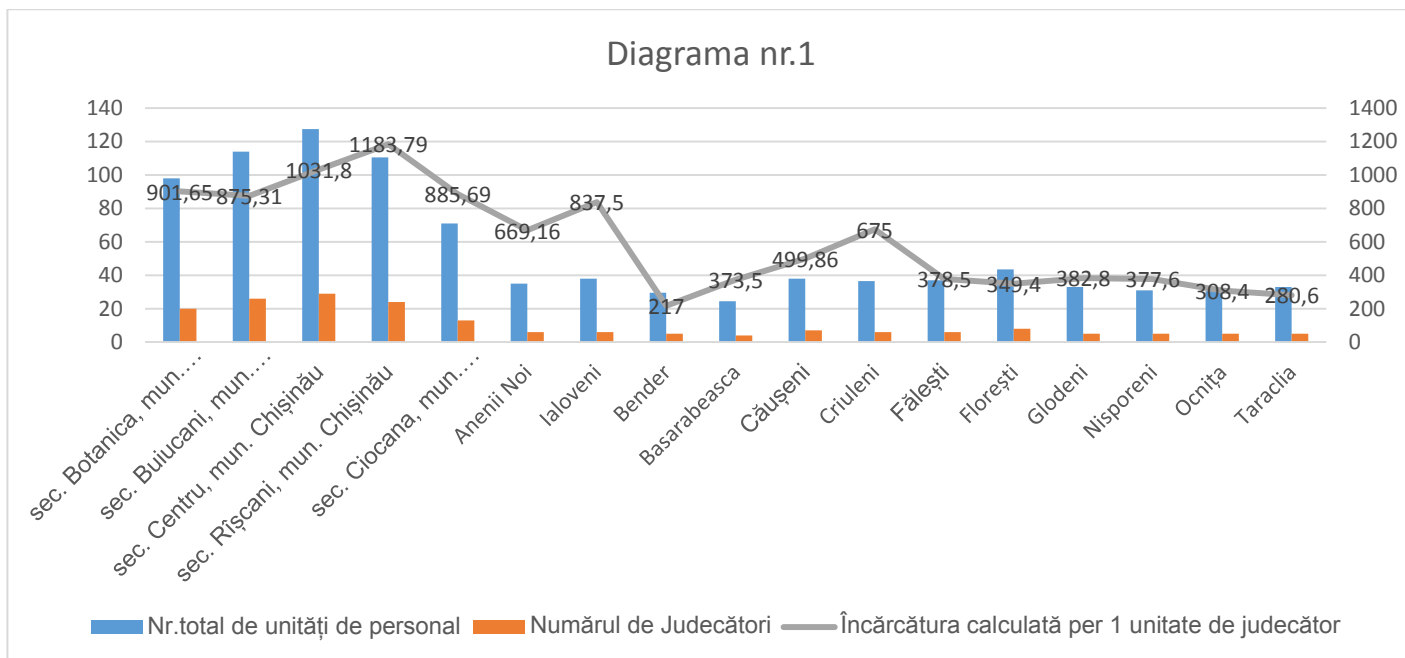
- începînd cu 1 martie 2015, au fost majorate treptele de salarizare la funcționari publici în baza rezultatelor evaluării performanțelor individuale,

- începînd cu 01 aprilie 2015 s-au majorat salariile judecătorilor, fiind aplicat coeficientul $K=0,9$ la salariul realizat pe economie pentru anul 2014, calculat conform prevederilor legislației în vigoare.

Aceasta a condiționat majorarea salariilor de funcție în mediu la funcționari publici cu 4% și la judecători cu 11%. Prin urmare, dacă la începutul anului 2015 salariul de funcție al judecătorilor din judecătoria a constituit 10140 - 11830 lei, începînd cu 01 aprilie 2015 acesta a fost stabilit în mărime de 11264 - 13142 lei, iar salariul de funcție al judecătorilor din cadrul curților de apel s-a majorat de la 13520 - 14534 lei pînă la 15019 - 16146 lei, reieșind din vechimea muncii în funcția de judecător.

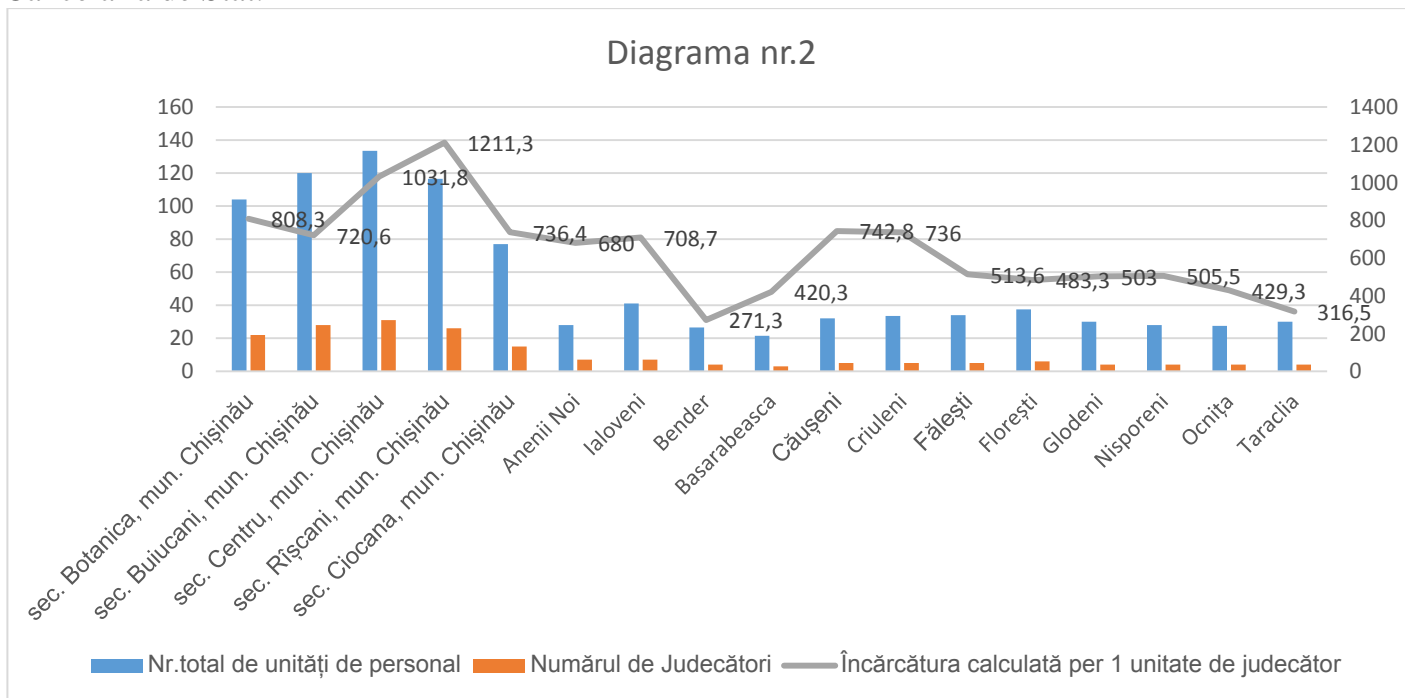
În acest context, prin intermediul Consiliului Superior al Magistraturii, au fost elaborate noi scheme de încadrare ”începînd cu 01 martie 2015”, care la fel au fost aprobate de către Consiliul Superior al Magistraturii și înregistrate la Ministerul Finanțelor.

Suplimentar, în rezultatul analizei statistice judiciare vizavi de volumul de lucru, cu certitudine s-a stabilit că, în unele instanțe judecătorești încărcătura calculată din volumul de lucru per judecător este cu mult mai majoră față de alte instanțe și anume în instanțele municipiului Chișinău sectoarele Botanica, Buiucani, Centru, Ciocana, Rîșcani, după cum urmează în diagrama nr. 1:

Astfel, pe parcursul anului au fost efectuate unele modificări a numărului de personal, cu redistribuirea posturilor de judecători și, respectiv, grefieri și asistenți judiciari de la Judecătoriile Bender, Basarabeasca, Căușeni, Criuleni, Fălești, Florești, Glodeni, Nisporeni, Ocnîța și Taraclia, către Judecătoriile mun. Chișinău, Anenii Noi și Ialoveni, aprobate prin Hotărîrea CSM nr. 331/15 din 05 mai 2015.

Concomitent, în legătură cu instalarea sistemului de pază la Judecătoria Vulcănești, prin Hotărîrea CSM nr.411/17 din 02 iunie 2015, au fost redistribuite 2 unități de personal auxiliar de la judecătoria la CSM. În urma acestor modificări au fost elaborate și aprobate 18 state de pe personal noi, care au fost coordonate de către Consiliul Superior al Magistraturii, fiind avizate centralizat la Cancelaria de Stat.

În diagrama nr. 2 putem urmări modificările pentru instanțele unde numărul de personal s-a micșorat, dar pentru judecătoriile municipiului Chișinău nu se observă modificări esențiale, pe motiv că, concomitent s-a majorat și volumul de lucru.

În acest context, prin Hotărîrea CSM nr. 774/30 din 20.10.2015, s-a aprobat distribuirea a 11 posturi de judecători din contul unităților stabilite pentru instanțele din stînga Nistrului și a cîte 11 posturi de grefieri și asistenți judiciari în instanțele mun. Chișinău, Bălți, precum și Curtea de Apel Chișinău.

Suplimentar, prin Hotărîrile CSM nr. 671/26 din 15 septembrie 2015, nr. 865/35 din 17 noiembrie 2015, s-a majorat efectivul limită pentru judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău cu 7 unități de personal, inclusiv, cu cîte 1 post de judecător, asistent judiciar și grefier, alocate suplimentar din numărul de rezervă și 4 posturi redistribuite de la alte instanțe. Prin Hotărîrea CSM nr.962/39 din 15 decembrie 2015, s-a acceptat majorarea efectivului limită pentru Judecătoria Centru, mun. Chișinău, cu 7 unități de personal.

Statele de personal elaborate în baza acestor hotărîri au fost prezentate Cancelariei de Stat pentru înregistrare, fiind respinse pe motivul imposibilității identificării unor rezerve financiare care ar putea fi direcționate pentru finanțarea acestor posturi. Astfel, ținînd cont de importanța problemei abordate, majorarea unităților de personal și alocarea mijloacelor suplimentare va fi examinată la etapa definitivării proiectului bugetului pentru anul 2016.

În total, pe parcursul anului de către Direcția administrare judecătorească au fost verificate și prezentate spre înregistrare 45 state de personal și 126 scheme de încadrare elaborate de către instanțe judecătorești.

4.1 Bugetul instanțelor judecătorești

În legătură cu neadoptarea Legii bugetului de stat pe anul 2015, la dispoziția Ministerul Finanțelor nr. 06/1-17/86 din 23 decembrie 2014 de la începutul anului a fost aplicat bugetul provizoriu. Bugetul provizoriu a fost întocmit și executat în corespundere cu prevederile legii bugetare din anul precedent, luînd în considerare modificările operate pe parcursul anului, cu excludere sau reducerea volumului programelor de cheltuieli finalizate.

Astfel, pentru instanțele judecătorești au fost prevăzute alocații în sumă de 286210,2 mii lei, doar 73 la sută din suma aprobată de către Consiliul Superior al Magistraturii la proiectul bugetului, iar alocațiile pentru investiții și reparații capitale au fost incluse doar pentru obiectivele tranzitorii din anul 2014, aflate în curs de execuție, ceea ce a dus la tergiversarea inițierii procedurilor de achiziții pentru această categorie de cheltuieli.

Mai mult ca atît, din alocațiile bugetului provizoriu instanțele judecătorești au fost nevoite să achite și datoriile creditoare în sumă de 5307,0 mii lei, care s-au format la sfîrșitul anului precedent din motivul nefinanțării documentelor de plată prezentate la Trezoreria de Stat.

Odată cu adoptarea Legii bugetului de stat pe anul 2015 nr.72 din 12 aprilie 2015, alocațiile instanțelor judecătorești au fost majorate pînă la **399435,7 mii lei**, inclusiv, la componenta de bază 398892,7 mii lei și 543,0 mii lei la mijloace speciale.

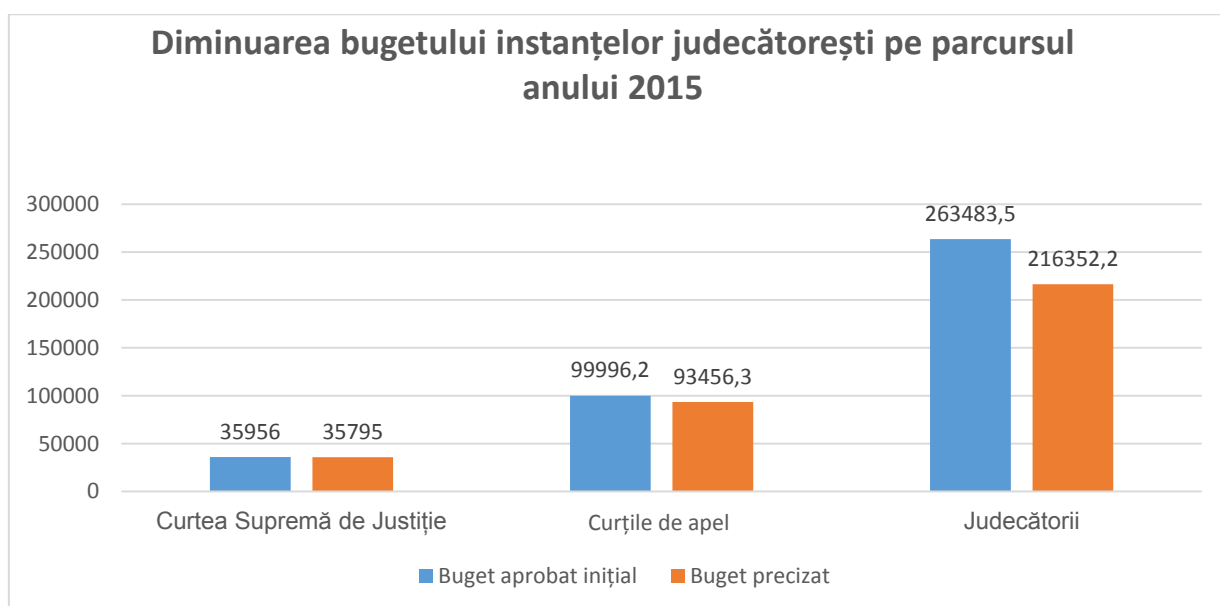
Totodată, în legătură cu evoluțiile macroeconomice, insuficiența surselor interne de finanțare și lipsa suportului bugetar extern, Ministerului Finanțelor a informat autoritățile publice centrale, inclusiv, Consiliul Superior al Magistraturii despre blocarea temporară a cheltuielilor prevăzute a fi efectuate din suportul bugetar pentru reformarea justiției. Astfel, conform procesului verbal privind consultările bugetare din 17 iulie 2015, suma blocată la această categorie de cheltuieli a constituit 75619,4 mii lei.

Ulterior, prin Legea nr. 200 din 20.11.2015, au fost introduse modificări în Legea bugetului de stat pe anul 2015, fiind micșorate alocațiile, inclusiv ale instanțelor judecătorești cu **53662,2 mii lei, circa 13,4%**. Suplimentar, 170,0 mii lei au fost redirecționate la bugetul Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii pentru acoperirea datoriilor formate la plata mărfurilor și serviciilor.

Astfel, planul precizat pe an a constituit **345603,5 mii lei**, fiind repartizat pe programe, după cum urmează:

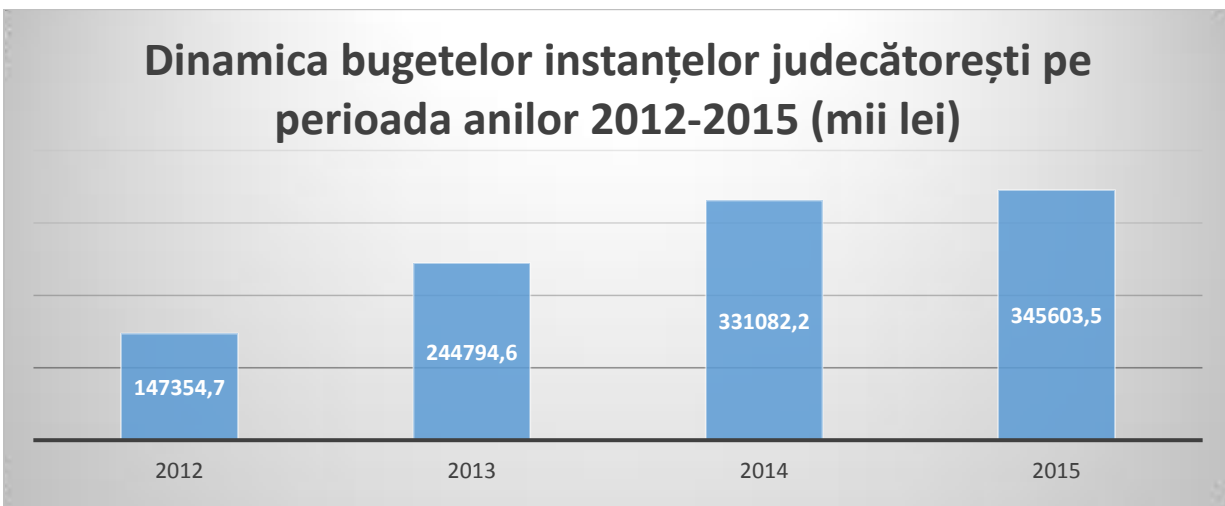
- 4003 ”Supremație judecătorească” – 35795,0 mii lei;
- 4004 ”Înfăptuirea judecătii în curțile de apel” – 93456,3 mii lei;
- 4005 ”Înfăptuirea judecătii în judecătorii” – 216352,2 mii lei.

În diagrama ce urmează putem urmări diminuarea bugetelor instanțelor judecătorești pe parcursul anului față de bugetul aprobat inițial.

Necătfînd la toate circumstanțele negative apărute pe parcursul anului 2015, totuși putem urmări o majorare a alocațiilor instanțelor judecătorești față de anii precedenți, dar mai puțin esențială. Prin urmare, dacă vom compara bugetele instanțelor pe ultimii trei ani, observăm că în anul 2014 alocațiile au crescut cu 35,2% față de anul 2013, pe cînd în anul **2015 s-au majorat doar cu circa 4,4%** față de anul precedent, iar rata inflației medie pe anul 2015 a fost 9,7%.

Dinamica bugetului aprobat pentru instanțele judecătorești pe perioada anilor 2012-2015 poate fi urmărită în graficul de mai jos.

Este de menționat faptul că, începînd cu anul 2012 majorarea bugetelor instanțelor judecătorești în mare măsură se datorează alocațiilor din suportul bugetar pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016.

Astfel, pentru realizarea reformei justiției pe anul 2015 pentru judecătorii și curți de apel au fost aprobate inițial alocații în sumă de **135652,4 mii lei**, prevăzute pentru realizarea acțiunilor din Planul de acțiuni pentru implementarea SRSJ, după cum urmează:

- *acțiunea 1.1.12.7 "Construcția/renovarea sediilor instanțelor judecătorești"* – aprobat inițial 95527,8 mii lei, care au inclus cheltuieli pentru investiții și reparații capitale în curțile de apel Chișinău și Cahul, și judecătoriile: Bălți, Briceni, Cantemir, Căușeni, Dondușeni, Drochia, Dubăsari, Edineț, Fălești, Florești, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Ocnița, Sîngerei, Șoldănești, Taraclia, Telenești, Ungheni, precum și judecătoriile municipiului Chișinău;

- *acțiunea 1.2.2.5 "Asigurarea fiecărei instanțe judecătorești cu suportul tehnic necesar aplicării Programului integrat de gestionare a dosarelor"* – aprobat 197,1 mii lei, necesare pentru procurarea tehnicii de calcul pentru judecătoriile Fălești, Hîncești și judecătoriile municipiului Chișinău;

- *acțiunea 1.2.2.5 "Asigurarea instanțelor cu echipamentul necesar înregistrării audio/video a ședințelor de judecată"* – aprobate 643,7 mii lei, echipamentului necesar la judecătoriile: Dubăsari, Fălești, Rezina, Șoldănești, Telenești și judecătoriile municipiului Chișinău;

- *acțiunea 1.3.10.2 "Introducerea funcției de asistent judiciar în instanțele judecătorești"* – aprobat 39283,8 mii lei, necesare pentru cheltuielile de personal calculate pentru 437 unități de asistenți judiciari din toate instanțele.

Însă, după cum s-a menționat anterior, în legătură cu lipsa suportului bugetar extern, a treia parte din aceste alocații, și anume 43578,0 mii lei, au fost inițial blocate, apoi diminuate. Astfel, alocațiile prevăzute pentru realizarea reformei justiției în bugetul precizat au constituit **92074,4 mii lei**.

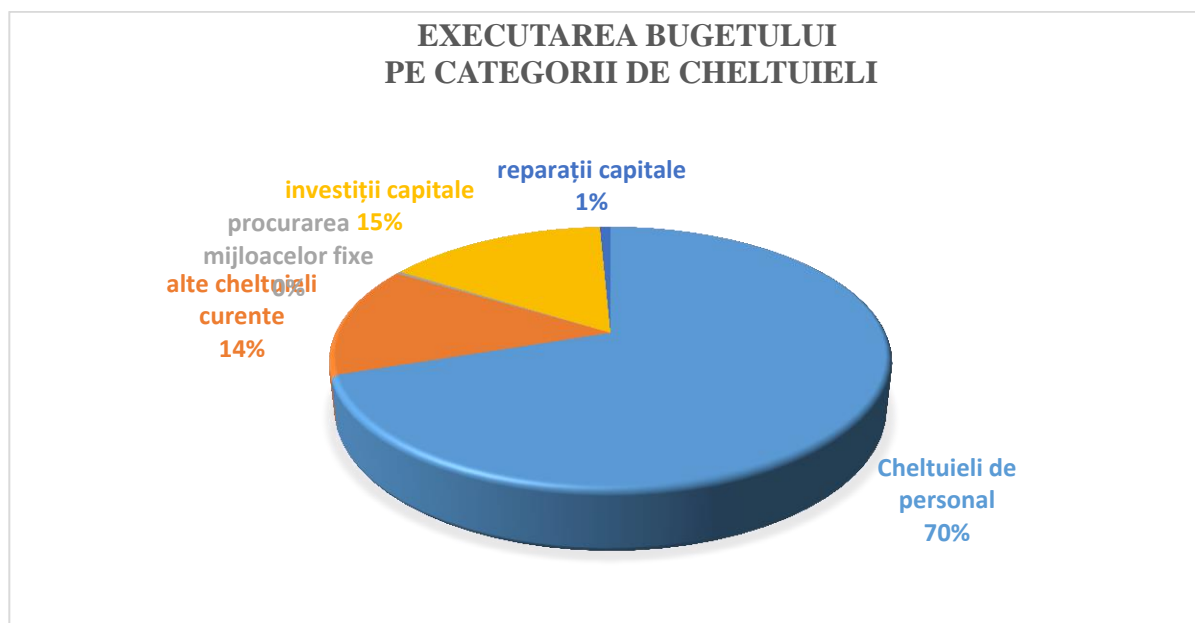
Respectiv, cea mai mare sumă a fost diminuată la acțiunea "Construcția/ renovarea sediilor instanțelor judecătorești" – cu 38867,7 mii lei. În acest context, în cursul anului au fost finanțate doar obiectele aflate în curs de execuție, care au reușit inițierea lucrărilor în prima jumătate a anului. Prin urmare, din 26 de instanțe judecătorești care au planificat lucrări de construcție și reparație capitală, doar 7 au fost finanțate, inclusiv: Curtea de Apel Chișinău, judecătoriile Ungheni, Nisporeni, Drochia, Taraclia și judecătoriile mun. Chișinău sect. Buiucani și sect. Rîșcani. Pe lângă aceasta, 5 instanțe au reușit să întocmească documentația de proiect.

Executarea bugetului instanțelor judecătorești pe anul 2015 s-a efectuat în sumă de 323301,5 mii lei, ce constituie 93,5% din planul precizat și cu 2% mai puțin față de procentul executării în anul precedent. Rata scăzută de executare este motivată prin aplicarea bugetului provizoriu, care nu a permis inițierea unor proceduri de achiziții publice planificate la începutul anului și achiziționarea mărfurilor și serviciilor, prin blocarea de către Ministerul Finanțelor a unor tipuri de cheltuieli, precum și de neexecutarea unui număr mare a documentelor de plată de către Trezoreria de stat, suma totală nefinanțată constituie 4240,2 mii lei.

Pe categorii de cheltuieli, alocațiile au fost executate în felul următor:

- cheltuieli de personal – 225894,3 mii lei,
- alte cheltuieli curente – 44540,4 mii lei,
- procurarea mijloacelor fixe – 988,8 mii lei,
- investiții capitale – 49509,6 mii lei,
- reparații capitale – 2368,4 mii lei.

Componența cheltuielilor executate de către instanțele judecătorești pe anul 2015 în rapoarte procentuale poate fi prezentată prin diagrama de mai jos.

La capitolul cheltuieli curente, care includ și cheltuieli de personal procentul executării planului este de circa 94,3 la sută, soldul neutilizat a constituit 16986,0 mii lei.

Cheltuielile de personal constituie circa 70% din toate cheltuielile instanțelor judecătorești și au fost aprobate inițial pentru anul 2015 în sumă de 251076,6 mii lei, inclusiv 39283,8 mii lei la tipul 478 "Realizarea reformei în domeniul justiției", pentru asistenții judiciari. Aceste cheltuieli includ fondul de salarizare calculat pentru 2593 unități de personal, inclusiv 470 posturi de judecător, aprobate prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 70/2 din 27 ianuarie 2015. La estimarea cheltuielilor de personal ale instanțelor judecătorești pe anul 2015 s-a ținut cont de majorările salariale prevăzute pentru anul respectiv.

Reieșind din economiile formate, pe parcursul anului suma alocațiilor la cheltuieli de personal a fost diminuată cu 16414,9 mii lei, inclusiv 11864,0 mii lei la rectificarea bugetului de stat pe anul 2015. Suplimentar, din contul funcțiilor vacante și indemnizațiilor pentru incapacitatea

temporară de muncă, s-au format economii de mijloace financiare, care au fost redirecționate la solicitarea instanțelor judecătorești pentru acoperirea altor necesități. Este de menționat că, la sfârșitul anului 2015 în instanțele judecătorești au fost 272 locuri vacante.

Analizând cheltuielile salariale pe categorii de personal în anul de raportare, constatăm că salariul mediu calculat al unui judecător pe lună a constituit 12,9 mii lei, al unui funcționar public 4,3 mii lei pe lună și la personalul de deservire tehnică și auxiliar în mediu 2,3 mii lei pe lună.

Planul precizat la **alte cheltuieli curente**, cu excluderea cheltuielilor de personal a constituit 52602,8 mii lei. Cheltuielile executate la această categorie au constituit 44540,4 mii lei, formând un sold neutilizat în mărime de 8062,4 mii lei.

După cum s-a menționat anterior, suma neexecutată la acest capitol s-a format urmare a nefinanțării documentelor de plată prezentate de către instanțele judecătorești trezoreriilor teritoriale. În legătură cu aceasta, toate instanțele judecătorești au format datorii cu diferiți creditori în mărime de 4948,1 mii lei, care urmează a fi achitată din bugetul anului 2016.

La compartimentul **Investiții/reparații capitale**, după cum s-a menționat, au fost aprobate inițial alocații din suportul bugetar pentru reforma justiției în mărime de 95527,8 mii lei, cu diminuarea ulterioară pînă la 56839,3 mii lei, iar executatul a constituit 51878,0 mii lei. Neutilizate au rămas 4961,3 mii lei din care 4854,2 mii lei la Judecătoria Ungheni.

Cele mai mari alocații pentru anul 2015, au fost aprobate inițial pentru efectuarea lucrărilor de investiții capitale, inclusiv:

- la Curtea de Apel Chișinău – 33263,4 mii lei, pentru extinderea sediului,
- la Judecătoria Ungheni – 24377,0 mii lei, pentru construcția Palatului justiției,
- la Judecătoria Centru mun. Chișinău – 8518,8 mii lei, pentru reparația capitală a sediului,
- la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău – 5781,0 mii lei, pentru reparația capitală a sediului,
- la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău – 3231,0 mii lei, pentru extinderea sediului.

Din instanțele nominalizate, la rectificarea bugetului s-au micșorat alocațiile la Judecătoria Ungheni cu 13557,0 mii lei și la Judecătoria Centru mun. Chișinău cu – 8458,8 mii lei. Suplimentar la acest capitol s-au diminuat alocațiile încă la 19 instanțe.

Informația privind precizarea alocațiilor aprobate inițial, precum și executarea acestora se vede în tabelul ce urmează.

n/o	Instanța	Aprobat inițial	Rectificat	Executat
1	Judecătoria Bălți	650,0		
2	Judecătoria Briceni	800,0	16,9	16,9
3	Judecătoria Cantemir	1676,0		
4	Judecătoria Căușeni	556,1		
5	Judecătoria Dondușeni	540,5		
6	Judecătoria Drochia	700,0	578,8	578,8
7	Judecătoria Dubasari	130,0		
8	Judecătoria Edineț	1000,0	1,7	1,7
9	Judecătoria Fălești	1300,0		
10	Judecătoria Florești	1044,0		
11	Judecătoria Hîncești	700,0	47,2	47,2
12	Judecătoria Ialoveni	1000,0	197,2	197,1

13	Judecătoria Nisporeni	1500,0	1500,0	1500,0
14	Judecătoria Ocnița	643,5		
15	Judecătoria Orhei		13,0	13,0
16	Judecătoria Sîngerei	360,0	6,4	6,4
17	Judecătoria Șoldănești	922,1	25,4	25,4
18	Judecătoria Taraclia	1313,7	1178,0	1177,9
19	Judecătoria Telenești	1000,0		
20	Judecătoria Vulcănești		119,2	119,1
21	Judecătoria Ungheni	24377,0	10820,0	5965,8
22	Judecătoria Sect. Botanica	3000,0		
23	Judecătoria Sect. Buiucani	5781,0	5781,0	5761,7
24	Judecătoria Sect. Centru	8518,8	60,0	59,9
25	Judecătoria Sect. Ciocana	720,7		
26	Judecătoria Sect. Rîșcani	3231,0	3231,0	3143,8
27	Curtea de Apel Chișinău	33263,4	33263,4	33263,4
28	Curtea de Apel Cahul	800,0		
	Total	95527,8	56839,3	51878,0

Totodată, pe parcursul anului 2015 din partea instanțelor judecătorești au parvenit solicitări privind alocații suplimentare la categoria respectivă de cheltuieli; după cum urmează:

- Curtea de Apel Chișinău – în sumă de 17884,3 mii lei, pentru lucrări de investiții suplimentare, neprevăzute anterior;
- Curtea Supremă de Justiție – în sumă de 6599,2 mii lei, pentru reconstrucția cantinei;
- Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău – 1000,0 mii lei, pentru elaborarea documentației de proiect pentru extinderea sediului;
- Judecătoria Centru mun. Chișinău – 13199,0 mii lei, pentru reparația capitală a sediului;
- Judecătoria Florești – 1250,0 mii lei, pentru reparația capitală a sediului;
- Judecătoria Căușeni – 556,1 mii lei, pentru reparația capitală a arhivei;
- Judecătoria Nisporeni – 106,3 mii lei, pentru lucrări de reparații neprevăzute.

Solicitățile în cauză au fost acceptate de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, fiind emise hotărâri în acest sens. Dar, reieșind din bugetul de stat auster și aplicarea de la începutul anului curent a bugetului provizoriu, nu a fost posibilă acoperirea acestor necesități.

Totodată, la aprobarea Legii bugetului de stat pe anul 2016, precum și pe parcursul anului, se va reveni la problema respectivă, în vederea înaintării propunerilor de soluționare a acesteia.

Concomitent cu executarea bugetului pe anul 2015, în primul semestru al anului respectiv pentru instanțele judecătorești a derulat procedura elaborării propunerilor de buget pentru anul 2016 și estimărilor pentru anii 2017-2018 conform necesităților reale, care au fost analizate și generalizate de către Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii.

În contextul reformei managementului finanțelor publice, propunerile de buget urmau să fie elaborate și prezentate în baza Clasificației bugetare noi și conform Setului metodologic, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 191 din 31 decembrie 2014.

Astfel, propunerile de buget pentru anul 2016 și estimărilor pentru anii 2017-2018 au fost analizate și agregate prin aplicarea noului Sistem Informațional de Management Financiar.

În scopul dezvoltării capacităților necesare pentru elaborarea propunerilor de buget în condițiile reformei managementului finanțelor publice, Consiliul Superior al Magistraturii a organizat și desfășurat instruirii pentru contabili-șefi din instanțele judecătorești.

Proiectele de buget prezentate de către instanțe au fost examinate în cadrul ședinței Consiliului Superior al Magistraturii și aprobate prin Hotărârea nr. 614/25 din 02 septembrie 2015, după care au fost expediate Ministerului Finanțelor și propuse spre aprobare Parlamentului RM.

Astfel, pentru instanțele judecătorești au fost propuse spre aprobare pentru anul 2016 alocații în sumă de 438418,6 mii lei, cu 92815,1 mii lei (26,9%) mai mult decât în bugetul precizat pe anul 2015 și cu 12489,2 mii lei mai mult decât plafonul-limită stabilit de către Ministerul Finanțelor.

4.2 Analiza activității instanțelor judecătorești

A. Volumul total de activitate la nivelul instanțelor judecătorești

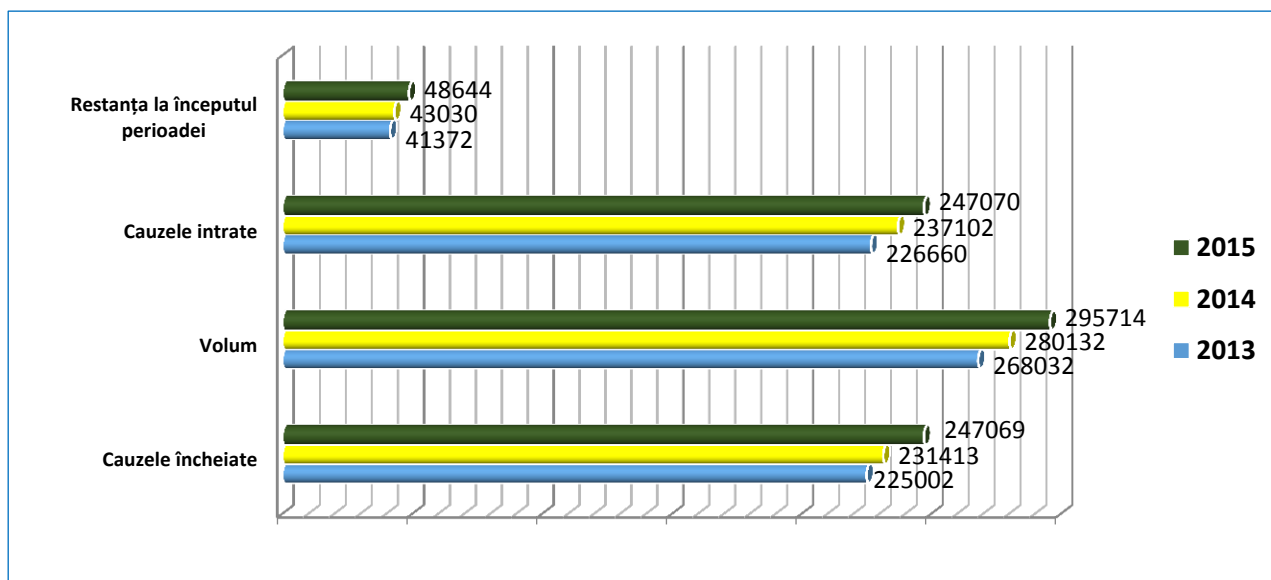
În anul 2015 la nivelul întregii țări au activat **42** judecătorii de drept comun, **2** judecătorii specializate - Judecătoria Militară și Judecătoria Comercială de Circumscripție, **4** curți de apel și Curtea Supremă de Justiție.

Toate aceste instanțe împreună au înregistrat în perioada anului 2015 un volum total de activitate de **295714** dosare (cu 5,6% mai mult decât în anul 2014). În anul precedent a fost înregistrat un volum de activitate de **280132** cauze total.

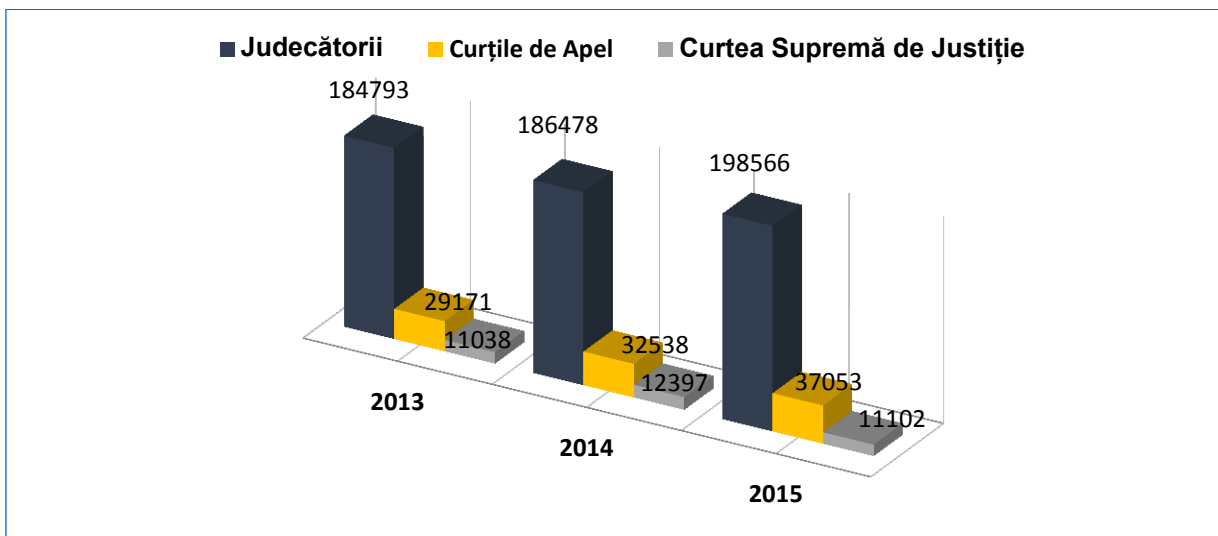
În urma analizei datelor statistice generalizate în anul 2015 constatăm că, volumul de lucru în cadrul instanțelor judecătorești în comparație cu anii precedenți sporește de la an la an.

În perioada anului 2015 au fost soluționate la nivel național **247069** cauze, ceea ce reprezintă un procent de 6,8 mai mare decât în anul 2014. În perioada anului precedent instanțele judecătorești au soluționat **231413** cauze.

Comparând volumul cauzelor pe perioada anilor 2013-2015 vom observa o dinamică în creștere reprezentată în următoarea diagramă:

În diagrama de mai jos putem observa mai detaliat dinamica cauzelor soluționate, fiind clasificate pe judecătorii de drept comun, curțile de apel și Curtea Supremă de Justiție, fiind excluse judecătoriile specializate:

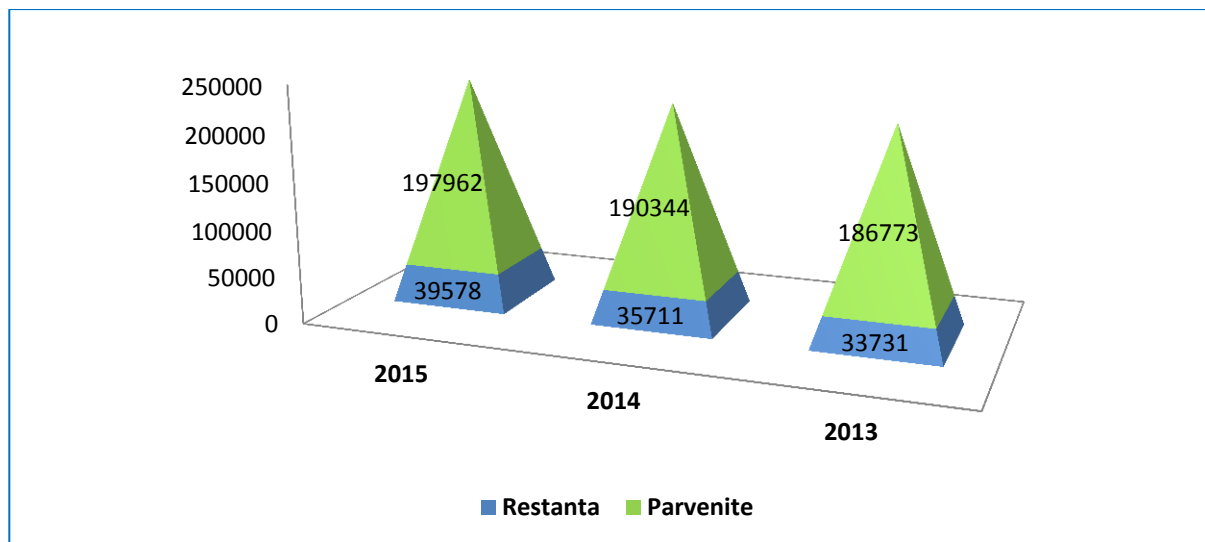

1. Volumul de activitate al judecătoriilor

În anul 2015 la judecătorii, în afară de judecătoriile specializate, s-au aflat pe rol **237540** cauze, inclusiv restanța de la sfârșitul anului 2014.

Volumul de activitate la judecătoriile de drept comun, în anul 2015 s-a majorat față de anul precedent cu 5,1% sau cu 11485 dosare, iar în comparație cu anul 2013 cu 7,7% sau cu 17036 cauze.

În diagrama de mai jos se expune dinamica volumului de lucru pentru ultimii trei ani:

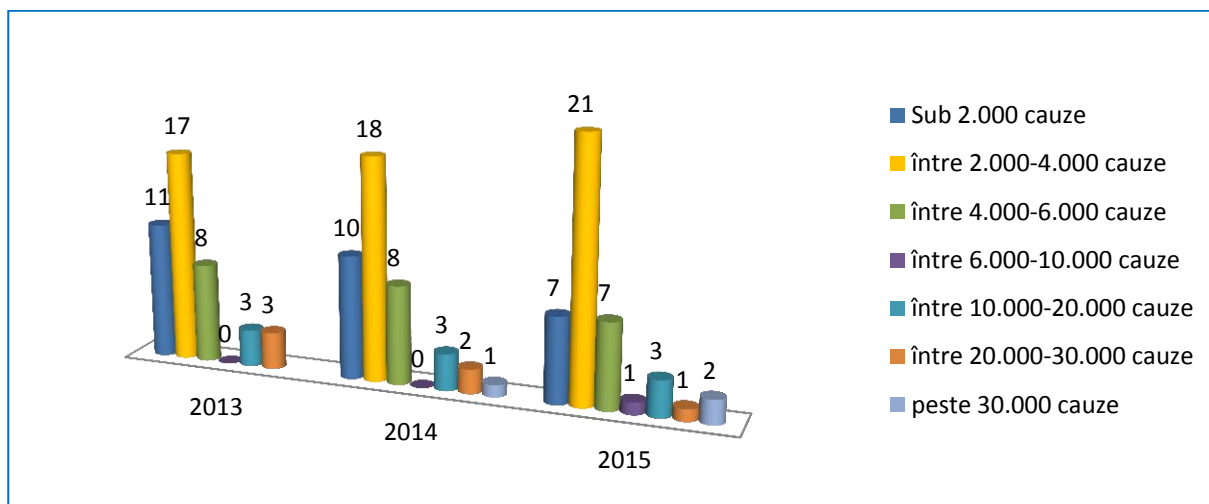

În perioada anilor 2013 – 2015, restanța dosarelor s-a majorat cu 17,3%, iar numărul dosarelor parvenite s-a majorat cu 5,9%.

În funcție de volumul de activitate în perioada anului 2015, judecătoriile pot fi grupate în felul următor:

- cu volum situat sub **2000** cauze – 7 instanțe;
- cu volum cuprins între **2000 - 4000** cauze – 21 instanțe;
- cu volum cuprins între **4000-6000** cauze - 7 instanțe;
- cu volum cuprins între **6000-10000** cauze - 1 instanță
- cu volum cuprins între **10000-20000** cauze - 3 instanțe;
- cu volum cuprins între **20000-30000** cauze - 1 instanță;
- cu un volum de peste **30000** de cauze – 2 instanță.

O analiză comparativă cu anii precedenți (2013-2015) și evoluția volumului de activitate al judecătorilor se poate vedea în următoarea diagramă:

După cum observăm din diagrama de mai sus, în anul 2015 – 21 instanțe au avut un volum de lucru între **2000-4000** cauze, însă în anul 2014 s-au aflat 18 instanțe în gruparea dată. Ceea ce ne arată că volumul de lucru sporește de la un an la altul.

Analizând grupările volumului de lucru observăm că cele mai multe judecătoria sunt în volumul cuprins între **2000-4000** cauze. Aceste judecătoria le puteți observa în tabelul de mai jos:

	Judecătoria	Volumul de activitate anul 2015	Volumul de activitate anul 2014	Volumul de activitate anul 2013
1	Briceni	3328	2764	3008
2	Cantemir	2304	2279	2281
3	Călărași	3163	3566	3358
4	Căușeni	3714	3499	3567
5	Ciadîr-Lunga	2356	2173	2082
6	Cimișlia	2974	3047	3308
7	Comrat	2722	2755	2809
8	Criuleni	3680	3375	2678
9	Drochia	3443	3397	2818
10	Edineț	2943	2704	2748
11	Fălești	2568	2271	2455
12	Florești	2900	2795	3193
13	Glodeni	2012	1914	1857

14	Leova	2119	1613	1592
15	Nisporeni	2022	1888	1731
16	Rezina	3373	2625	2385
17	Rîșcani	2917	2438	2352
18	Sîngerei	3268	2233	2637
19	Șoldănești	2287	2111	1868
20	Ștefan-Vodă	2568	2358	2369
21	Telenești	3000	2668	2766

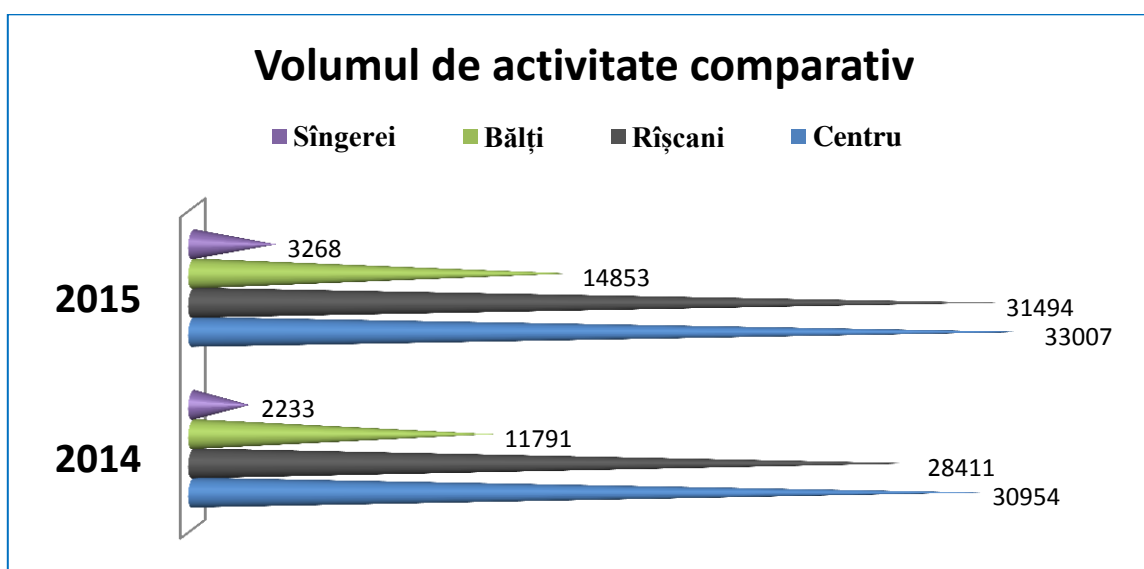
Potrivit datelor din tabelul de mai sus, luînd în comparație anii 2015 și 2013, observăm că în unele judecătoria din anul 2013 pînă în prezent, volumul de activitate este în creștere. Ca urmare pentru a face față acestui fenomen și pentru a nu crește necontrolat volumul de dosare de la un an la altul, instanțele sunt nevoite să examineze un număr tot mai mare de dosare.

Cel mai mare număr de dosare în creștere a volumului de activitate, în anul 2015, din tabelul de mai sus, deține Judecătoria Criuleni, care constituie cu 1002 cauze mai mult decît în anul 2013, apoi urmează Judecătoria Rezina cu 988 cauze, Judecătoriile Sîngerei (631 cauze) și Drochia (625 cauze).

Urmare, făcînd comparația anilor 2015-2014, în anul 2015 la Judecătoria Sîngerei s-a majorat volumul de lucru cu 46,4%, sau cu 1035 cauze, ceea ce reprezintă și creșterea sarcinii lunare a unui judecător. În anul 2014 sarcina fiind 49,6 dosare per judecător, iar în anul 2015 sarcina constituie 72,4 dosare per judecător.

Făcînd o analiză a volumului de activitate pentru anul 2015 comparativ cu anul și 2014 vedem că, volumul de activitate în anul 2015 a crescut în unele judecătoria esențial, suma cauzelor majorîndu-se peste 1000 de cauze în fiecare judecătoria.

Cele 4 instanțe cu un volum de activitate mai mărit peste 1.000 de dosare sunt următoarele:

Un volum de activitate cuprins între **4000-6000** de cauze se atestă în 7 judecătoria, acestea fiind expuse în tabelul de mai jos, în comparație cu anii 2014 și 2013.

N/o	Judecătoria	Volumul de activitate anul 2015	Volumul de activitate anul 2014	Volumul de activitate anul 2013
1	Anenii Noi	4760	4015	4348
2	Cahul	5889	5667	5400
3	Hîncești	4734	4360	4580
4	Ialoveni	4961	5025	4567
5	Soroca	4014	4194	4440
6	Strășeni	4523	4754	4798
7	Ungheni	4999	4733	4781

Astfel, vedem că în Judecătoriile Anenii Noi, Cahul, Hîncești și Ungheni volumul de lucru a crescut, pe cînd în Judecătoriile Ialoveni, Soroca și Strășeni volumul de lucru, deși neesențial, dar s-a micșorat.

În anul 2015 Judecătoria Orhei a intrat în gruparea cu volumul de lucru cuprins între **6000-10000** cauze, avînd un volum de 6389 cauze, sau cu 7,3% mărit față de anul precedent.

Un volum de lucru cuprins **10000-20000** dosare în anul 2015, putem observa la Judecătoriile Botanica cu 17783 dosare, Ciocana cu 11246 dosare, și Bălți cu 14853 dosare. Prin urmare, la Judecătoriile Botanica și Ciocana volumul de lucru a scăzut față de anul 2014, iar la Judecătoria Bălți s-a majorat esențial volumul de lucru, cu 3062 dosare sau 26%.

În categoria volumului cuprins între **20000-30000** dosare, ca și anul precedent o deține Judecătoria Buiucani cu volumul de lucru de 20178 cauze, însă cu 2580 cauze mai puține decît în anul 2014.

Examinînd ultima grupare cu cel mai mare volum de peste **30000** de cauze, putem constata următoarele:

- ✓ la Judecătoria Centru în anul 2015 s-a majorat volumul de lucru cu 6,6%, de la 30954 dosare în anul 2014, a ajuns la 33007 dosare în anul 2015;
- ✓ și la Judecătoria Rîșcani mun.Chișinău s-a majorat volumul de lucru cu 10,9%, de la 28411 dosare în anul 2014, a ajuns la 31494 dosare în anul 2015.

Urmare examinării datelor statistice prezentate de către instanțele judecătorești, se observă că în unele judecătorii se menține o situație stabilă și practic neschimbată de la an la an.

În același timp, la Judecătoriile Bender, Dubăsari și Vulcănești, care au înregistrat atît în anii 2013, 2014, cît și în 2015, cel mai mic volum de activitate la nivel național. Pentru toate aceste instanțe situația a fost identică și la nivelul anului 2011 și 2012 cu excepția Judecătoriei Bender. Dinamica volumului de activitate în perioada anilor 2013-2015 se poate vedea în tabelul de mai jos.

Judecătoria	Volum de activitate în anul 2015	Volum de activitate în anul 2014	Volum de activitate în anul 2013
Bender	1085	1085	1076
Dubăsari	1165	1024	1051

Vulcănești	1085	1204	1382
------------	------	------	------

O scădere a volumului de lucru se atestă în 3 judecătoria, comparativ cu anul precedent. Totuși cea mai mare reducere a volumului de activitate se observă în Judecătoriile Călărași, Basarabeasca și Strășeni, după cum urmează:

- La Judecătoria Călărași volumul de activitate s-a redus în 2015 cu 403 dosare, de la 3566 cauze în anul 2014 la 3163 cauze în anul 2015;

- La Judecătoria Basarabeasca volumul de activitate s-a redus în 2015 cu 233 dosare, de la 1494 cauze în anul 2014 la 1261 cauze în anul 2015;

- La Judecătoria Strășeni volumul de activitate s-a redus în 2015 cu 231 dosare, de la 4754 cauze în anul 2014 la 4523 cauze în anul 2015.

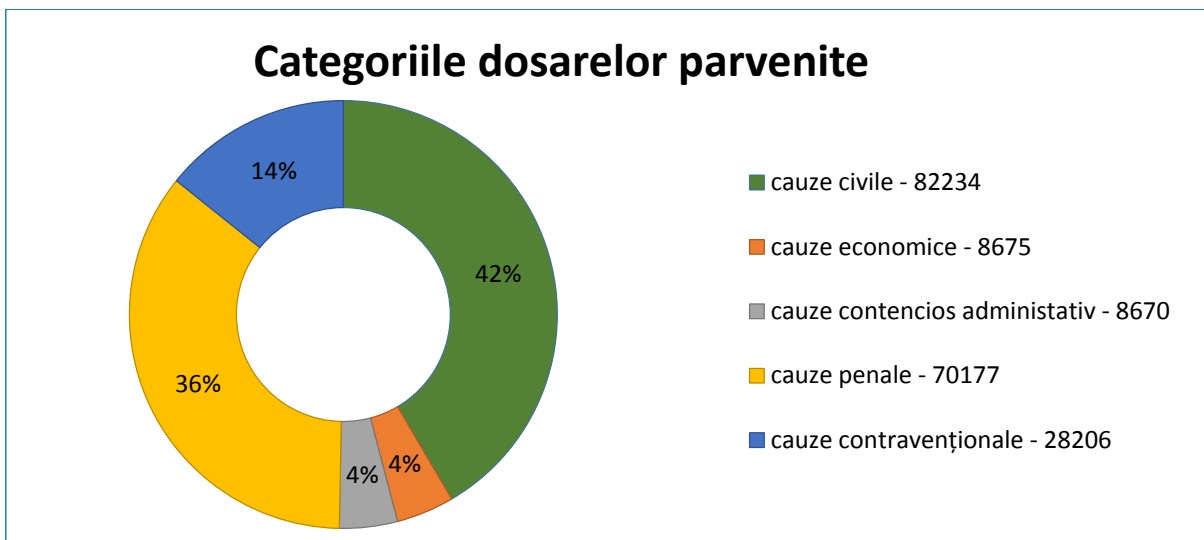
Totodată, în anul 2015 se observă o creștere a volumului de lucru față de anul 2014 în 4 judecătoria, expuse în tabelul de mai jos.

Judecătoria	Volum 2015	Volum 2014	Diferență	%
Centru mun. Chișinău	33007	30954	2053	6,6
Rîșcani mun. Chișinău	31494	28411	3083	10,9
Bălți	14853	11791	3062	25,9
Sîngerei	3268	2233	1035	46,4
Anenii Noi	4760	4015	745	18,6

Din cele **237540** cauze aflate pe rol la judecătoria în anul 2015 (39578 restanța la începutul perioadei+197962 cauze parvenite în perioada raportată) au fost încheiate **198566** dosare, ceea ce reprezintă 83,6%. În anul 2014 au fost încheiate 82,5% din cauzele aflate pe rol, iar în 2013 – 83,8%.

La 31 decembrie 2015 s-a înregistrat o restanță de 38974 cauze.

Făcînd o divizare pe categorii a dosarelor intrate în anul 2015, putem observa următoarea diagramă:

În continuare vom expune în tabelul de mai jos volumul de activitate al *Judecătoriei Militare*.

Anul	Restanța cauzelor la începutul perioadei	Cauze parvenite	Volumul de lucru	Cauze examinate
2015	5	128	133	131
2014	2	114	116	111
2013	5	116	121	119

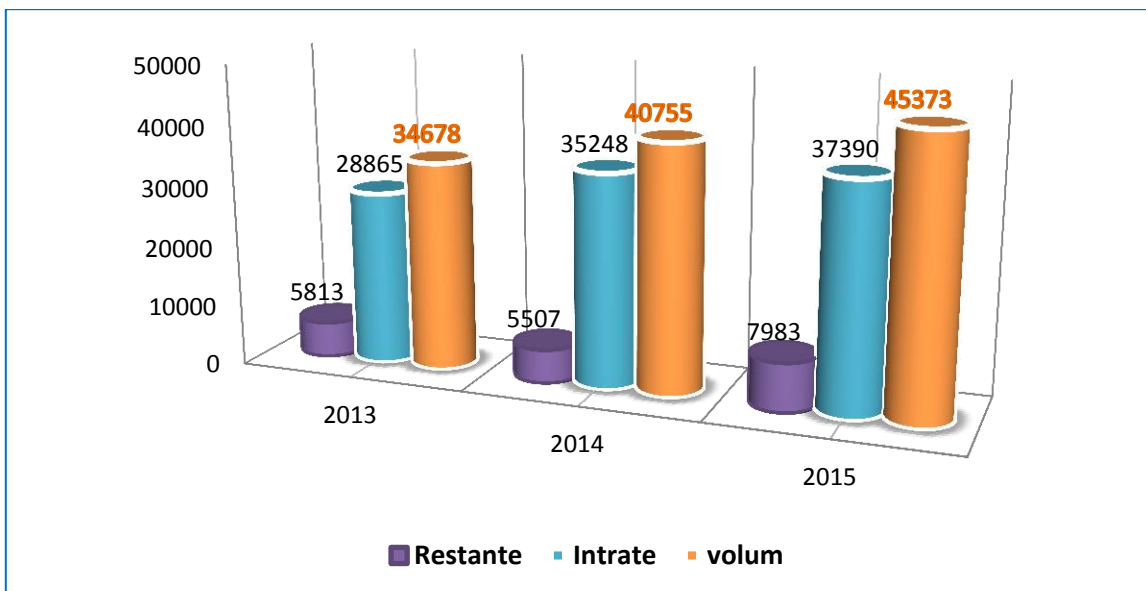
Astfel, observăm o creștere a volumului de activitate al *Judecătoriei Militare* față de anii precedenți. Comparativ cu anul 2014 volumul de lucru s-a majorat cu 19,9%.

Urmare, examinînd datele statistice, prezentate de către *Judecătoria Comercială de Circumscripție*, constatăm că, volumul de activitate a crescut neesențial față de anul precedent. Dacă, în anul 2014 au avut un volum de 416 dosare, atunci în anul 2015 crește pînă la 421 de dosare.

2. Activitatea curților de apel

Pe parcursul anului 2015 pe rolul curților de apel au fost **45373** cauze, cuprinzînd cauze examinate în fond, în apel și în recurs. Comparînd activitatea curților de apel observăm o creștere a volumul de activitate în anul 2015 față de 40755 cauze aflate pe rol în anul 2014.

Din punct de vedere grafic, evoluția volumului de activitate pe ultimii 3 ani, se prezintă astfel:

Astfel, observăm o creștere a volumului de activitate al curților de apel în anul 2015 cu 30,8% față de anul 2013.

Cel mai mare număr de cauze aflate pe rol se atestă la Curtea de Apel Chișinău cu 34578 cauze. Luând în comparație cu anul precedent volumul de lucru la Curtea de Apel Chișinău s-a majorat cu 5152 cauze, în anul 2014 aflându-se pe rol 29426 cauze.

După, urmează Curtea de Apel Bălți cu 7670 cauze aflate pe rol în 2015, volumul de lucru crescând neesențial cu 428 cauze, față de anul precedent.

Cel mai mic număr de cauze în anul de referință a fost înregistrat la Curtea de Apel Comrat - 1209 cauze.

În perioada raportată au fost înregistrate **11762** dosare **penale**, din care 4243 cauze în apel, 3480 dosare în recurs, 3733 mandate de arest și prelungirea ținării sub arest, 306 alte materiale. Comparând cu anul 2014, au fost înregistrate 8613 dosare penale, din care 3023 cauze în apel, 2439 dosare în recurs, 2896 mandate de arest și prelungirea ținării sub arest, 255 alte materiale, observăm o creștere a cauzelor penale înregistrate spre examinare cu 36,6%.

În anul 2015 la curțile de apel au fost **22607** cauze civile și comerciale, în timp ce anul 2014 s-au înregistrat 17278 dosare. Prin urmare observăm o creștere a volumului de activitate în anul 2015 față de anul 2014 cu 30,8%.

În materia contenciosului administrativ în anul 2015 a fost înregistrate **5153** dosare, inclusiv 145 cauze conform *Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000*, 3642 cauze în apel și 1355 dosare în recurs și 11 alte materiale, în timp ce în anul 2014 au fost înregistrate 4710 dosare. Creșterea față de anul 2014 constituie 9,4%.

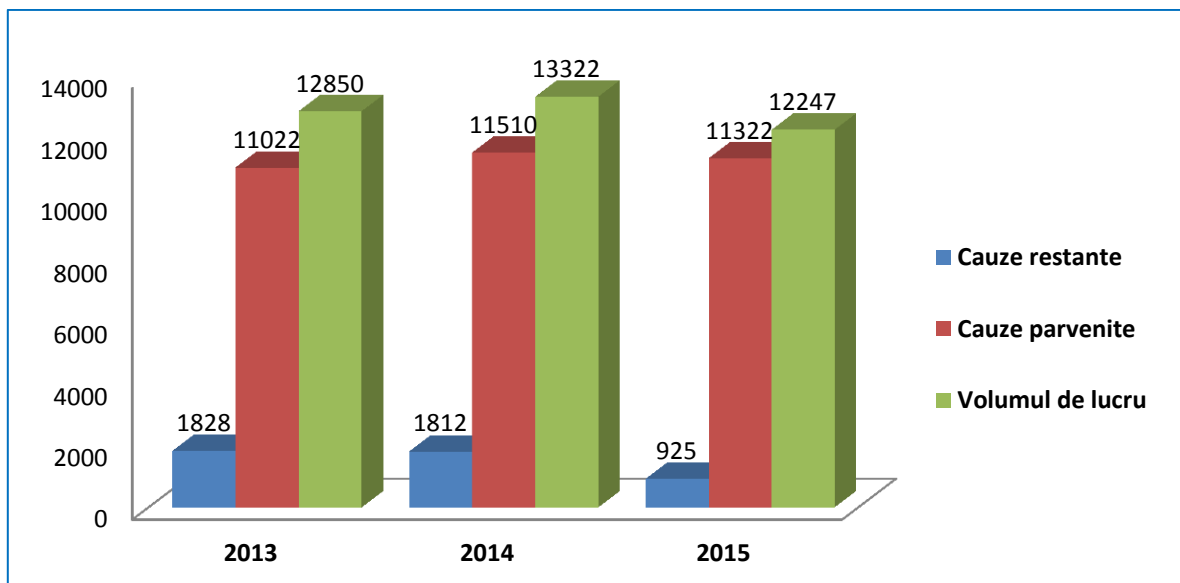
Observăm creșterea și a cauzelor contravenționale cu un procent de 19,9. În anul 2015 au fost înregistrate 5851 cauze, iar în anul 2014 – 4881 cauze.

Din cele 45373 cauze aflate pe rolul curților de apel în perioada de referință au fost soluționate 37053 cauze sau 81,7%.

3. Activitatea Curții Supreme de Justiție

În perioada de referință, Curtea Supremă de Justiție a înregistrat un număr de 12247 dosare, ceea ce indică scăderea volumului de lucru față de anul 2014 cu 8,8%, sau cu 1075 cauze.

Vom încerca să expunem evoluția volumului de activitate pe parcursul ultimilor 3 ani la instanța supremă în următoarea diagramă:

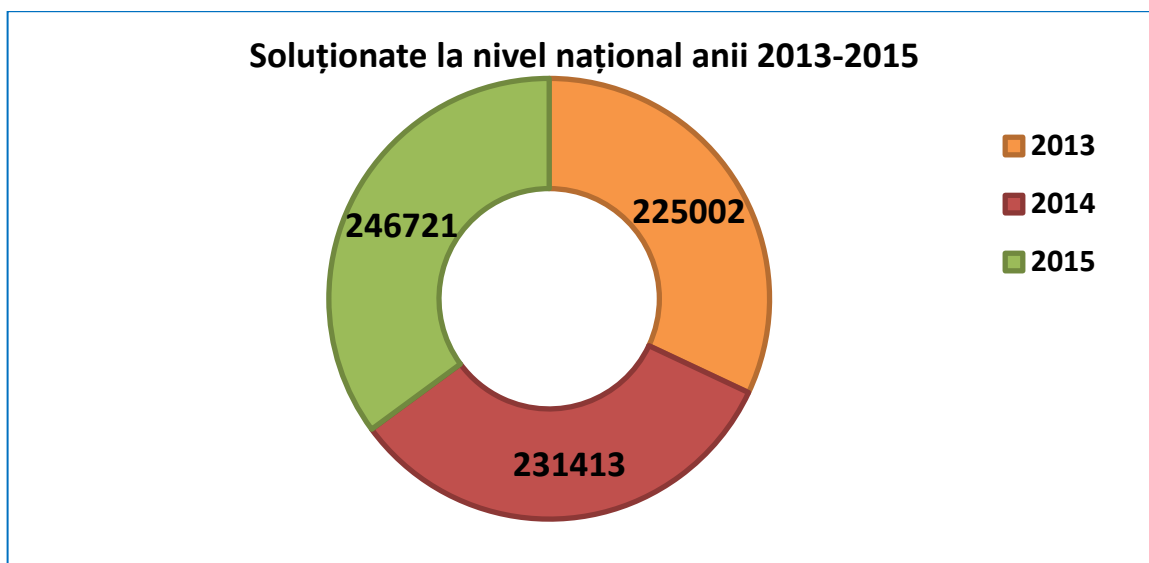
Dintre cele 12247 cauze aflate pe rol au fost finalizate 11102 cauze, ceea ce constituie 90,7%, ceea ce atestă o scădere față de anul 2014, când au fost soluționate 12397 cauze sau 93,1%.

B. Operativitatea

Dacă ne-am referi la operativitatea activității la nivel național observăm că în anul 2015 au fost soluționate **246721** cauze, cu excepția instanțelor militară și comercială de circumscripție, ceea ce reprezintă o creștere a numărului cauzelor examinate cu 6,6% față de anul 2014, au fost examinate **231413** cauze.

Procentual, operativitatea a fost în anul 2015 de 83,6%, în anul 2014 de 82,6%, în anul 2013 - 83,9%.

Numărul dosarelor nesoluționate rămase în restanță la 31.12.2015, pe întregul sistem judecătoreasc, a constituit 48645 cauze, ceea ce reprezintă o egalitate cu anul 2014.

1. Operativitatea la nivelul judecătorilor

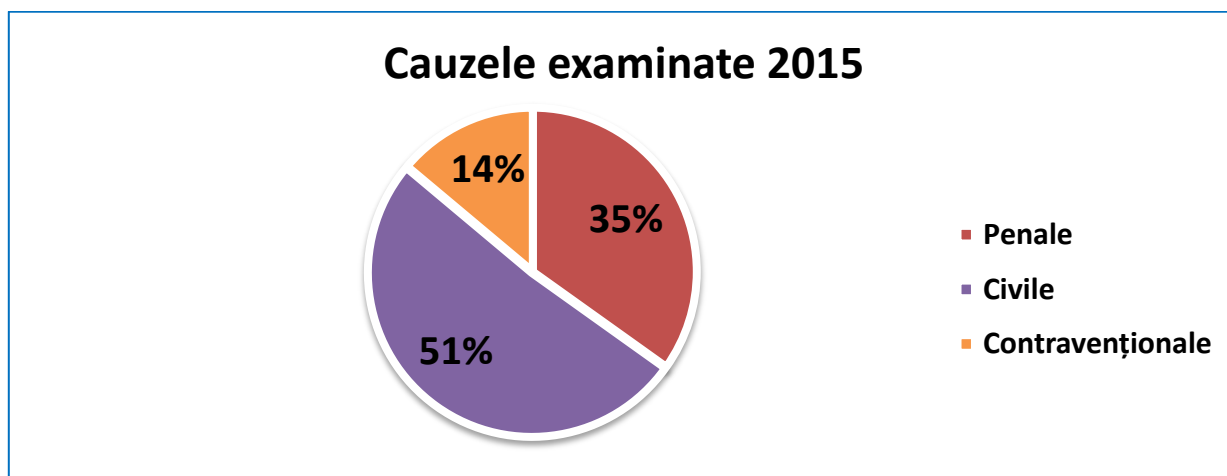
Din cele 237540 cauze rulate în cursul anului 2015 la judecătorii au fost soluționate 198566 dosare, rămânând în restanță 38974 cauze. În comparație cu anul 2014, observăm că din cele 226055 cauze aflate pe rol au fost examinate 186478 cauze, rămase în restanță 39577 dosare.

Procentual operativitatea în anul 2015 a constituit 83,6%, cu o creștere față de anul precedent, unde a fost 82,49%.

Divizînd cele 198566 cauze soluționate în 2015 vedem că au fost:

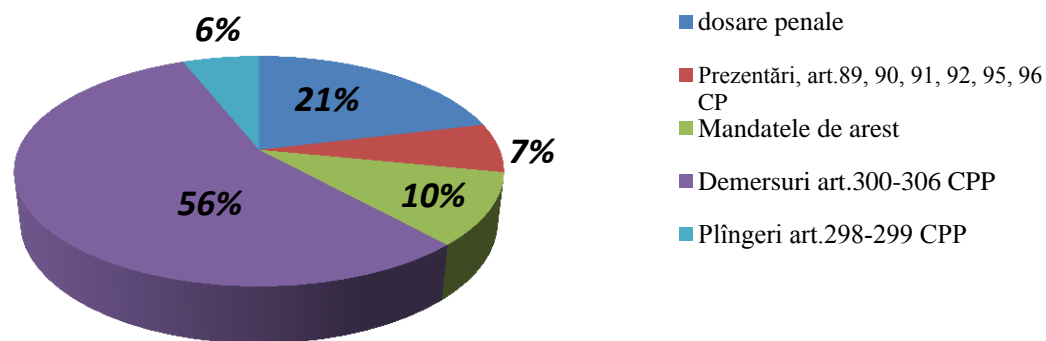
- în materie **penală 69235** din cauzele soluționate;
- în materie **civilă 101740** din cauzele soluționate;
- **contravenționale 27591** din cauzele soluționate.

Aceste informații sunt expuse procentual în diagrama ce urmează:

Analizînd cele 69235 cauze examinate, din materia penală pe categorii, observăm fragmentarea acestora în diagrama următoare:

Cauzele penale examinate 2015

În anul 2015, în judecătoriile de drept comun, au fost examinate 13499 cauze penale privind persoane fizice și 51 de cauze referitoare la persoane juridice, în total 13550 cauze examinate, sau cu 11% mai mult decât anul precedent. În anul 2014 au fost examinate 12196 de cauze.

Sarcina lunară pentru un judecător în anul 2015 pe cauze penale a constituit 4,7 cauze, iar în anul precedent a fost de 5,2 cauze și în anul 2013 era de 4,2 cauze. După cum se observă în anul 2015 sarcina s-a micșorat comparativ cu anul 2014, iar cu anul 2013 s-a majorat puțin:

Anii	Cauze încheiate penale	Numărul de judecători	Sarcina lunară
2015	13499	291	4,7
2014	12144	233	5,2
2013	10837	258	4,2

Este de menționat, că în anul 2015 s-a mărit numărul condamnaților cu 18,1% față de anul precedent.

Cu cea mai mare pondere a pedepselor aplicate condamnaților în anul 2015 s-a evidențiat condamnarea la închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei – 27,5%, scăzând în comparație cu anul precedent cu 3,5%.

Numărul persoanelor condamnate la închisoare în anul de referință s-a mărit cu 364 persoane.

Detenția pe viață în anul 2015 a fost aplicată față de 10 persoane, iar închisoarea pe un termen mai mare de 15 ani - față de 84 de condamnați. În anul 2014 detenția pe viață a fost aplicată față de 8 condamnați, iar închisoarea pe un termen mai mare de 15 ani - față de 60 de condamnați. Observăm, că în anul 2015 numărul condamnaților cu detenția pe viață și închisoarea pe un termen mai mare de 15 ani a fost în creștere.

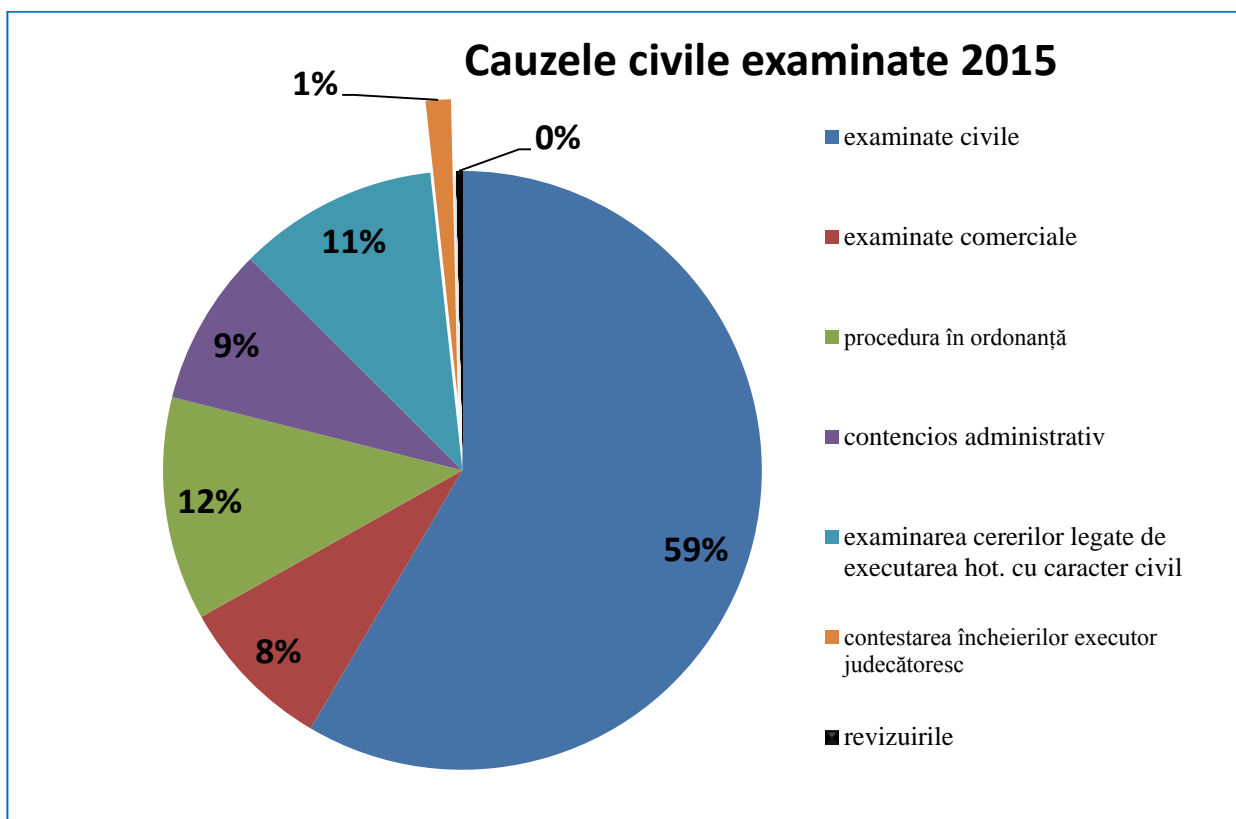
Numărul de persoane supuse la plata amenzii au fost 3708, sumă încasată în folosul statului constituie 38.919.818 lei.

În tabelul de mai jos vom expune informații cu privire la numărul persoanelor condamnate și categoriilor de pedepse aplicate:

Categoriile de pedeapsă	2014		2015	
	Numărul de persoane	%	Numărul de persoane	%

1	2	3	4	5
TOTAL condamnați	9894		11682	
La închisoare	1881	19	2245	19,2
<i>inclusiv cu detenție pe viață</i>	8		10	
<i>inclusiv mai mult de 15 ani</i>	60		84	
Condamnați condiționat	3031	31	3208	27,5
Muncă neremunerată în folosul comunității	2333	24	2194	18,8
Alte pedepse	97	1	320	1

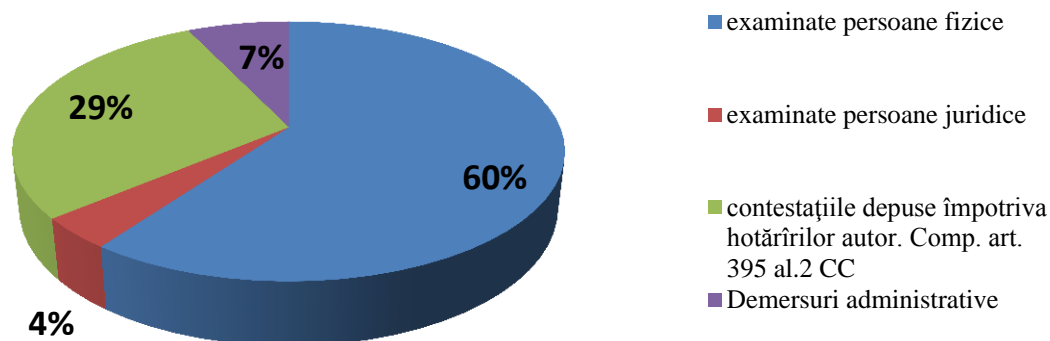
Analizând dosarele civile examinate în anul 2015, vedem o scădere cu 447 cauze față de anul trecut. În anul 2014 au fost încheiate 102187 dosare, iar în anul 2015 s-au examinat 101740 dosare, acestea pot fi divizate după cum urmează în diagrama expusă:

Este de menționat, că la categoria cauze civile examinate expuse în diagrama de mai sus se includ cauzele familiale, din domeniul muncii, executarea obligațiilor și altele, care constituie cel mai mare procent din cauzele examinate.

Cauzele contravenționale examinate în număr de 27591, pot fi divizate după cum urmează în diagrama de mai jos.

Cauzele contravenționale examinate 2015

Observăm că cea mai mare pondere a cauzelor contravenționale examinate se referă la persoane fizice, fiind urmate de contestațiile depuse împotriva hotărârilor emise agenților constatați, apoi de contravențiile în privința persoanelor juridice.

Acum ne vom referi la activitatea judecătoriilor cu cel mai mare procent de examinare în anul 2015. Acestea sunt:

- ✓ Judecătoria Ocnița, care a examinat 1631 cauze din 1717 cauze aflate pe rol sau 95%;
- ✓ Judecătoria Dondușeni, care a examinat 1564 cauze sau 93,7% din 1670 cauze aflate pe rol;
- ✓ Judecătoria Telenești, care a examinat 2753 cauze sau 91,8% din 3000 cauze aflate pe rol;
- ✓ Judecătoria Briceni, care a examinat 3042 cauze sau 91,4% din 3328 cauze aflate pe rol;
- ✓ Judecătoria Ștefan-Vodă, care a examinat 2332 cauze sau 90,8% din 2568 cauze aflate pe rol;
- ✓ Judecătoria Rezina, care a examinat 3058 cauze sau 90,7% din 3373 cauze aflate pe rol;
- ✓ Judecătoria Edineț, care a examinat 2665 cauze sau 90,6% din 4194 cauze aflate pe rol;
- ✓ Judecătoria Glodeni, care a examinat 1814 cauze sau 90,2% din 2012 cauze aflate pe rol;
- ✓ Judecătoria Basarabeasca, care a examinat 1136 cauze sau 90,1% din 1261 cauze aflate pe rol.

Observăm în Judecătoriile Ocnița, Dondușeni, Rezina și Telenești cea mai mare operativitate atât în anul 2015, cât și în anul 2014.

La categoria judecătoriilor cu cel mai mic volum de cauze examinate ar putea fi atribuită Judecătoria Comrat, care a avut pe rol 2722 cauze, din care au fost încheiate 1912 cauze sau 70,2%. Se observă o creștere a procentului de examinare în anul 2015 față de anul 2014 cu 1,1%.

În continuare, în tabelul de mai jos, vom analiza activitatea judecătoriilor din mun. Chișinău în anul 2014 în comparație cu anul 2013.

Judecătoria	Anul 2014			Anul 2015		
	Volumul	Încheiate	%	Volumul	Încheiate	%
Botanica	18033	14973	83	17783	14863	83,6
Buiucani	22758	19162	84,2	20178	16968	84,1
Centru	30954	26141	84,5	33007	27878	84,5
Ciocana	11514	9779	84,9	11046	9719	88
Rîșcani	28411	19698	69,3	31494	23336	74,1

Astfel, observăm o creștere a operativității în anul 2015 la Judecătoriile mun.Chișinău, față de anul 2014.

Judecătoria Comercială de Circumscripție a examinat 217 cauze sau 51,5% din cele 421 cauze aflate pe rol în anul 2015, în restanță rămânând 204 cauze.

În anul 2014, au fost examinate 263 cauze sau 63,2% din cele 416 cauze aflate pe rol în anul 2014, în restanță rămânând 153 cauze.

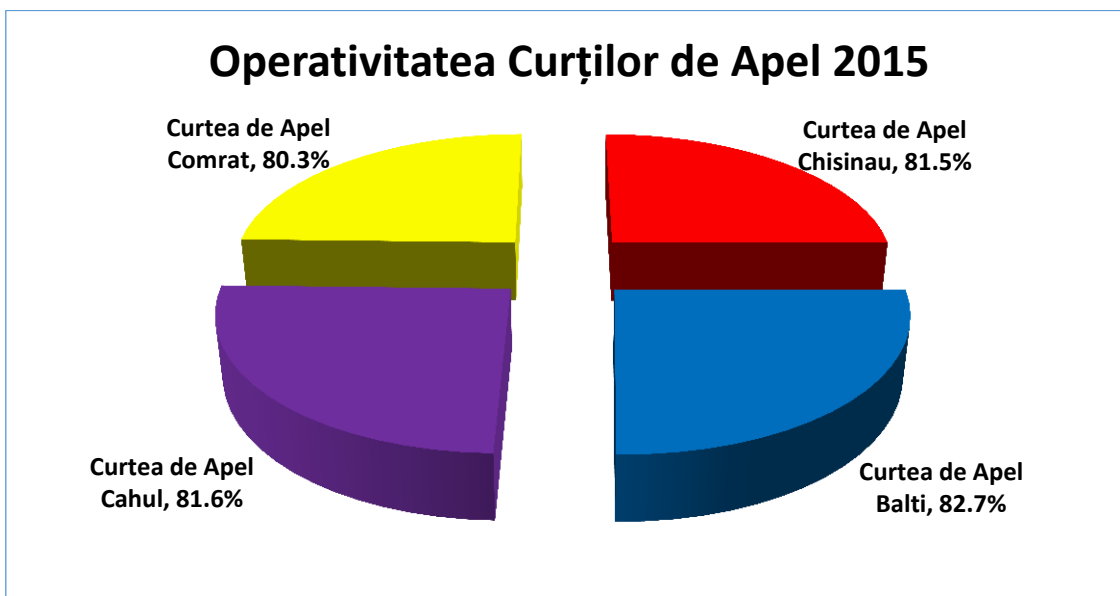
Astfel, operativitatea Judecătoria Comercială de Circumscripție în anul 2015 a fost de 51,5%, cu scădere față de anul precedent cu 11,7%.

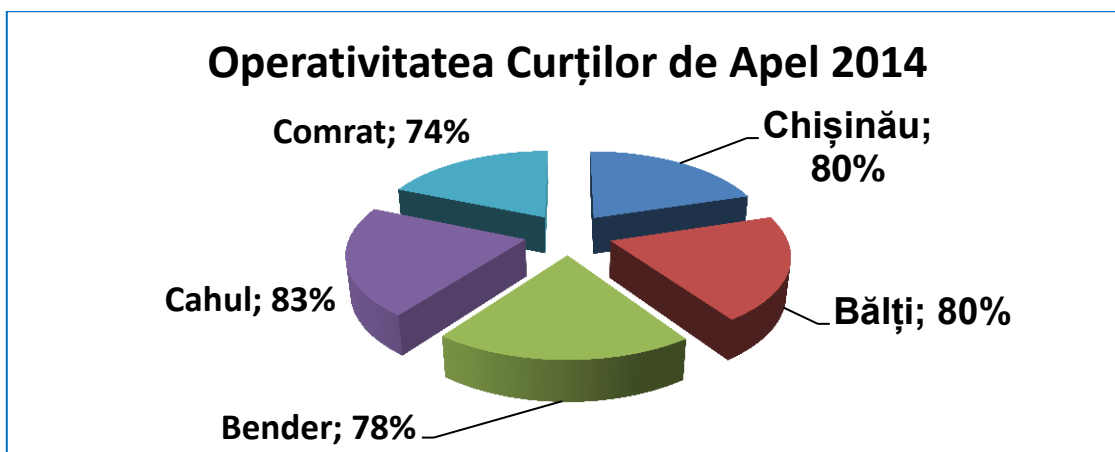
2. Operativitatea la curțile de apel

Dintre cele **45373** cauze înregistrate pe rolul curților de apel în anul 2015, au fost soluționate **37053** dosare sau 81,7%, rămânând în restanță 8320 cauze.

La curțile de apel se observă o creștere a operativității în anul 2015 față de 2014, în care aceasta a constituit 79,8%. Or, în anul 2014 din cele 40755 cauze aflate pe rolul curților de apel, au fost soluționate 32538, rămânând în restanță 7985 cauze.

Instanța cu operativitatea cea mai mare în anul 2015 a fost Curtea de Apel Bălți cu 82,7% cauze examinate, urmată de Curtea de Apel Cahul cu 81,6% cauze examinate.

Observăm că în anii 2014-2015 cea mai mică operativitate a fost înregistrată de Curtea de Apel Comrat. Însă, se poate de menționat, că pe parcursul anului 2014 au activat numai 2 judecători, iar 2015 - 3 judecători.

3. Operativitatea la Curtea Supremă de Justiție

Dintre cele 12247 cauze înregistrate pe rol la Curtea Supremă de Justiție în anul 2015 au fost soluționate 11102 dosare sau 90,7%, restanța la sfârșitul perioadei de raportare a constituit 1145 cauze.

În anul 2014 operativitatea la Curtea Supremă de Justiție a constituit 93%, cauze înregistrate pe rol au fost 13322 din ele sau examinat 12397 dosare, rămânând în restanță 925 cauze.

C. Gradul de ocupare a posturilor raportat la schema de încadrare a instanțelor

1. Judecătorii

Din totalul celor 47 de judecătorii, în anul 2015 - 17 instanțe, inclusiv cu judecătoria Grigoriopol și Slobozia, au activat cu numărul de posturi de judecători complet, ceea ce constituie 36% din numărul total al judecătoriilor.

N/o	Instanța	Posturi prevăzute pe schemă	Posturi ocupate efectiv
1	Buiucani	28	28
2	Bender	5	5
3	Ceadâr Lunga	6	6
4	Cimișlia	4	4
5	Criuleni	5	5
6	Dondușeni	4	4
7	Drochia	6	6
8	Dubăsari	4	4

9	Fălești	6	6
10	Hîncești	9	9
11	Nisporeni	5	5
12	Ocnița	5	5
13	Soroca	9	9
14	Ștefan Vodă	4	4
15	Comercială	3	3
16	Grigoriopol	1	1
17	Slobozia	1	1

În alte judecătorii au fost între 1 și 5 posturi vacante.

Analizând situația existentă în instanțele judecătorești în anul 2015, reieșind din informațiile statistice referitoare la sarcina lunară per judecător pe ultimii trei ani, CSM a ajuns la concluzia că numărul de judecători în unele instanțe judecătorești urmează a fi majorat, iar în altele micșorat.

La Consiliul Superior al Magistraturii au parvenit mai multe demersuri din partea președinților Judecătoriilor Botanica, Buiucani, Centru, Rîșcani și Ciocana din mun. Chișinău, Anenii Noi și Ialoveni, prin care au solicitat suplimentarea numărului de judecători, grefieri și asistenți judiciari, în legătură cu creșterea esențială a volumului de lucru al judecătorului.

Analizînd situația existentă în instanțele judecătorești, precum și a informațiilor statistice privind sarcina lunară per judecător pe ultimii trei ani, Consiliul a ajuns la concluzia că numărul de judecători în unele instanțe judecătorești urmează a fi majorat, iar în altele micșorat.

Astfel, potrivit informațiilor statistice pentru ultimii trei ani, s-a constatat că sarcina lunară în unele instanțe judecătorești este mult sub media sarcinii lunare, în altele dimpotrivă – mult mai mare decît media lunară. În asemenea circumstanțe, prin Hotărârea Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la stabilirea numărului de judecători în instanțele judecătorești nr. 331/15 din 05 mai 2015, Consiliul a admis demersurile președinților Judecătoriilor Botanica, Buiucani, Centru, Rîșcani și Ciocana din mun. Chișinău, Anenii Noi și Ialoveni privind suplimentarea posturilor de judecător, a redistribuit posturile de judecător, grefier și asistent judiciar în instanțele judecătorești menționate și a redus posturile de judecători, grefieri și asistenți judiciari la Judecătoriile:

- Bender - cu cîte 1 unitate,
- Basarabeasca - cu cîte 1 unitate,
- Căușeni - cu cîte 2 unități,
- Criuleni – cu cîte 1 unitate,
- Fălești - cu cîte 1 unitate,
- Florești - cu cîte 2 unități,
- Glodeni - cu cîte 1 unitate,
- Nisporeni - cu cîte 1 unitate,
- Ocnița - cu cîte 1 unitate,
- Taraclia - cu cîte 1 unitate.

Fiind majorate posturile de judecători, grefieri și asistenți judiciari la Judecătoriile:

- Botanica, mun. Chișinău - cu cîte 2 unități,
- Buiucani, mun. Chișinău - cu cîte 2 unități,

- Centru, mun. Chișinău - cu câte 2 unități,
- Rîșcani, mun. Chișinău - cu câte 2 unități,
- Ciocana, mun. Chișinău - câte 2 unități,
- Anenii Noi – cu câte 1 unitate,
- Ialoveni – cu câte 1 unitate.

Numărul judecătoriilor cu un grad de ocupare a posturilor între 51% și 99% este mult mai mare decît a celor cu gradul de ocupare a posturilor de 100%, respectiv un număr de 24 de instanțe, se află în gradul de ocupare a posturilor între 51%-99%. Urmare, în anul 2015 sub 50% cu gradul de ocupare sau aflat 5 judecătorii, iar în situația de a avea cel mai mic procent a gradului de ocupare a schemelor de judecători a constituit la Judecătoria Șoldănești – 25%.

Judecătoriile cu gradul de ocupare de peste 51% sunt următoarele:

Judecătoria	Posturi prevăzute pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Diferența %
Centru	31	27	84,4
Bălți	18	15	83,3
Briceni	6	5	83,3
Cahul	9	8	88,9
Cantemir	4	3	75
Călărași	6	5	83,3
Edineț	7	6	85,7
Ialoveni	7	5	71,4
Rîșcani Nord	5	3	60
Sîngerei	6	5	83,3
Soroca	9	7	77,8
Strășeni	8	6	75
Ștefan Vodă	5	4	80
Taraclia	4	3	75
Ungheni	8	7	87,5

Judecătoriile cu gradul de ocupare de 50% și de sub 50% sunt următoarele:

Judecătoria	Posturi prevăzute pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Diferența %
Comrat	6	2	33,3
Rezina	6	3	50
Vulcănești	3	1	33,3
Șoldănești	4	1	25

2. Curțile de Apel

În cursul anului 2015, dintre cele 94 de posturi de judecător prevăzute în statele de personal ale curților de apel, au fost ocupate efectiv 90, reprezentând 95,7% (în creștere cu 15,9% față de anul 2014, când au fost ocupate 75 posturi, din 94 posturi pe schemă).

Situația ocupării posturilor la curțile de apel:

INSTANȚA	Posturi prevăzute pe schemă	Posturi ocupate efectiv	Diferența %	Posturi vacante la 31 dec 2015
Chișinău	54	554	100	0
Bălți	24	24	100	0
Cahul	9	8	88.9	1
Comrat	7	4	57,1	3

Cel mai redus grad de ocupare, în anul 2015 s-a înregistrat la Curtea de Apel Comrat, fapt ce a dus la un grad scăzut de examinare a cauzelor.

3. Curtea Supremă de Justiție

La Curtea Supremă de Justiție conform schemei de încadrare sunt 33 de posturi de judecător, fiind ocupate real în perioada de referință 29 posturi sau 87,9%. În anul 2014 au fost ocupate 30 de posturi.

D. Încărcătura per judecător

Ca indice statistic, încărcătura per judecător poate fi examinată fie în forma *încărcăturii efective per judecător*, fie ca *încărcătură conform schemei de încadrare a instanței judecătorești*.

Încărcătura efectivă per judecător reflectă numărul de dosare aflat pe rol la un judecător în perioada de referință și se calculează prin raportarea numărului total de dosare la numărul judecătorilor care au activat efectiv la o instanță (excluzând magistrații detașați și suspendați), respectiv excludem și durata concediilor anuale plătite. Numărul de judecători care au activat efectiv la o instanță se determină ca medie anuală, luându-se în considerație durata perioadelor în care unii magistrați nu au activat efectiv.

Încărcătura conform schemei de încadrare a instanței judecătorești se determină prin raportarea volumului de activitate la numărul total de posturi de judecător prevăzut în schemele de încadrare ale instanțelor.

1. Încărcătura la nivelul judecătorilor

În perioada de referință s-a înregistrat o *încărcătură efectivă per judecător* de 721 cauze anual, iar *conform schemei de încadrare a instanței judecătorești* de 629 cauze anual.

În comparație cu anul 2014 observăm o scădere a încărcăturii efective per judecător cu 16,1%. În anul precedent s-a înregistrat o *încărcătură efectivă per judecător* de 837 cauze anual, iar conform schemei de încadrare a instanței judecătorești de 665 cauze anual.

Din numărul total al judecătoriilor de drept comun, 24 judecătorii au înregistrat în anul 2015 o *încărcătură efectivă* a cauzelor per judecător situată peste media pe țară, reprezentând 57,14% din totalul judecătoriilor.

În anul 2015 instanța cu cea mai mare încărcătură o deține Judecătoria **Șoldănești**, avînd o încărcătură de **2287** cauze per judecător. Avînd o situație mai deosebită, unde pe parcursul anului 2015 a activat doar un judecător din cei 4 prevăzuți conform schemei de încadrare.

Instanțele ce au înregistrat în perioada de raportare *cea mai mare încărcătură per judecător* sunt următoarele:

Judecătoria	Încărcătură efectivă per judecător	Încărcătură conform nr. de judecători din schema de încadrare
Rîșcani Nord	1459	583
Centru	1270	1032
Rîșcani Chișinău	1260	1211
Rezina	1124	562
Vulcănești	1085	362
Bălți	1061	825

Se evidențiază totodată, următoarele judecătorii cu un volum de activitate efectiv per judecător redus:

Judecătoria	Încărcătură efectivă per judecător	Posturi pe schema de încadrare	Posturi ocupate efectiv
Bender	271	4	4
Dubăsari	291	4	4

Așa cum se observă din situația prezentată mai sus, ambele instanțe funcționează cu toate posturile de judecător ocupate conform schemei de încadrare.

2. Încărcătura la nivelul curților de apel

Trebuie menționat faptul că, pentru calcularea indicatorului statistic referitor la încărcătura de cauze per judecător și în cazul curților de apel s-a ținut cont de împrejurarea că aceste instanțe judecă cauzele atât în fond, cât și în apel și recurs.

Astfel, în anul 2015 s-a înregistrat o încărcătură efectivă medie per judecător de 540 cauze, încărcătura a scăzut neesențial doar cu 7 dosare față de anul 2014, când s-a înregistrat o încărcătură medie efectivă per judecător de 547 cauze.

Din cele 4 curți de apel - 2 au înregistrat o încărcătură mai mare, pe primul loc situându-se Curtea de Apel Chișinău cu 692 dosare per judecător, urmată de Curtea de Apel Comrat cu 403 cauze, deși în Curtea de Apel Comrat erau efectiv ocupate la finele anului 2015 doar 3 posturi de judecător, din cele 7 posturi prevăzute în schema de încadrare. Curtea de Apel Cahul a înregistrat un număr de 240 dosare per judecător.

3. Încărcătura la nivelul Curții Supreme de Justiție

La nivelul Curții Supreme de Justiție s-a înregistrat în anul 2015 o încărcătură de 408 cauze per judecător, aceasta a scăzut cu 21 cauze, comparativ cu anul precedent sau cu 5%.

E. Concluzii

În concluzie se poate de menționat, că comparativ cu anul 2014 și 2013 volumul de lucru al judecătorilor în 2015 a crescut esențial.

Comparativ, situația se prezintă astfel:

Instanța de judecată	Volum, 2013	Volum, 2014	Volum 2015
Judecătorii de drept comun	220504	226055	237540
Curțile de Apel	34678	40755	45373
Curtea Supremă de Justiție	12850	13322	12247

La capitolul încărcătura per judecător situația se prezintă în felul următor:

Instanța de judecată	Încărcătura per judecător, 2013	Încărcătura per judecător, 2014	Încărcătura per judecător, 2015
Judecătorii de drept comun	755	837	816
Curțile de Apel	414	547	540
Curtea Supremă de Justiție	414	429	408

Menționăm faptul că este o tendință de creștere a volumului de activitate de la an la an, spre exemplu, volumul de activitate în judecătorii în anul 2015 a crescut cu 20299 dosare față de anul 2011. În anul 2011 volumul de activitate 217241 cauze.

Cu referire la **calitatea actului de justiție** pe întreg sistem judecătoresc în anul 2015 observăm, că din **73315 cauze civile** examinate, au fost contestate la curtea de apel 14867 cauze și la Curtea Supremă de Justiție - 5422 cauze, în total s-au contestat **20289** cauze, sau 27,7% din numărul dosarelor examinate.

Din numărul hotărîrilor contestate (20289 cauze):

- **13172** hotărîri au fost menținute fără modificări, ceea ce constituie 65% din numărul contestărilor și 18% din numărul dosarelor total examinate;

- **355** hotărîri au fost modificate, ce constituie 2% din numărul cauzelor contestate și 0,5% din numărul cauzelor examinate;

- **6696** cauze au fost casate, ceea ce constituie 33% din numărul contestărilor și 9,1% din numărul de cauze examinate.

La categoria *cauzelor penale* au fost examinate în total **12668** cauze. Din aceste cauze au fost contestate 7712 cauze în privința a 9079 persoane, din care:

- anulate de către curtea de apel - 2222 sentințe;
- anulate de către Curtea Supremă de Justiție - 526 sentințe.

În total au fost anulate 2748 sentințe sau 30,3% din numărul sentințelor contestate și 21,7% din numărul cauzelor examinate.

Au fost menținute 5554 sentințe, ceea ce constituie 61,2% din numărul sentințelor contestate și 43,8% din numărul cauzelor examinate.

Astfel, în anul 2015 calitatea actului de justiție *la nivel național* constituie 34,2% contestate din totalul cauzelor examinate. Cauze examinate în acest an au fost **85983** cauze. Cauze contestate au fost 29368, din ele:

- ✓ menținute – 18726, sau 63,8% din numărul cauzelor contestate și 21,8% din numărul cauzelor examinate;
- ✓ modificate – 1132, sau 3,9% din numărul cauzelor contestate și 1,3% din numărul cauzelor examinate;
- ✓ casate – 9444, sau 32,2% din numărul cauzelor contestate și 10,9% din numărul cauzelor examinate.

CAPITOLUL V.

RELAȚIILE CU PUBLICUL

Activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, în anul 2015, a fost caracterizată prin continuitate și aprofundare calitativă a acțiunilor vizînd asigurarea procesului de comunicare atît cu sistemul judiciar, cît și, prin intermediul instituțiilor mass-media, cu opinia publică și cu societatea civilă.

Astfel, menținerea și consolidarea relațiilor cu publicul s-a realizat prin intermediul Serviciului protocol, relații cu publicul și mass-media din cadrul Secretariatului Consiliului Superior al Magistraturii, fiind implementate diverse acțiuni, care au avut drept finalitate sporirea transparenței activității Consiliului, cît și a sistemului judecătoresc național.

În anul 2015, relațiile Consiliului Superior al Magistraturii cu publicul s-au axat pe următoarele activități:

- promovarea și implementarea programelor de comunicare și relații cu publicul;
- consolidarea relațiilor cu societatea civilă și mass-media;
- furnizarea, la solicitarea reprezentanților mass-media și a cetățenilor, a informațiilor cu caracter public vizînd activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, cît și a sistemului judecătoresc;
- mediatizarea evenimentelor desfășurate de CSM;
- publicarea pe paginile web și Facebook a CSM a comunicatelor de presă și a altor informații de interes public, cu transmiterea acestora, după caz, instituțiilor mass-media;
- monitorizarea informațiilor difuzate de instituțiile mass-media referitoare la CSM și la sistemul judecătoresc;
- formularea și difuzarea precizărilor și replicilor asupra informațiilor lansate de mass-media, care au vizat sistemul judecătoresc;
- identificarea problemelor din sistemul judecătoresc, semnalate de mass-media.

În vederea conturării unei imagini noi a Consiliului și a sistemului judecătoresc, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a adoptat Strategia de comunicare și relații publice a CSM și a sistemului judecătoresc din Republica Moldova pentru anii 2015-2016 și Planul anual al activităților de comunicare și relații publice al Consiliului Superior al Magistraturii și al sistemului judecătoresc pentru anul 2015, elaborate de Proiectul Uniunii Europene „Sporirea Eficienței Responsabilității și Transparenței Instanțelor Judecătorești în Moldova” (ATRECO), ca rezultat al relațiilor de colaborare dintre Consiliu și Proiectul respectiv, documentele fiind publicate pe pagina web a Consiliului.

Scopul Strategiei este consolidarea integrității judecătorilor și asigurarea transparenței sistemului judecătoresc, ceea ce va duce la creșterea încrederii publicului în acest sistem și, implicit, în justiție, iar scopul Planului activităților de comunicare și relații publice vizează aplicarea prevederilor cadrului normativ general ce reglementează desfășurarea activităților de informare și relații publice în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii și sistemului

judecătorească, prin organizarea secvențială a procesului de comunicare publică, stabilirea responsabilităților și a competențelor, a termenelor de executare și a procedurilor de evaluare și îndeplinire a acestuia.

În scopul consolidării relațiilor de colaborare a CSM și a sistemului judecătorească cu mass-media, la 10 martie 2015 CSM, cu suportul Proiectului UE ATRECO, a organizat masa rotundă: ”Modalități de colaborare între sistemul judecătorească și mass-media. Instituția acreditării: o modalitate de profesionalizare a relației presă-judecători sau o îngrijire a libertăților.”

La eveniment au participat managerii și redactorii-șefi ai instituțiilor media din Republica Moldova, reprezentanții organizațiilor neguvernamentale de media și un expert din România în domeniu.

La 11 martie 2015, Consiliul Superior al Magistraturii, cu suportul Programului USAID de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept (USAID ROLISP) a lansat campania de informare publică cu privire la sporirea accesului cetățenilor la justiție și a transparenței proceselor de judecată, prin automatizarea instanțelor judecătorești.

Campania de informare cu privire la Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor s-a desfășurat în perioada martie – mai 2015 și a inclus dezbateri publice, spoturi video și audio, difuzate pe posturile naționale TV și radio, diseminarea materialelor informative, apariții în presa online și pe rețelele de socializare.

Această, campanie de informare a fost lansată în cadrul unei vizite de presă la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, care a generat – 5 știri TV, 2 știri la radio și 9 articole în presa online.

Tema campaniei de informare a fost dezbătută în cadrul emisiunilor TV:

- *Bună seara*, la Moldova 1 (20 martie 2015), <http://trm.md/ro/buna-seara/buna-seara-emisiune-din-20-martie-2015/>;
- *Publika Report, Zi de zi*, la Publika TV (25 martie 2015), http://www.publika.md/emisiuni/publika-report_371.html;
- *Ora de vârf*, la Radio Chișinău (26 martie 2015).

În anul 2015, Consiliul Superior al Magistraturii a organizat și a desfășurat două Adunări Generale a Judecătorilor. Prima Adunare, ordinară, s-a desfășurat la 13 martie 2015, iar a doua Adunare, extraordinară – la 11 septembrie 2015. Ambele evenimente au fost pe larg mediatizate, fiind asigurată transmiterea *live* a acestora pe pagina web a Consiliului și participarea unui număr semnificativ de jurnaliști acreditați.

La 13 martie 2015, Consiliul Superior al Magistraturii a asigurat mediatizarea Adunării Generale a Judecătorilor prin intermediul unui Centru de presă, constituit special cu prilejul desfășurării acestui eveniment, fiind un element novator, care a funcționat în regim instantaneu pe parcursul întregului eveniment.

Centrul de presă a fost dotat cu facilități tehnico-materiale necesare desfășurării în cele mai bune condiții a activităților de comunicare cu publicul și mass-media, inclusiv fiind asigurate condiții necesare pentru jurnaliști în vederea transmiterii directe a știrilor.

Pe tot parcursul desfășurării evenimentului, Centrul de presă a asigurat emiterea știrilor în regim de agenție de presă, știrile fiind transmise în timp real către redacții și jurnaliști, iar

informațiile fiind postate și pe site-urile oficiale ale Consiliului Superior al Magistraturii și Curții Supreme de Justiție, inclusiv și pe pagina de Facebook a Consiliului.

Totodată, Centrul de presă a dispus și de o locație amenajată special, de unde au fost făcute declarații oficiale de către președintele și membrii CSM, alți invitați la eveniment, fiind coordonate și interviurile solicitate de jurnaliștii prezenți.

De asemenea, la 13 martie 2015, ora 11:00, în timpul desfășurării Adunării Generale a Judecătorilor, membrul CSM, Tatiana Răducanu, a participat, în direct, în studioul mobil al Publika TV, la emisiunea Publika Report, prezentată de [Rita Ursalovschi](#) – **JUSTIȚIA ÎN VIZORUL PUBLIC**, http://www.publika.md/emisiuni/publika-report_371.html#editia3547301.

În anul precedent, în vederea accelerării reformei în sectorul justiției, la 20 mai 2015, cu aspect de noutate, a avut loc lansarea publică a *Centrului pentru Reformă în Sistemul Judecătoresc*, la Institutului Național al Justiției.

Scopul organizării evenimentului a fost accelerarea reformei în sistemul judecătoresc, dinamizarea opiniei publice și implicarea activă a ONG-urilor în implementarea și susținerea reformei în sistemul judecătoresc în beneficiul fiecărui cetățean.

În cadrul evenimentului au fost prezentate propuneri de modificare a legislației, care ar putea aduce mai multă eficiență, responsabilitate și transparență în actul de justiție, dar și sporirea integrității judecătorilor.

Evenimentul de lansare publică a *Centrului pentru Reformă în Sistemul Judecătoresc* a inclus trei sesiuni, în cadrul cărora invitaților și publicului le-au fost prezentate mecanismele de accelerare a reformei, membrii grupurilor de inițiativă, modalitățile de conlucrare cu ONG-urile din domeniul justiției, au fost vizitate standuri de tip expozițional și s-au desfășurat dezbateri publice.

La eveniment au participat circa 100 persoane – înalți demnitari ai Republicii Moldova, reprezentanți ai Delegației Uniunii Europene la Chișinău și ai ambasadelor acreditate în Republica Moldova, organizații neguvernamentale, juriști, cadre didactice, judecători, viitori magistrați și procurori.

Centrul pentru Reformă în Sistemul Judecătoresc a fost constituit la inițiativa unui grup de judecători, fiind prima inițiativă proactivă venită din partea magistraților pentru sprijinirea eforturilor europene în modernizarea sistemului de justiție din Moldova.

Înființarea *Centrului pentru Reformă în Sistemul Judecătoresc* reprezintă o noutate pentru țara noastră, avînd drept obiectiv conlucrarea proactivă dintre judecători, organizații neguvernamentale și cetățeni pentru realizarea unei justiții corecte, transparente și în consonanță cu necesitățile societății.

Propunerile de modificare a legislației au fost lansate pentru dezbateri publice pe durata a 30 de zile, fiind plasate pe paginile web oficiale ale Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md) și Curții Supreme de Justiție (www.csj.md), cetățenii avînd posibilitatea să expedieze opiniile la adresele electronice ale acestor autorități publice: aparatul@csm.md și info@csj.md sau să le prezinte la sediile Consiliului Superior al Magistraturii și Curții Supreme de Justiție.

Prin urmare, Centrul pentru Reformă în Sistemul Judecătoresc a examinat toate propunerile parvenite de la societatea civilă, fiind incluse în proiectele de legi, care au fost transmise, spre examinare, Ministerului Justiției.

Centrul pentru Reformă în Sistemul Judecătoresc a fost susținut de către Consiliul Superior al Magistraturii și Curtea Supremă de Justiție, având suportul tehnic al Proiectului Uniunii Europene ”ATRECO” – *Sporirea Eficienței, responsabilității și transparenței în cadrul instanțelor de judecată din Moldova*”.

Totodată, în contextul lansării propunerilor novatorii menite să accelereze reforma în justiție, având în vedere importanța și eventualul impact al acestora asupra sistemului judecătoresc național, Institutul de Justiție Civilă și-a propus efectuarea unui sondaj în rândul judecătorilor, pentru a afla opinia lor asupra inițiativelor legislative discutate.

Procesul de chestionare a judecătorilor s-a efectuat în cadrul Adunării Generale a Judecătorilor, desfășurate la 11 septembrie 2015, iar participarea judecătorilor la sondaj a fost benevolă și anonimă, în final, fiind chestionați, în total, 93 judecători.

De asemenea, pentru a crește calitatea deservirii justițiabililor în instanțele judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii a aprobat, prin hotărârea nr. 587/24 din 11 august 2015, „*Standardele de Comunicare și Deservire a Justițiabililor în Instanțele Judecătorești din Republica Moldova*”. Aceste norme se bazează pe cele mai bune practici internaționale și standarde de management, dar și pe legislația Republicii Moldova și vor contribui la uniformizarea procedurilor și îmbunătățirea raportului între angajații instanțelor judecătorești și justițiabili.

Standardele de comunicare și deservire a justițiabililor vor ajuta angajații din instanțele judecătorești să manifeste un comportament care să corespundă așteptărilor cetățenilor, astfel încât, colaborarea între angajații instituțiilor și justițiabili să fie bazată pe atitudine și respect, competență și profesionalism, corectitudine și relaționare corectă.

Astfel, Programul USAID ROLISP a planificat oferirea asistenței necesare instanțelor judecătorești pentru aplicarea și implementarea standardelor de comunicare și deservire a justițiabililor, prin realizarea acțiunilor propuse.

În acest sens, Programul USAID ROLISP a implicat un expert în domeniul standardelor de deservire a justițiabililor, care s-a deplasat la fiecare instanță, pentru a asigura implementarea prevederilor hotărârii nominalizate.

În perioada raportată, a fost creată baza de date a purtătorilor de cuvânt de la toate instanțele judecătorești, fiindu-le create adrese proprii de e-mail. Consiliul Superior al Magistraturii a fost preocupat de publicarea pe pagina sa de internet a datelor de contact ale purtătorilor de cuvânt de la instanțe, pentru a permite contactarea acestora în timp util de către jurnaliști. Această măsură este o consecință a interesului manifestat de către Consiliul Superior al Magistraturii pentru realizarea activităților cuprinse în capitolul “Informarea și dezvoltarea parteneriatelor cu societatea civilă și justițiabili” din Planul anual al activităților de comunicare.

În perioada 20-26 octombrie 2015, în vederea sporirii transparenței activității și a consolidării relațiilor cu publicul, 33 de instanțe judecătorești au organizat și au desfășurat evenimentul ”Ziua ușilor deschise”, activitate care a fost monitorizată de Consiliul Superior al Magistraturii. Cu prilejul desfășurării acestui eveniment, sediul instanțelor a fost vizitat, preponderent, de elevi,

studenți și reprezentanți ai societății civile, care au fost familiarizați cu modul de organizare și funcționare a instanțelor judecătorești, cu procesul de efectuare a justiției, precum și cu noile condiții create în instanțe, în scopul asigurării îndeplinirii calitative a actului de justiție și a respectării drepturilor și libertăților legitime ale justițiabililor.

Pentru îmbunătățirea conlucrării cu reprezentanții mass-media și a persoanelor responsabile de relațiile cu publicul din instanțele judecătorești, la 5 noiembrie 2015, a fost organizat workshopul cu tema: Comunicarea instituțională – reprezentarea instituției în comunicarea intermediată de mass-media”.

Pe parcursul anului 2015, Consiliul a identificat informațiile din spațiul media, care au vizat activitatea CSM și a sistemului judecătoresc național, semnalând materialele publicistice cu potențial de afectare a activității Consiliului sau a independenței și imparțialității sistemului judiciar și, după caz, fiind redactate și publicate precizări, replici sau sesizări adresate Consiliului de presă.

În anul 2015, conducerea și membrii Consiliului Superior al Magistraturii au participat la emisiuni radio și TV, interviuri, au făcut declarații de presă, fie organizate, fie spontane.

Concomitent, în anul precedent, unul din importantele canale de comunicare cu presa și societatea a fost reprezentat de pagina de internet a CSM. Aceasta a cunoscut, în perioada analizată, o substanțială îmbunătățire funcțională, astfel încât utilizatorii site-ului să beneficieze cu ușurință de informații complete și diverse, permanent actualizate, referitoare la toate domeniile de activitate ale Consiliului. S-a urmărit publicarea constantă și în timp util pe site-ul Consiliului a tuturor informațiilor de interes public produse și/sau gestionate de către această instituție pentru a da posibilitatea tuturor celor interesați să le acceseze cu ușurință.

Transparența activității Consiliului s-a amplificat și prin dezvoltarea modului de publicare pe propria pagină de internet a soluțiilor adoptate în cadrul ședințelor de către Plenul Consiliului și Plenul Colegiilor, cât și prin creșterea rapidității publicării acestora în cadrul sintezelor elaborate, ca urmare a ședințelor desfășurate.

Întrucât mijloacele de comunicare în masă au ajuns să aibă un rol determinant în viața tuturor oamenilor, odată cu dezvoltarea și convergența la nivel global a telecomunicațiilor și a tehnologiei informației, rolul acestor mijloace nu poate decât să devină și mai important în viitor. Tocmai pentru a menține și a îmbunătăți fluxul comunicațional prin apelarea directă a publicului larg, în cursul acestui an au fost accesate mijloace moderne de comunicare în masă prin revitalizarea contului oficial de Facebook al Consiliului și transmiterea pe această cale a unor informații relevante cu privire la activitatea sa și a instituțiilor coordonate.

La finele anului 2015, pentru sporirea transparenței și asigurării unei relații eficiente cu mass-media și societatea civilă, în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, a fost constituit, prin hotărârea Consiliului nr. 941/38 din 8 decembrie 2015, un grup de lucru pentru elaborarea „Ghidului de bune practici privind cooperarea între instanțe și mass-media”.

Ghidul în cauză are menirea de a asigura o activitate de comunicare unitară și coerentă dintre instanțele de judecată și mass-media pentru facilitarea accesului publicului, prin intermediul presei, la informațiile de interes public și are drept scop uniformizarea modalităților de furnizare a informației și de asigurare a transparenței, cu condiția respectării normelor procesuale.

Conform prevederilor art. 8¹ alin. (3) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul creează condiții și întreprinde măsurile necesare pentru a asigura participarea reprezentanților mass-media și a persoanelor interesate la ședințele sale.

Prin urmare, în vederea respectării acestor prevederi legale, Consiliul a asigurat condițiile necesare pentru ca reprezentanții mass-media să asiste la toate ședințele publice desfășurate de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii în anul 2015, iar, la finele ședințelor, președintele și membrii Consiliului au făcut declarații și au acordat interviuri.

La fel, în perioada raportată, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii și Inspekția Judiciară, organ subordonat Consiliului, s-au autosesizat și au examinat informațiile difuzate în mass-media, care au vizat sistemul judecătoresc, adoptând soluții pe fiecare caz.

Alte reperi calitative în promovarea relațiilor cu publicul au fost reprezentate de dezvoltarea relațiilor de parteneriat cu instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale sau asociațiile, care promovează actul de justiție și instituțiile sistemului judiciar, în acest sens fiind stabilite 9 parteneriate.

În anul 2015, sub aspectul cuantificării volumului activității desfășurate de Serviciul protocol, relații cu publicul și mass-media, se cuvine să mai menționăm că s-au întocmit 101 comunicate de presă, în care sunt incluse și cele privind apărarea reputației profesionale, independenței și imparțialității magistraților. De asemenea, au fost formulate și transmise 2 sesizări către Consiliul de presă, în legătură cu publicarea unor articole cu caracter defăimător la adresa unor judecători.

În același timp, au fost realizate și acțiunile planificate pentru promovarea rezultatelor Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, realizându-se interviuri cu judecătorii recent numiți în funcție, istorii de succes privind instanțele renovate, vizite ale președintelui CSM la USM, campanii de informare privind modificările din corpul judecătoresc, precum și realizarea unui sondaj privind evaluarea gradului de accesibilitate a hotărârilor judecătorești pe portalul instanțelor de judecată.

În anul 2015 Consiliul Superior al Magistraturii și-a intensificat și fortificat acțiunile de consolidare și promovare a relațiilor sale de comunicare cu societatea civilă, mass-media și cu alte autorități publice în vederea asigurării transparenței proprii activității, cât și a transparenței și independenței sistemului judecătoresc național.

CAPITOLUL VI.

ALTE ASPECTE PRIVIND ACTIVITATEA CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

6.1 Activitatea grupurilor de lucru constituite în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii

În anul 2015, în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii au fost constituite 9 grupuri de lucru, în vederea implementării acțiunilor prevăzute de Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Planului anual al activității de comunicare și relații publice al CSM și al sistemului judecătoresc pentru anul 2015, precum și a altor acte normative.

Prin urmare, în scopul implementării prevederilor noii Legi cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, adoptată la 25.07.2014 și asigurării desfășurării activității Colegiului disciplinar în mod eficient, prin hotărârea nr. 741/24 din 17 septembrie 2014, Consiliul Superior al Magistraturii a creat un grup de lucru pentru elaborarea proiectului Regulamentului cu privire la activitatea Colegiului disciplinar. Grupul de lucru s-a întrunit în 5 ședințe și, ca urmare a definitivării proiectului Regulamentului, acesta a fost aprobat prin hotărârea CSM nr. 144/7 din 03 martie 2015.

Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar a fost elaborat în conformitate cu Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor din 25 iulie 2014, stabilind modul de constituire, organizare și activitate a Colegiului disciplinar, precum și interacțiunea acestuia cu Consiliul Superior al Magistraturii, Secretariatul acestuia și Inspekția judiciară.

Potrivit Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, Consiliul Superior al Magistraturii a fost desemnat printre instituțiile responsabile de realizarea acțiunii nr. 4.2.1 (1), ce ține de modificarea sau, după caz, elaborarea codurilor de etică profesională pentru toți reprezentanții sectorului justiției (judecători, procurori, avocați, notari etc.).

În acest sens, prin hotărârea CSM nr. 145/7 din 03 martie 2015, a fost creat un grup de lucru, în vederea realizării acțiunii indicate și elaborarea unui nou Cod de etică al judecătorului. Grupul de lucru s-a întrunit în 6 ședințe, în cadrul cărora au fost discutate subiecte și materiale relevante pentru elaborarea noului Cod de etică al judecătorului, iar, la 11 septembrie 2015, prin hotărârea nr. 8, Adunarea Generală a Judecătorilor a aprobat noul Cod de etică și de conduită profesională al judecătorului.

La 07 aprilie 2015, prin hotărârea nr. 275/12, Consiliul Superior al Magistraturii a creat un grup de lucru pentru elaborarea propunerilor de modificare și completare a Regulamentului privind stabilirea gradelor de complexitate unice naționale a cauzelor judiciare civile, penale și contravenționale, care a fost aprobat prin hotărârea Consiliului nr. 165/6 din 18 februarie 2014.

Constituirea acestui grup de lucru a fost determinată de necesitatea ajustării prevederilor Regulamentului respectiv la cadrul legislativ în vigoare, deoarece, între timp, actele legislative au fost modificate și completate.

De asemenea, prin Hotărârea CSM nr. 725/28 din 06 octombrie 2015, au fost create mai multe Grupuri de lucru, pentru realizarea acțiunilor din Planul de activitate al Proiectului ”Sporirea eficienței, responsabilității și transparenței instanțelor judecătorești în Moldova” (ATRECO), Proiect care acordă asistență tehnică Consiliului Superior al Magistraturii.

În acest sens, conform activităților 1.2.3.2, 1.3.2.2 și 1.4.4.2 din Planul de activitate al Proiectului ATRECO, au fost instituite următoarele 3 grupuri de lucru:

- Grup de lucru pentru discuții și propuneri referitor la obstacolele survenite în dezvoltarea cadrului legislativ al CSM;
- Grup de lucru pentru elaborarea de strategii și regulamente referitor la specializarea judiciară;
- Grup de lucru pentru elaborarea instrucțiunilor și conținutului sesiunilor de training pentru instituțiile judiciare referitor la standardele etice și anticorupție.

Pe parcursul ultimului trimestru al anului 2015 grupurile de lucru menționate s-au convocat în 7 ședințe.

Concomitent, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 919/37 din 01 decembrie 2015, a fost constituit un alt Grup de lucru, în vederea realizării activității 2.3.1.1 din Planul de activitate al proiectului ATRECO ce se referă la elaborarea modulelor de instruire pentru administratorii instanțelor judecătorești.

Ulterior, la 08 decembrie 2015, prin hotărârea nr. 940/38, Consiliul Superior al Magistraturii a constituit Grupul de lucru responsabil de elaborarea Cadrului Bugetar pe Termen Mediu.

Grupul de lucru va fi responsabil de coordonarea elaborării și aprobarea preliminară a Strategiei sectoriale de cheltuieli pentru Consiliul Superior al Magistraturii și instanțele judecătorești, sarcinile Grupului de lucru fiind următoarele:

a) analiza situației curente și tendințelor cheltuielilor bugetare conform categoriilor economice majore ale CSM și instanțelor judecătorești, având la bază rezultatele înregistrate în ultimii doi ani;

b) revizuirea angajamentelor și examinarea priorităților politice asumate în cadrul documentelor de planificare strategică;

c) identificarea problemelor privind gestionarea cheltuielilor publice și formularea acțiunilor noi pentru ciclul bugetar următor;

d) revizuirea și analiza impactului asupra cheltuielilor recurente și a investițiilor capitale;

e) înaintarea propunerilor privind eficientizarea utilizării resurselor existente și redistribuirea resurselor în cadrul CSM și instanțelor judecătorești, precum și estimarea limitelor de cheltuieli;

f) dezagregarea limitelor sectoriale de cheltuieli pe subprograme și între instanțe.

Grupul de lucru a fost creat în vederea realizării prevederilor hotărîrii Guvernului nr. 82 din 24 ianuarie 2006 cu privire la elaborarea Cadrului de cheltuieli pe termen mediu și a proiectului de buget, precum și în vederea consultării priorităților de politici sectoriale.

Totodată, la 08 decembrie 2015, prin hotărîrea Consiliului nr. 941/38, a fost instituit Grupul de lucru pentru elaborarea Ghidului privind relația dintre sistemul judecătoresc din Republica Moldova și mass-media.

Acest Grup de lucru a fost creat în scopul realizării acțiunii privind elaborarea Ghidului de bune practici pentru cooperarea între instanțe și mass-media, prevăzute la obiectivul strategic nr. VI “Informarea și dezvoltarea parteneriatelor cu societatea civilă și justițiabilii” din Planul anual al activității de comunicare și relații publice al CSM și al sistemului judecătoresc pentru anul 2015, Plan aprobat prin hotărîrea Consiliului nr. 51/2 din 27 ianuarie 2015.

Ghidul în cauză are menirea de a asigura o activitate de comunicare unitară și coerentă dintre instanțele de judecată și mass-media, în vederea facilitării accesului publicului, prin intermediul presei, la informațiile de interes public și are drept scop uniformizarea modalităților de furnizare a informației și de asigurare a transparenței, cu condiția respectării normelor procesuale.

Ghidul respectiv va fi publicat pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii, pe portalul unic al instanțelor judecătorești și tipărit pentru a fi remis și plasat în incinta instanțelor de judecată.

Constituirea acestor grupuri de lucru în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii a avut drept scop implementarea actelor normative în vigoare și, implicit, optimizarea activității Consiliului și instanțelor judecătorești, înfăptuirea calitativă și echitabilă a justiției, sporirea transparenței, independenței și integrității sistemului judecătoresc, inclusiv creșterea credibilității justițiabililor și tuturor persoanelor în actul de justiție, judecători și instanțele judecătorești naționale.

6. 2. Adunarea Generală a Judecătorilor

Independența instanțelor judecătorești reprezintă libertatea organizațională și funcțională a acestora, fiind realizată prin autoadministrarea judecătorească, care constă în dreptul și capacitatea reală a instanțelor judecătorești și a judecătorilor de a soluționa problemele funcționării sistemului judecătoresc în mod autonom și responsabil.

Autoadministrarea judecătorească se realizează în baza principiilor reprezentativității și eligibilității organelor autorității judecătorești, precum și în baza angajării răspunderii organelor autoadministrării judecătorești pentru exercitarea în mod corespunzător a funcțiilor delegate.

Organele autoadministrării judecătorești sînt Adunarea Generală a Judecătorilor și Consiliul Superior al Magistraturii.

Adunarea Generală a Judecătorilor, constituită din judecătorii tuturor instanțelor judecătorești din Republica Moldova, asigură realizarea practică a principiului autoadministrării puterii judecătorești, fiind convocată anual, în ședință ordinară, la începutul fiecărui an, însă poate fi

convocată și în cazuri excepționale, la inițiativa Consiliului Superior al Magistraturii sau a cel puțin 50 de judecători.

Potrivit art. 23³ alin. (1) din Legea cu privire la organizarea judecătorească, Adunarea Generală a Judecătorilor are următoarele competențe:

- a) audiază raportul anual de activitate al Consiliului Superior al Magistraturii;
- b) aprobă Codul de etică al judecătorului și modificările operate în acesta;
- c) aprobă Regulamentul de funcționare a Adunării Generale a Judecătorilor;
- d) alege, din rîndul judecătorilor, membrii permanenți și cîte 2 membri supleanți în Consiliul Superior al Magistraturii, în Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor și în Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor și ridică mandatul acestora;
- e) examinează și decide asupra altor chestiuni referitoare la activitatea instanțelor judecătorești.

În acest context, în vederea exercitării competențelor legale enunțate, în anul 2015, Adunarea Generală a Judecătorilor a fost convocată de 2 ori: ordinar – la 13 martie 2015 și extraordinar – la 11 septembrie 2015.

Astfel, Consiliul Superior al Magistraturii, prin Hotărîrea nr. 16/1 din 13 ianuarie 2015 a convocat, la 13 martie 2015, Adunarea Generală a Judecătorilor, iar agenda ședinței a inclus următoarele chestiuni:

- prezentarea Raportului privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii și modul de organizare și funcționare a sistemului judecătoresc în anul 2014;
- prezentarea Raportului Ministerului Justiției privind asigurarea activității organizatorice și administrative a instanțelor judecătorești pentru anul 2014;
- prezentarea Raportului Curții Supreme de Justiție privind unificarea practicii judiciare pentru anul 2014;
- aprobarea modificărilor și completărilor la Regulamentul cu privire la funcționarea Adunării Generale a Judecătorilor;
- acordarea mențiunilor judecătorilor pentru merite deosebite în activitate.

Conform Agendei, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Victor Micu, a prezentat Raportul privind activitatea Consiliului și modul de organizare și funcționare a instanțelor judecătorești în anul 2014, care a fost aprobat prin Hotărîrea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 143/7 din 03 martie 2015.

Prin discursul său, președintele Consiliului a punctat principalele activități realizate în anul 2014, care au vizat administrarea sistemului judecătoresc.

Așadar, Consiliul Superior al Magistraturii, în activitatea desfășurată, a pus accent pe cariera și selecția judecătorilor, evaluarea performanțelor judecătorilor, asigurarea eticii și disciplinei în sistemul judiciar, calității actului de justiție, inclusiv a independenței și integrității sistemului judecătoresc.

La fel, în anul 2014, Consiliul a avut ca priorități asigurarea unui buget performant pentru instanțele judecătorești, evaluarea activității instanțelor judecătorești, implementarea tehnologiilor informaționale în sistemul judecătoresc, repartizarea aleatorie a dosarelor, asigurarea transparenței activității Consiliului Superior al Magistraturii și a întregului sistem judecătoresc, precum și alte activități ce țin de autoadministrarea judecătorească.

Raportul privind activitatea Consiliului Superior al Magistraturii și modul de organizare și funcționare a instanțelor judecătorești pentru anul 2014 a fost remis, pentru informare, Parlamentului RM, Președintelui RM, tuturor instanțelor judecătorești și s-a plasat pe pagina web a CSM.

Ulterior, ministrul Justiției, Vladimir Grosu, a susținut un discurs, relevând situația din sistemul judecătoresc național, realizările și deficiențele, cât și soluțiile de remediere.

De asemenea, în cadrul Adunării Generale a Judecătorilor, președintele Curții Supreme de Justiție, Mihail Poalelungi, a prezentat, prin discursul susținut, Raportul Curții Supreme de Justiție privind unificarea practicii judiciare pentru anul 2014, lansând și mai multe propuneri, care ar putea impulsiona reforma sistemului judiciar și, implicit, ar grăbi întoarcerea încrederii societății în actul de justiție.

Propunerile lansate s-au referit la necesitatea producerii unor schimbări în cadrul sistemului judecătoresc, care ar asigura transparența și implicarea societății civile în procesul efectuării actului de justiție, accesul la justiție, integritatea magistraților, cât și necesitatea modificării cadrului instituțional.

Aceste schimbări au vizat:

- instituirea Curții cu jurați, ori desemnarea în completul de judecată, pentru asistarea judecătorului, a reprezentanților societății civile;

- reorganizarea Curții Supreme de Justiție, astfel încât jumătate din magistrați să fie judecători de carieră, iar jumătate juriști notorii, personalități eminente din cadrul mediului academic, avocaților sau societății civile;

- anularea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată;

- instituirea termenelor de examinare a cauzelor și a medierii în cauzele civile în primele instanțe;

- existența unei singuri căi de atac în cauze mai puțin complicate;

- investirea CSM cu dreptul de a verifica averile judecătorilor;

- instituirea unui filtru intern de examinare, conform standardelor CEDO, a hotărârilor judecătorești naționale irevocabile;

- reorganizarea Curții de Apel Chișinău și crearea a două curți de apel;

- transferul Departamentului de Administrare Judecătorească de la Ministerul Justiției la Consiliul Superior al Magistraturii;

- majorarea numărului de inspectori judecătorești, majoritatea urmînd a fi selectați din societatea civilă, dar nu din rîndul judecătorilor.

Tot la Adunarea Generală a Judecătorilor din 13 martie 2015, membrul Consiliului Superior al Magistraturii, Vera Toma, a prezentat propunerile referitoare la modificarea și completarea Regulamentului privind funcționarea Adunării Generale a Judecătorilor, care au fost votate unanim de judecătoria prezenți.

Propunerile formulate au avut drept scop crearea unui cadru normativ eficient și adecvat pentru implementarea corectă și optimă a procedurilor de alegere a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

În cadrul Adunării Generale a Judecătorilor și-au mai expus opiniile un membru al Consiliului și unii judecători, remarcând atât realizările din cadrul sistemului judecătoresc, cât și semnalând asupra problemelor care persistă, inclusiv prezentând propuneri de soluționare.

Adunarea Generală a Judecătorilor din 13 martie 2015 s-a finalizat cu acordarea unor judecători a Diplomelor de Onoare ale Consiliului Superior al Magistraturii, pentru merite deosebite în activitate.

La 11 septembrie 2015, prin hotărîrea nr. 447/18 din 09 iunie 2015, Consiliul Superior al Magistraturii a convocat din nou Adunarea Generală a Judecătorilor.

În acest sens, Adunarea Generală a Judecătorilor a fost convocată, extraordinar, pentru:

- aprobarea Codului de etică și conduită al judecătorului;
- alegerea unui membru permanent în Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor, reprezentant al judecătorilor Curții Supreme de Justiție;
- alegerea unui membru permanent în Colegiul disciplinar, reprezentant al judecătorilor curților de apel.

Astfel, la 11 septembrie 2015, în cadrul Adunării, proiectul Codului de etică și de conduită profesională a judecătorilor a fost supus dezbaterilor și, în urma propunerilor de modificarea a unor prevederi, a fost adoptat de către judecătorii prezenți, cu majoritatea voturilor.

Codul de etică este un document public, ce stabilește principiile de etică și conduită profesională a judecătorilor, care urmează să fie respectate cu strictețe de toți magistrații din Republica Moldova.

Codul de etică și conduită profesională al judecătorului a fost elaborat în conformitate cu prevederile Constituției, Legii cu privire la statutul judecătorului și altor acte normative, fiind luate în considerație și Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, jurisprudența CtEDO, Principiile de la Bangalore privind conduita judiciară, Carta europeană privind statutul judecătorului, precum și alte declarații și recomandări ale instituțiilor europene.

Concomitent, în cadrul acestei Adunării Generale a Judecătorilor, a fost ales câte un membru permanent în Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor și în Colegiul disciplinar.

În acest context, conform dispozițiilor art. 23³ alin. (2) din Legea privind organizarea judecătorească, pentru organizarea procedurii de alegere în Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor, Adunarea Generală a Judecătorilor a constituit o comisie specială, a cărei componență și mod de activitate s-a aprobat la ședința Adunării Generale a Judecătorilor.

Totodată, pentru alegerea membrului permanent în Colegiul disciplinar, s-a constituit Adunarea judecătorilor curților de apel, în cadrul căreia a fost aprobată componența și procedura de alegere.

Pentru suplinirea calității de membru permanent în Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor, ca reprezentant al judecătorilor Curții Supreme de Justiție, au fost depuse actele corespunzătoare doar de un candidat, iar pentru suplinirea calității de membru al Colegiului disciplinar, ca reprezentant al judecătorilor curților de apel, au fost depuse actele necesare de trei candidați.

Prin urmare, în rezultatul exprimării voturilor de către judecători, a fost aleasă, cu 216 voturi valabil exprimate, în calitate de membru permanent în Colegiul de evaluare a performanțelor judecătorilor, ca reprezentant al judecătorilor Curții Supreme de Justiție, doamna Iulia Sîrcu,

președinte interimar al Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, iar, în calitate de membru al Colegiului disciplinar, ca reprezentant al judecătorilor curților de apel, a fost ales, cu majoritatea voturilor – 43 de voturi, judecătorul Curții de Apel Chișinău, Stelian Teleucă.

În concluzie, se menționează că, hotărârile Adunării Generale a Judecătorilor se execută de către organele autoadministrării judecătorești și de către judecători, fiind publicate pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

6. 3. Aspecte privind utilizarea Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor

Potrivit art. 6¹ din Legea nr. 514-XIII din 06 iulie 1995, privind organizarea judecătorească, cu modificările și completările operate prin Legea nr. 153 din 05 iulie 2012, art. 344 Cod de procedură penală și art. 168 Cod de procedură civilă, în instanțele judecătorești, dosarele sunt distribuite, pentru examinare, în mod aleatoriu, prin intermediul unui program computerizat – Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD).

Acest Program a fost elaborat în scopul automatizării organizării manuale a muncii în instanțele de judecată și integrării funcțiilor de gestionare a dosarelor în toate instanțele judecătorești din Republica Moldova. Or, informatizarea sistemului judecătoresc este o prioritate pentru Republica Moldova, fiind un element indispensabil pentru funcționarea și gestionarea justiției în condițiile în care numărul de dosare este în continuă creștere.

Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor a fost elaborat în cadrul Programului SUA „Provocările Mileniului” (MGTCP) în baza Programului de acțiuni privind implementarea Planului Preliminar de Țară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 32 din 11 ianuarie 2007, precum și în baza Concepției Sistemului informațional judiciar pentru anii 2007-2008, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 776 din 3 iulie 2007.

Prin intermediul programului dat se creează dosare electronice, se programează, electronic, ședințele de judecată, se repartizează aleatoriu dosarele judecătorilor pentru examinare, se automatizează procedurile consumatoare de timp, care țin de raportarea datelor statistice judiciare.

Totodată, PIGD favorizează schimbul de informații între instanțele judecătorești, instanțele judecătorești și instituțiile de stat, sporește gradul de satisfacție a cetățenilor, oferindu-le un acces mai larg la informații, asigurând sporirea transparenței activității sistemului judecătoresc.

PIGD este utilizat pentru a înregistra și a gestiona toate tipurile de dosare pe parcursul întregului lor ciclu de viață, de la înregistrare în prima instanță, pînă la emiterea hotărârii primei instanțe și, ulterior, pînă la procedura de apel sau recurs în instanțele superioare.

Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor este utilizat de către toate instanțele judecătorești din țară, începînd cu anul 2009, fiind perfecționat, în decursul timpului, pînă la versiunea 4.1.

Începînd cu anul 2013, instanțele judecătorești au utilizat versiunea 4.0 a PIGD, dezvoltată de către Programul USAID de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept (ROLISP), finanțat de

Agencia Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională și administrat de Reprezentanta Companiei „Checchi and Company Consulting INC”.

Versiunea PIGD – 4.0 a fost dezvoltată în colaborare cu Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Curtea Supremă de Justiție, Institutul Național al Justiției, precum și cu reprezentanții instanțelor judecătorești din Republică și include modulul de repartizare aleatorie a dosarelor, fără implicarea factorului uman, în baza gradelor de complexitate a dosarelor, modulul statistic și modulul de evaluare a performanțelor instanțelor judecătorești, precum și modulul de transfer al dosarelor înregistrate în PIGD de la o instanță de judecată la alta. Îmbunătățirea treptată a noii versiuni prin integrarea modulelor suplimentare a inclus și modulul de protecție a datelor cu caracter personal.

Ulterior, în scopul perfecționării și a optimizării funcționării acestui Program, versiunea PIGD 4.0 a fost îmbunătățită, fiind creată versiunea PIGD – 4.1.

Astfel, Consiliul Superior al Magistraturii, prin hotărârea nr. 898/29 din 11 noiembrie 2014 a desemnat două instanțe pilot – Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, pentru testarea noii versiuni PIGD – 4.1, testare care a continuat și pe parcursul anului 2015.

După testarea noii versiuni a PIGD și remedierii curenților depistate, începând cu luna octombrie 2015, cu suportul Programului USAID ROLISP, în toate instanțele judecătorești a fost implementată versiunea PIGD – 4.1, în scopul eficientizării activității acestora, prin actualizarea a două module – modulul statistic și modulul de măsurare a performanței instanțelor judecătorești și efectuarea unor modificări esențiale pentru optimizarea funcționării acestui Program.

Modulul statistic urmează să genereze automat rapoartele statistice, preluând datele din Program, ceea ce va ușura munca personalului instanțelor judecătorești, urmînd ca, în viitor, rapoartele statistice completate manual să fie excluse, iar modulul de performanță va asigura măsurarea performanței instanțelor judecătorești în baza unor indicatori de performanță.

Alte modificări eficiente privind PIGD 4.1 se referă la: funcționarea mai rapidă a Programului, crearea unui instrument de filtrare a cererilor, constituirea completelor de judecată specializate pe anumite categorii de cauze, aplicarea unui algoritm nou, mai complex, la repartizarea aleatorie a dosarelor, îmbunătățirea mecanismului de căutare a dosarelor și de transfer electronic al dosarelor din prima instanță către instanța ierarhic superioară, precum și alte modificări importante.

Versiunea PIGD – 4.1 va face mai eficientă munca personalului instanțelor judecătorești, precum și monitorizarea mai efectivă a activității sistemului judecătoresc de către Consiliul Superior al Magistraturii, inclusiv prin Inspectia judiciară.

Pe parcursul anului 2015 Consiliul Superior al Magistraturii, prin subdiviziunile sale competente, a asigurat monitorizarea procesului de utilizare a PIGD, procesului de repartizare aleatorie a dosarelor, de înregistrare audio a ședințelor de judecată și de publicare a hotărîrilor judecătorești pe portalul instanțelor judecătorești¹.

¹ Portalul instanțelor judecătorești (<http://instante.justice.md>), reprezintă un portal unic pentru toate instanțele din Republica Moldova, elaborat în vederea asigurării unui acces facilitat la informațiile de țin de activitatea judecătorească. Portalul instanțelor

Ca urmare a apelului public din 02 februarie 2015, prin care mai multe organizații ale societății civile au solicitat Consiliului Superior al Magistraturii investigarea modului de distribuire a dosarelor în sistemul judecătoresc și ținând cont de îngrijorarea societății civile asupra pretinselor fraude în distribuirea aleatorie a dosarelor, Consiliul a considerat oportun a verifica toate datele reflectate în rapoartele lunare privind repartizarea automatizată aleatorie a dosarelor în instanțele judecătorești din Moldova.

Astfel, prin [hotărîrea CSM nr. 99/4 din 10 februarie 2015](#), s-a solicitat de la ÎS „Centrul de Telecomunicații Speciale”, prezentarea informației cu privire la manipulările admise în procesul de distribuire a dosarelor prin intermediul PIGD, de către instanțele din mun. Chișinău, inclusiv Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supremă de Justiție, pentru anul 2014.

La fel, s-a solicitat de la ÎS „Centrul de Telecomunicații Speciale”, prezentarea lunară a informației cu privire la manipulările admise în procesul de distribuire a dosarelor de către instanțele judecătorești prin intermediul PIGD.

La 29 mai 2015, Departamentul de Administrare Judecătorească a transmis Consiliului informația electronică, prezentată de ÎS „Centrul de Telecomunicații Speciale”, cu privire la investigarea modului de distribuire a dosarelor de către instanțele judecătorești din mun. Chișinău, prin intermediul PIGD.

În rezultatul verificării și analizării unui volum extrem de mare a datelor, nu s-au depistat careva acțiuni premeditate cu scopul manipulării datelor din program sau pentru a influența repartizarea aleatorie a dosarelor unor judecători concreți, toate acțiunile fiind întreprinse în conformitate cu prevederile [Regulamentului privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești](#), aprobat prin [hotărîrea CSM nr. 110/5 din 5 februarie 2013](#).

Urmare a investigațiilor efectuate, Inspekția judiciară de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, a întocmit o Notă informativă în acest sens, iar, prin [hotărîrea CSM nr. 887/36 din 24 noiembrie 2015](#), Consiliul a atenționat președinții instanțelor de judecată și persoanele responsabile despre obligativitatea respectării cu strictețe a prevederilor Regulamentului privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești (cu modificările ulterioare).

Totodată, Consiliul a considerat necesar a trasa măsuri pentru repartizarea aleatorie a dosarelor în instanțele de judecată în conformitate cu reglementările în domeniu, înaintînd instanțelor judecătorești niște reguli clare în acest sens.

În anul 2015, Consiliul Superior al Magistraturii a organizat și a desfășurat mai multe ședințe, la care au participat colaboratorii Secretariatului CSM, membrii CSM, reprezentanții Programului USAID ROLISP, Departamentului de Administrare Judecătorească și ÎS ”Centrului de Telecomunicații Speciale”, iar la unele ședințe au participat și președinții instanțelor judecătorești.

La ședințele respective au fost discutate subiecte care au vizat proiectul Regulamentului privind organizarea și funcționarea PIGD, implementarea normelor de securitate în instanțele judecătorești, instruirea colaboratorilor instanțelor judecătorești privind activitatea de elaborare și implementare a măsurilor minime de securitate în procesul prelucrării datelor cu caracter personal,

problemele ce țin de Rapoartele lunare prezentate de către USAID ROLISP cu privire la repartizarea aleatorie a dosarelor prin intermediul PIGD, identificarea vulnerabilităților PIGD, precum și identificarea obiectului dezvoltării continue a PIGD, erorile admise în PIGD din cauza numărului exagerat de mare a persoanelor responsabile de înregistrarea dosarelor în Program.

La ședința din 23 septembrie 2015 au fost prezentate obiectivele de dezvoltare a noului sistem PIGD, iar, în rezultatul acestei ședințe, colaboratorii Secretariatul CSM au fost antrenați în activitatea grupului de lucru privind identificarea obiectivelor și specificațiilor tehnice pentru noul sistem PIGD.

De asemenea, în anul precedent, au fost organizate 12 ședințe, în cadrul cărora au fost prezentate și discutate Rapoartele lunare cu privire la repartizarea aleatorie a dosarelor în instanțele judecătorești prin intermediul PIGD.

Concomitent, se remarcă faptul că, pe parcursul anului 2015, în cadrul ședințelor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii au fost examinate și soluționate unele chestiuni care au vizat repartizarea aleatorie a dosarelor sau redistribuirea dosarelor, precum și operarea unor modificări în PIGD.

La fel, este important de menționat că, utilizarea de către instanțele judecătorești a PIGD și a Sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată, a fost monitorizată de către Inspekția judiciară.

În acest sens, la 24 noiembrie 2015, Inspekția judiciară a prezentat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii o Notă informativă cu privire la activitatea instanțelor judecătorești în procesul de utilizare a PIGD și a Sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată ”SRS Femida”, iar, prin hotărîrea Consiliului nr. 888/36 din 24 noiembrie 2014, s-a luat act de Nota respectivă, fiind atenționați președinții, judecătorii și colaboratorii instanțelor judecătorești despre obligativitatea utilizării depline a PIGD și a Sistemului de înregistrare audio a ședințelor de judecată; înregistrării tuturor cererilor/materialelor/dosarelor în PIGD; respectării principiilor de repartizare și redistribuire a dosarelor prin intermediul PIGD; plasării și publicării în PIGD a tuturor actelor judecătorești, cu excepțiile prevăzute, precum și despre obligativitatea îndeplinirii unor alte acțiuni concrete, enumerate în hotărîrea respectivă.

În anul 2015, Consiliul Superior al Magistraturii a depus eforturi considerabile în vederea menținerii funcționalității, precum și a dezvoltării continue a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor. Or, implementarea PIGD este o reformă importantă pentru sistemul judecătorec, care are drept scop asigurarea unei justiții echitabile și transparente, precum și creșterea încrederii în actul de justiție din partea cetățenilor.

6.4 Realizarea Planului de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformare a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016

La 25 noiembrie 2011, prin Legea nr. 231, Parlamentul Republicii Moldova a aprobat Strategia de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016.

Strategia a fost elaborată în scopul creării unui cadru comun care să integreze toate eforturile de reformă a sectorului justiției în Republica Moldova, pentru asigurarea dezvoltării durabile a sectorului prin acțiuni realiste și concrete.

Această Strategie a intervenit cu o abordare novatoare și de concentrare a tuturor eforturilor și intențiilor de reformă într-un cadru unificat pentru a asigura caracterul coerent, consecvent și durabil al reformelor din sectorul justiției în ansamblu.

Prin implementarea practică și valorificarea componentelor Strategiei se urmărește consolidarea unui sector al justiției echitabil, calitativ, cu zero toleranță față de corupție, pentru o dezvoltare durabilă a țării și responsabilitate sporită față de justițiabili.

Obiectivul general al Strategiei îl constituie edificarea unui sector al justiției accesibil, eficient, independent, transparent, profesionist și responsabil față de societate, care să corespundă standardelor europene, să asigure supremația legii și respectarea drepturilor omului și să contribuie la asigurarea încrederii societății în actul de justiție.

Responsabilitatea pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016 aparține tuturor instituțiilor responsabile identificate în Strategie, inclusiv Consiliului Superior al Magistraturii.

În acest context, în tabelul de mai jos, vom prezenta, acțiunile stabilite în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției care au fost puse, pentru executare, în sarcina Consiliului Superior al Magistraturii.

Acțiuni prevăzute în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției, de realizarea cărora este responsabil CSM				
Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicatori	Măsurile întreprinse de instituțiile responsabile
Acț. 1.1.3 punct. 3 Monitorizarea paginilor web ale instanțelor judecătorești	Ianuarie 2012- Decembrie 2013	CSM, MJ	Raportul de evaluare a instanțelor de judecată din 2012	Raportul de evaluare a instanțelor judecătorești din Republica Moldova, elaborat în cadrul Programului USAID de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept a inclus și rezultatele monitorizării paginilor web ale instanțelor judecătorești, însoțite de recomandări pentru îmbunătățirea acestora.
Acț. 1.1.3 punct. 4 Organizarea campaniilor de informare privind modul de funcționare a sistemului judecătoresc	Permanent	CSM, MJ	Numărul companiilor de informare, Materiale informative publicate	La 27 ianuarie 2015, prin hotărârea CSM nr. 51/2 au fost aprobate Strategia de comunicare și relații publice a CSM și a sistemului judecătoresc din Republica Moldova pentru anii 2015-2016 și Planul anual al activității de comunicare și relații publice al CSM și al sistemului judecătoresc pentru anul 2015. Totodată în 2015 au fost elaborate și repartizate: publicația "Automatizarea Instanțelor Judecătorești" și publicația în limba rusă „Единый портал судебных инстанций для удобства граждан”. În anul 2015, CSM, cu suportul Programului de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept (ROLISP) în Republica Moldova, a contractat o Agenție în vederea elaborării și implementării unei ample campanii de informare privind

sistemul judecătoresc, prin intermediul mijloacelor mass-media și rețelelor de socializare.

Activitatea din cadrul contractului a avut drept scop îmbunătățirea nivelului de informare a moldovenilor cuprind la automatizarea activităților instanțelor judecătorești și beneficiile ei pentru cetățeni și justițiabili.

Mai mult ca atât, tot în I trimestru al anului 2015 a fost difuzat un spot publicitar privind sistemul judecătoresc din RM.

Versiunea scurtă (2 min.) a spotului, pentru TV, a fost distribuită canalelor de televiziune în funcție de acoperire, limba de prezentare și auditoriu.

Astfel, conform aprecierilor estimative, versiunea scurtă transmisă la Prime TV, Canal 2, Canal 3, Publika TV, Moldova 1 și PRO TV a fost vizionată de aproximativ 700 de mii de persoane la nivel național, iar *versiunea lungă* (4 min.) a spotului, pentru TV, care a fost distribuită canalelor de televiziune și transmisă în cadrul talk-show-urilor la Prime TV, Canal 3, Publika TV și Moldova 1, a fost vizionată de aproximativ o jumătate de milion de persoane la nivel național.

Numărul mare de rulări la televiziune (379 rulări) și la radiou (354 rulări) indică că cetățenii au putut nu doar să audă informația, ci și să privească imagini, care, de obicei, se memorizează mai bine.

Mai mult, în cadrul celor 12 talk-show-uri radiodifuzate și televizate, cetățenii au avut posibilitatea de a se implica în discuții, de a pune întrebări și de a cere explicații.

Concomitent, la 11 martie 2015, reprezentanții CSM, cu susținerea Programului USAID ROLISP, au organizat o vizită de presă la Judecătoria Ciocana.

În cadrul vizitei de presă, președintele CSM, Victor Micu, a anunțat lansarea campaniei de informare a cetățenilor despre avantajele sistemelor de automatizare a activității instanțelor de judecată.

Reprezentanții mass-media au avut posibilitatea de a vedea cum funcționează Programul Integrat de Gestionare a

				<p>Dosarelor (PIGD), sistemul de înregistrare audio a ședințelor de judecată ”SRS Femida” și portalul instanțelor naționale de judecată http://instante.justice.md.</p> <p>Campanii jurnalistice online în baza talk-show-urilor organizate</p> <p><i>Campania jurnalistică online în baza talk-show-ului „Bună seară” (televiziunea Moldova 1).</i></p> <p><i>Contextul:</i> Primul talk-show, cu participarea președintelui CSM, a fost televizat la 20 martie la postul de televiziune Moldova 1. În baza subiectelor importante care au fost discutate în cadrul acestei emisiuni, Agenția a pregătit un comunicat de presă, pe care l-a distribuit organizațiilor media din Moldova. Cîteva organizații media online au publicat acest comunicat.</p> <p><i>Campania jurnalistică online în baza talk-show-ului „Publika Report” (Publika TV)</i></p> <p><i>Contextul:</i> Talk-show-ul „Publika Report”, cu participarea președintelui CSM, a fost televizat la 25 martie la canalul de televiziune Publika TV. În baza subiectelor importante care au fost discutate în cadrul acestei emisiuni, Agenția a pregătit un comunicat de presă, pe care l-a distribuit organizațiilor media din Moldova și cîteva organizații media online au publicat acest comunicat.</p>
<p>Acț. 1.1.6. punct 4 Aplicarea noilor criterii și proceduri de selectare, promovare și transfer al judecătorilor</p>	2014	CSM	<p>Criterii și proceduri de selectare aplicate</p>	<p>Prin hotărârile CSM nr. 211/8 și nr. 212/8 din 05.03.2013 au fost aprobate Regulamentul cu privire la criteriile de selecție, promovare și transferare a judecătorilor și Regulamentul cu privire la criteriile, indicatorii și procedura de evaluare a performanțelor judecătorilor, aplicate în practică de Colegiul de selecție și Colegiul de evaluare la evaluarea performanțelor judecătorilor și selecția judecătorilor și candidaților la funcția de judecător.</p> <p>În anul 2015, Colegiul pentru selecție a organizat 16 ședințe și a emis 153 de hotărâri motivate cu privire la 87 candidați la funcția de judecător; 35 judecători care solicită numirea în funcție de președinte/vicepreședinte al instanței judecătorești; 23 judecători care solicită promovarea la o instanță judecătorească ierarhic superioară; 8 judecători care solicită transferul la o instanță</p>

				judecătorească de același nivel.
Acț. 1.1.11. punct 4 Reutilizarea sălilor de judecată în vederea dezinstalării mecanismelor de izolare a inculpaților în timpul procesului pentru respectarea principiului prezumției de nevinovăție	2013-2016	CSM, DAJ, instanțele judecăto-rești	Sălile de ședințe reutilate	Pe parcursul anului 2013-2015 toate instanțele judecătorești au dezinstalat mecanismele de izolare a inculpaților.
Acț. 1.1.12. punct 9 Alocarea unui sediu pentru CSM și alocarea de resurse financiare pentru renovarea și utilizarea adecvată acestuia.	2013-2016	CSM, Cancelaria de Stat	Utilaj și echipament procurat	<p>Prin hotărârea Grupului de lucru pentru achiziții al Consiliului Superior al Magistraturii din 23 decembrie 2013, în urma desfășurării mai multor proceduri de licitație publică, s-a hotărât achiziționarea unei părți din imobilul situat pe str. M. Eminescu nr. 5, pentru sediul CSM.</p> <p>La 26 decembrie 2013 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a 1829,5 m.p. din imobilul nominalizat cu nr.60.</p> <p>În anul 2014 colaboratorii Consiliului Superior al Magistraturii au trecut în noul sediu.</p> <p>Pe parcursul anului 2015, au continuat măsurile pentru asigurarea condițiilor adecvate de muncă în noul sediu.</p> <p>De asemenea, de către Proiectul USAID ROLISP, în vederea soluționării problemei ce ține de amenajarea sediului, au fost donate unele piese de mobilier pentru colaboratorii Consiliului.</p> <p>Totodată, în perioada de referință, CSM, în unele birouri, a făcut reparație cosmetică.</p>
Acț. 1.2.2. punct 3 Elaborarea modificărilor la regulamentele CSM cu privire la modul de funcționare a PIGD – ului.	2014	CSM	Elaborat Regulament	Prin hotărârea CSM nr. 220/8 din 4 martie 2014, au fost aprobate modificari și completări la Regulamentul privind modul de distribuire aleatorie a dosarelor pentru examinare în instanțele judecătorești: - la art. 3, ultima propoziție, după cuvântul „implicare” se completează cu cuvintele „inclusiv a președintelui și vicepreședintelui instanței”; - la art. 5, cuvântul „încărcătura” se înlocuiește cu cuvântul „sarcina”; - art. 7 lit. a) se propune în următoarea redacție: „Cererile privind recuzarea sau abținerea judecătorului cît și cererile privind accelerarea examinării pricinii se vor examina imediat în aceeași zi (cu excepția

cazurilor prevăzute de legislația procedurală) de către completul de judecată competent. În acest sens, președintele instanței de judecată va stabili graficul judecătorului (completului de judecată) competent de a examina cererea de recuzare, abținere de la examinare și cererea de urgentare la începutul anului (poate fi și alt termen, dar nu mai mic de 1 lună), (vezi art. 35 CPP și art. 53 CPC). Cererile privind recuzarea, abținerea cât și cererile de accelerare a examinării vor fi transmise completului competent spre examinare printr-o încheiere a președintelui instanței de judecată (fără a fi trecute prin intermediul PIGD-ului).”; - la art. 8 după cuvântul „transferat” se completează cu cuvântul „temporar”; - la art. 8, după alin. (1) se completează cu alin. (2) în următoarea redacție: „În cazul în care judecătorul pleacă în concediu anual de odihnă sau nu activează pe motiv de boală îndelungată, președintele instanței dispune printr-o încheiere motivată blocarea (bifarea) acestuia pentru perioada respectivă. Blocarea (bifarea) în condițiile expuse va fi dispusă cu 5 zile înainte de expirarea termenului de concediu anual. De asemenea, președintele instanței de judecată printr-o încheiere motivată va dispune blocarea (bifarea) temporară a judecătorului în procedura căruia se află spre examinare dosare voluminoase care necesită o examinare de lungă durată.”; - la art. 8 după alin. (3) se introduce alin. (4) cu următorul conținut: „În cazul apariției temeiului juridic, constituțional, de eliberare din funcție a judecătorului, președintele dispune, printr-o încheiere motivată, blocarea (bifarea) acestui judecător în sistem cu 2 luni de zile înainte de parvenirea acestui eveniment.”; - după art. 8 se introduce un nou art. 8¹ în următoarea redacție: „Judecătorului de drept comun care a fost investit cu exercitarea atribuțiilor de judecător de instrucție, pe parcursul perioadei de exercitare a acestor atribuții i se vor repartiza și celelalte categorii de dosare în volum de 50 %.”.

În Regulamentul cu privire la înregistrarea audio a ședințelor de judecată: - după pct. 1.3 se introduce un nou punct 1.4 cu următorul conținut:

				„Înregistrarea audio a ședințelor de judecată este obligatorie în toate cazurile când urmează a fi întocmit procesul-verbal al ședinței de judecată. Nu se va înregistra ședința de judecată în cadrul procedurii scrise și atunci când chestiunile sunt soluționate de către judecător unipersonal.”
Acț. 1.2.2.punct 4 Îmbunătățirea PIGD pentru: a) asigurarea distribuirii aleatorii a dosarelor; b) asigurarea constituirii completelor de judecată și a desemnării președinților acestora; c) crearea altor programe de asigurare a transparenței și eficienței procesului de desfășurare a justiției; d) crearea mecanismului tehnic de verificare a procesului de gestionare electronică a dosarelor. e) inserarea modului care va asigura protecția datelor cu caracter personal	2012-2014	CSM, MJ, CTS	PIGD îmbunătățit	<p>Prin ordinul ministrului Justiției nr. 286 din 19.06.2012 a fost creat un grup de lucru în vederea implementării Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 și a Planului de acțiuni de îmbunătățire a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor în instanțele de judecată.</p> <p>În toate instanțele judecătorești este implementată versiunea IV a PIGD, care include perfecționarea sistemului de distribuție aleatorie a dosarelor, integrarea PIGD cu programul SRS „Femida”.</p> <p>Sistemul de constituire a completelor de judecată și de desemnare a președinților acestora este creat și se implementează.</p> <p>Versiunea dată a Programului include și protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>În continuare, în baza solicitărilor utilizatorilor, a fost introdusă în unele instanțe, pentru a fi pilotată, versiunea îmbunătățită a PIGD 4, fiind numită PIGD 4.1.</p> <p>Începând cu luna octombrie 2015, cu suportul Programului USAID ROLISP, în toate instanțele judecătorești, a fost implementată versiunea PIGD – 4.1.</p>
Acț. 1.2.3. punct. 4 Elaborarea standardelor privind durata actelor procesuale în cursul examinării cauzei și elaborarea metodologiei de control al aplicării acestora	2014	CSM, CSJ	Standarde elaborate	<p>Pentru a atinge acest obiectiv al Planului privind Reforma Justiției, CSM a adoptat hotărârea 582/24 din 06 august 2013 cu privire la crearea grupului de lucru pentru elaborarea regulamentelor CSM. Acțiunea este inclusă în lista acțiunilor prioritare de asistență externă pentru anul 2015.</p> <p>Acțiunea dată urmează a fi exclusă din lista acțiunilor prioritare de asistență externă pentru anul 2015, din motiv că aceasta urmează a fi implementată în cadrul Proiectului ATRECO (Sporirea eficienței, responsabilității și transparenței instanțelor judecătorești în Moldova).</p>

<p>Acț. 1.2.6. punct. 2 Evaluarea performanțelor judecătorilor de instrucție</p>	<p>2013-2015</p>	<p>CSM,</p>	<p>Judecători de instrucție evaluați</p>	<p>În conformitate cu modificările introduse prin Legea nr. 153 din 05.07.2012, judecătorii de instrucție urmau a fi reconfirmați în funcția de judecător în cadrul aceleiași instanțe doar după evaluarea performanțelor și ca urmare a cursurilor de formare continuă în cadrul INJ.</p> <p>În anul 2015 nu a fost evaluat nici un judecător de instrucție, deoarece, în perioada 2013-2014, toți judecătorii de instrucție, care activau, au fost evaluați, fiind reconfirmați în funcția de judecător, prin Decretele Președintelui RM.</p>
<p>Acț. 1.2.6. punct 5 Monitorizarea implementării modificărilor și a modului de exercitare a funcției de judecător de instrucție</p>	<p>2014</p>	<p>CSM, CRJM</p>	<p>Monitorizare efectuată</p>	<p>În anul 2015, CSM a continuat să asigure implementarea și monitorizarea art. 15 alin. (2¹) din Legea privind organizarea judecătorească, introdus prin Legea nr. 153 din 05.07.2013, conform căruia, în cadrul judecătoriilor, din rândul judecătorilor instanței se numesc judecători de instrucție cu atribuții proprii în desfășurarea procesului penal. Numirea judecătorilor de instrucție s-a realizat potrivit procedurii și condițiilor prevăzute de Regulamentul privind procedura și condițiile de numire a judecătorilor de instrucție, aprobat prin hotărârea CSM nr. 145/6 din 12 februarie 2013.</p> <p>În acest sens, pe parcursul anului 2015, prin hotărârile Plenului CSM, au fost desemnați unii judecători din cadrul instanțelor judecătorești pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție. Lista judecătorilor de instrucție desemnați a fost publicată pe pagina web a CSM.</p>

<p>Acț. 1.3.5 punct. 4 Evaluarea performanței tuturor judecătorilor din instanțele judecătorești conform orarului aprobat de CSM</p>	2014-2015	CSM	Judecători evaluați conform graficului	<p>La 14 septembrie 2012, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a fost publicată Legea nr. 154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor.</p> <p>Potrivit prevederilor art. 30 alin. (4) al Legii nominalizate, în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a legii, judecătorii de la toate instanțele judecătorești urmau a fi supuși evaluării performanțelor, conform unui grafic aprobat de CSM.</p> <p>Astfel, prin hotărârea CSM nr. 545/22 din 09.07.2013, a fost aprobat Graficul de evaluare a performanțelor judecătorilor, conform căreia toți judecătorii din instanțele naționale urmau a fi supuși procedurii de evaluare ordinară.</p> <p>În acest sens, în anul 2015, Colegiul de evaluare a executat integral hotărârea CSM nr. 545/22 din 09.07.2013, fiind evaluați ordinar 43 de judecători.</p> <p>Totodată, în 2015, în temeiul art. 13 alin. (3) și alin. (4) din Legea nr. 154 din 05.07.2012, le cererea personală, în mod extraordinar, au fost evaluați 22 judecători.</p>
<p>Acț. 4.1.4. p. 2 Consolidarea capacităților de asigurare a respectării reglementărilor cu privire la comportamentul anticoruptibil prin elaborarea recomandărilor metodologice</p>	2012-2014	CSM, CSP, CCCEC, MAI	Recomandări elaborate și diseminate	<p>CSM a identificat și antrenat experți externi din Proiectul ” Sporirea eficienței, responsabilității și transparenței instanțelor judecătorești în Republica Moldova” –ARTECO, pentru a elabora recomandări metodologice privind capacitățile de asigurare a comportamentului anticoruptibil.</p>
<p>Acț. 4.2.4. p. 1 Elaborarea concepțiilor de promovare a eticii profesionale și sensibilizare a opiniei publice cu privire la etica profesională a actorilor din sectorul justiției</p>	2012-2016	CSM, CSP, CCCEC, MAI	Concepții elaborate și opinie publică sensibilizată	<p>CSM a organizat o serie de ședințe în cadrul cărora au fost discutate și propuse concepte și principii de promovare a eticii profesionale și de sensibilizare a opiniei publice cu privire la etica profesională a reprezentanților sectorului justiției. Definitivarea conceptelor elaborare urmează a fi efectuată în anul 2016.</p>
<p>Acț. 4.2.4. p. 2 Publicarea broșurilor cu privire la etica profesională a actorilor din sectorul</p>	2012-2016	CSM, CSP, CCCEC, MAI	Broșuri elaborate și publicate	<p>După adoptarea noului Cod de etică al judecătorului, CSM cu suportul ATRECO, au demarat procedura de elaborare a broșurilor cu privire la etica profesională a reprezentanților sectorului</p>

justiției				<p>justiției.</p> <p>Astfel, pînă la finele anului 2015, toate etapele ce țin de elaborarea și formatarea broșurilor respective au fost finalizate. Din considerente tehnice, procesul de publicare, și distribuire a broșurilor respective va fi finalizat în primul trimestru al anului 2016.</p> <p>Raportul privind implementarea acțiunii respective va fi prezentat după finisarea editării și distribuirii acestora.</p>
Acț. 4.2.4. p. 3 Realizarea spoturilor cu privire la activitatea instituțiilor din sectorul justiției și plasarea acestora pe Internet	2012-2016	CSM, CSP, CCCEC, MAI	Spoturi realizate	<p>Cu suportul programului USAID ROLISP a fost creat și difuzat spotul publicitar cu privire la activitatea instituțiilor din sectorul justiției. Acest spot a fost difuzat la posturile de televiziune naționale și publicat pe internet. Versiunea scurtă (2 minute) a spotului pentru TV a fost rulată (379 rulări) la cele mai vizionate posturi de televiziune cu acoperire națională completă sau largă.</p> <p>Versiunea lungă (4 minute) a spotului pentru TV a fost plasată la cele mai vizionate posturi de televiziune cu acoperire națională completă sau largă, în cadrul emisiunilor de tip talk-show pe tema justiției (7 rulări).</p> <p>Spotul difuzat pe internet a acumulat 332 de vizualizări.</p>
Acț. 4.3.3. p. 2 Instituirea mecanismelor interne în cadrul instituțiilor pentru raportarea ilegalităților de către avertizorii de integritate	2013-2016	CSM, CSP, PG, CCCEC, MAI	Mecanisme instituite	<p>Prin hotărîrea CSM nr. 663/21 din 05 august 2014, a fost aprobat Regulamentul intern privind avertizorii de integritate, publicat în Monitorul Oficial nr. 297-309/1446 din 10.10.2014, iar, prin hotărîrea CSM nr. 664/21 din 05 august 2014 a fost creată Comisia pentru examinarea avertizărilor din cadrul Consiliului.</p>
Acț. 4.3.4. p. 1 Efectuarea unui studiu în vederea examinării oportunității modificării cadrului normativ care reglementează publicarea și mediatizarea hotărîrilor judecătorești privind condamnarea actorilor din sectorul justiție pentru acte de	2014	CSM, MJ	Studiu elaborat	<p>Art. 9 alin.(3) din Legea nr. 90 din 25.04.2008 prevede că hotărîrile pronunțate de instanța de judecată în cauze penale și contravenționale ce țin de corupție, se publică în termen de 30 de zile pe pagina web a instanței judecătorești.</p> <p>Astfel, CSM, prin hotărîrea nr. 472/21 din 18.12.2008, a aprobat Regulamentul cu privire la modul de publicare a hotărîrilor judecătorești pe pagina web.</p> <p>Totodată, prin hotărîrea CSM nr. 508/26 din 21 august 2012 a fost derulată procedura de modificare a Regulamentului cu privire la modul de publicare a hotărîrilor judecătorești pe pagina web.</p>

corupție				
Acț. 4.3.4. p. 2 Actualizarea și optimizarea structurii și conținutului site-urilor instanțelor judecătorești, în vederea publicării hotărârilor judecătorești privind condamnarea actorilor din sectorul justiție pentru acte de corupție	2014	CSM, Instanțele judecătorești	Site-uri actualizate	Prin hotărârea CSM nr. 472/21 din 18 decembrie 2008, a fost aprobat Regulamentul cu privire la modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe pagina web. Prin hotărârea CSM nr. 508/26 din 21 august 2012 a fost derulată procedura de modificare a Regulamentului cu privire la modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe pagina web. Toate hotărârile judecătorești se publică pe pagina web a instanței, care este lucrativă și ușor de utilizat de către justițiabili.
Acț. 4.3.4. p. 3 Mediatizarea hotărârilor judecătorești definitive privind condamnarea actorilor din sectorul justiție pentru acte de corupție	2013-2016	CSM, Instanțele judecătorești, MJ, PG	Hotărâri mediatizate	Mediatizarea hotărârilor judecătorești definitive privind condamnarea actorilor din sectorul justiție pentru acte de corupție se realizează prin publicarea acestora pe Portalul instanțelor judecătorești naționale (instante.justice.md/cms/)

CONCLUZII

Protejînd justiția, îndeplinindu-și rolul de garant al eficienței și calității acesteia, Consiliul Superior al Magistraturii asigură un echilibru între independență și responsabilitate.

În cursul anului 2015, s-au înregistrat progrese semnificative în activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, cu consecințe favorabile atât asupra funcționării sistemului judiciar în ansamblul său, dar și asupra consolidării și eficientizării instituționale a Consiliului.

Astfel, în directă corelație cu competențele legale și constituționale ale Consiliului Superior al Magistraturii, dar și cu obiectivele propuse, au fost create mai multe grupuri de lucru în cadrul Consiliului, care în vederea realizării sarcinilor propuse și-au desfășurat activitatea sub directa coordonare a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, precum și, cu participarea și consultarea judecătorilor și a reprezentanților altor instituții de stat și organizații neguvernamentale.

În anul 2015, justiția a devenit mai vizibilă, mai pragmatică, iar Consiliul Superior al Magistraturii și-a consolidat poziția de organ al autoadministrării judecătorești. Multe lucruri au început să se miște într-o direcție pozitivă și aici ne-am referi la:

- aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii;

- aprobarea Strategiei de comunicare și relații publice a CSM și a sistemului judecătoresc din Republica Moldova pentru anii 2015-2016 și a Planului anual al activității de comunicare și relații publice al CSM și al sistemului judecătoresc pentru anul 2015;

- aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea Colegiului disciplinar;

- elaborarea Codului de etică și conduită profesională al judecătorului;

- aprobarea Regulamentului cu privire la Registrul participanților la concursul pentru suplinirea funcției vacante de judecător, de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești;

- aprobarea Standardelor de comunicare și deservire a justițiabililor în instanțele judecătorești din Republica Moldova;

- aprobarea Regulamentului privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru suplinirea funcției de judecător, președinte și vicepreședinte al instanței judecătorești;

- aprobarea Ghidului privind implementarea bunelor practici de excelență în instanțele judecătorești din Republica Moldova;

- crearea Grupului de lucru pentru elaborarea de propuneri referitor la obstacolele survenite în dezvoltarea cadrului legislativ al CSM;

- modificarea componenței Grupului de lucru pentru elaborarea standardelor privind durata actelor procesuale în cursul examinării cauzei și metodologia de control a aplicării acestora;

- implementarea versiunii 4.1 a PIGD în toate instanțele judecătorești;

- elaborarea și editarea broșurii cu Regulamentele Consiliului Superior al Magistraturii.

Consiliul Superior al Magistraturii, în calitate de garant și de reprezentant al autorității judecătorești, are scopul de-a îndeplini toate îndatoririle legale și constituționale. Astfel, pentru viitor, Consiliul își propune să asigure îndeplinirea obiectivelor și a măsurilor stabilite în Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de Reformare a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016, și în Planul de acțiuni al CSM pentru anul 2016.

O altă prioritate pentru Consiliul Superior al Magistraturii rămâne și întărirea rolului său de instanță disciplinară pentru judecători și creșterea eficienței activității în acest domeniu.

În scopul îmbunătățirii activității Consiliului Superior al Magistraturii va continua activitatea sa de consolidare a justiției, creșterea eficienței acesteia, întărirea competenței sistemului judiciar și responsabilizarea acestuia.